

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การวิเคราะห์สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่น

AN ANALYSIS OF
JAPANESE FOUR-CHARACTER IDIOMATIC COMPOUNDS
WITH NUMBERS

รองศาสตราจารย์นภสินธุ์ แผลงศร

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์ ประจำปี 2557

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การวิเคราะห์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่น

AN ANALYSIS OF
JAPANESE FOUR-CHARACTER IDIOMATIC COMPOUNDS
WITH NUMBERS

รองศาสตราจารย์นภสินธุ์ แผลงศรี
สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น
ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์ ประจำปี 2557
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(วิจัยเสร็จเดือนมีนาคม 2559)

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่น
ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ณภสินธุ์ แผลงศร
งบประมาณ เงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ 2557

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยเอกสารมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่มีตัวเลข และเพื่อวิเคราะห์ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร เก็บรวบรวมข้อมูลสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากพจนานุกรมสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นจำนวน 5 เล่ม มีสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขทั้งสิ้น 1,611 สำนวน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะทั่วไปของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่นมี 4 รูปแบบคือ สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขตัวเดียว ตัวเลขสองตัว ตัวเลขสามตัว และตัวเลขสี่ตัว การปรากฏของคำในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข มี 3 ลักษณะคือ สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ความหมายตรงกันข้าม และความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ส่วนลักษณะการซ้ำในสำนวนอยู่ 3 ลักษณะคือ ซ้ำตัวเลข ซ้ำคำ และซ้ำทั้งตัวเลขและซ้ำคำ

ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรมีทั้งความหมายแฝงที่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ และความหมายแฝงที่ไม่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ โดยตัวเลขทุกตัวในสำนวนมีความหมายแฝง เพราะไม่สามารถแจกแจงจำนวนหรือความถี่ในการนับ แต่เป็นตัวเลขที่แสดงความหมายในเชิงเปรียบเทียบเพื่อสื่อความหมายถึงสิ่งอื่น

Abstract

- Research Title:** ANALYSIS OF JAPANESE FOUR-CHARACTER IDIOMATIC COMPOUNDS WITH NUMBERS
- Researcher:** Associate Professor Napasin PLAENGSORN
- Budget Source:** Revenue Budget of Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University, Fiscal Year 2014

This research aims to analyze the general characteristics of Japanese four-character idiomatic compounds with numbers and the connotations of numbers in four-character idiomatic compounds. Purposive sampling was employed for the data collection of the four-character idiomatic compounds from five Japanese idiom dictionaries of four-character idiomatic compounds containing 1,611 idioms.

The research findings affirmed that the general characteristics of Japanese four-character idiomatic compounds with numbers consist of four patterns, i.e. four-character idiomatic compounds with one number; four-character idiomatic compounds with two numbers; four-character idiomatic compounds with three numbers; and four-character idiomatic compounds with four numbers. The presence of the word in the four-character idiomatic compounds with numbers comprises three types: four-character idiomatic compounds of similar meaning words; four-character idiomatic compounds of opposite meaning words; and four-character idiomatic compounds with the same group of meanings. Three aspects of repeated idioms include repeated numbers, repeated characters, and repeated numbers and characters.

The connotations of numbers in the four-character idiomatic compounds infer both amount or quantity and something unrelated to amount or quantity. All of the numbers in the idiom stand for some nuances because they do not refer to amount or counting but rather the denotation of something else.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพราะได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมืออย่างดีจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองศาสตราจารย์รุ่งฤดี แผลงศร ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำและสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการตรวจภาษาไทย รวมทั้งให้กำลังใจและอยู่เคียงข้างมาตลอด

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ทุนสนับสนุนในการวิจัย และอนุมัติให้ขยายเวลาทำวิจัยได้จนสำเร็จในครั้งนี้

นภสินธุ์ แผลงศร

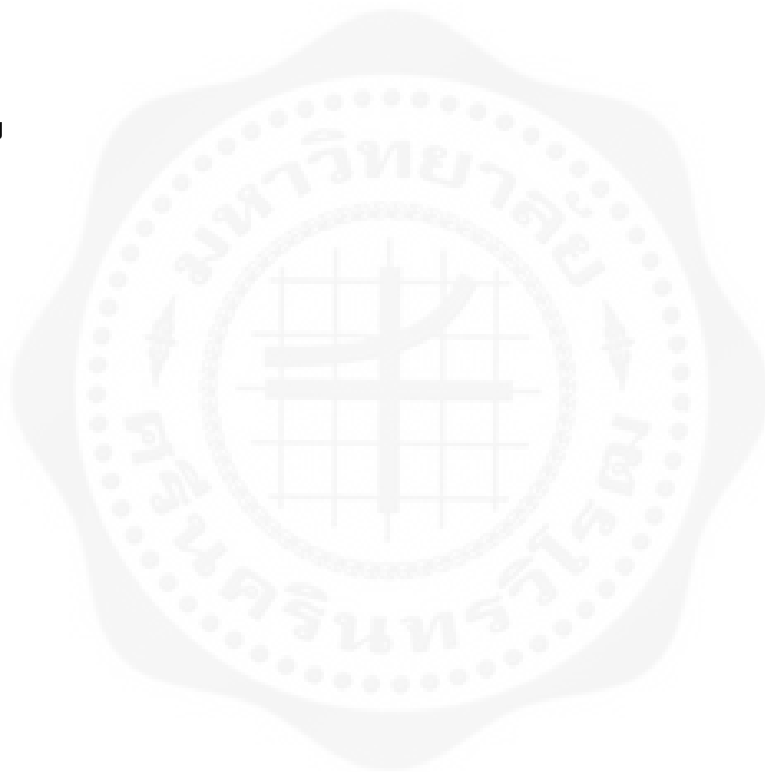

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
สมมุติฐานของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	3
ระยะเวลาทำการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ลักษณะของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร	5
ต้นกำเนิดและการให้ค่าตัวเลขในวัฒนธรรมญี่ปุ่น	12
มโนทัศน์เกี่ยวกับการนำตัวเลขมาประกอบเป็นสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร	14
การศึกษาเรื่องความหมายตรงและความหมายแฝงของคำ	16
บทที่ 3 ข้อมูลสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่น	
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「零」 rei (ศูนย์)	22
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「一」 ichi (หนึ่ง)	23
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「二」 ni (สอง)	29
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「三」 san (สาม)	29
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「四」 shi, yon (สี่)	32
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「五」 go (ห้า)	33
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「六」 roku (หก)	33
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「七」 shichi, nana (เจ็ด)	34
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「八」 hachi (แปด)	34
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「九」 kyuu, ku (เก้า)	35
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「十」 juu (สิบ)	35
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「百」 hyaku (ร้อย)	36

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「千」 sen (พัน)	37
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「万」 man (หมื่น)	39
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「億」 oku (ร้อยล้าน)	41
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「兆」 chou (ล้านล้าน)	41
บทที่ 4 วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข	
รูปแบบของสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข	
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขตัวเดียว	42
สำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัว	44
สำนวนที่สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสามตัว	49
สำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสี่ตัว	49
การปรากฏของคำในสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข	
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน	49
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม	51
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรใช้คำที่มีความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกัน	52
การซ้ำตัวเลขและคำในสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข	
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีการซ้ำตัวเลข	53
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีการซ้ำคำ	54
สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีทั้งการซ้ำตัวเลขและการซ้ำคำ	55
บทที่ 5 ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร	
ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ	
ความหมายแฝงของตัวเลขที่บ่งปริมาณหรือจำนวนมาก	56
ความหมายแฝงของตัวเลขที่บ่งปริมาณหรือจำนวนน้อย	62
ความหมายแฝงของตัวเลขที่บ่งปริมาณหรือจำนวนทั้งหมด	64
ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ไม่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ	
สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เวลา	68
สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เปลี่ยนแปลง	69
สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า ไม่เปลี่ยนแปลง	71
สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า รุนแรง	72
สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เพียงลำพัง	73
สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เหมือนกัน อย่่างเดียวกัน	73
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข	76

ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข	76
ผลการวิเคราะห์ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข	76
อภิปรายผล	
ชาวญี่ปุ่นนิยมและชื่นชอบเลขคี่	77
ความเชื่อเกี่ยวกับเลขมงคลและเลขไม่เป็นมงคล	79
ความหมายแฝงทางด้านภาษาของตัวเลขในสำนวนญี่ปุ่น	80
ข้อเสนอแนะ	
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้	82
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป	82
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก	86
ประวัติย่อผู้วิจัย	123

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การศึกษาสำนวนของแต่ละประเทศถือได้ว่ามีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้แนวความคิด ศิลปะการใช้ภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม สังคม การเมืองการปกครอง และประวัติศาสตร์ของประเทศนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี เพราะสำนวนจะสอดแทรกความรู้สึกนึกคิด และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในอดีตที่ผ่านมาไว้ด้วย สำนวนของญี่ปุ่นมีทั้งส่วนที่เป็นของญี่ปุ่นเอง และส่วนที่นำมาจากภาษาจีน ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วมีเป็นจำนวนมากมหาศาล

ตัวเลขในภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 数字(suuji) หรือ 漢数字(kansuuji) ซึ่งหมายถึงอักษรคันจิตัวเลขที่รับมาจากภาษาจีน และปรับใช้ให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมของตน การใช้ตัวเลขนับเป็นอารยธรรมทางภูมิปัญญาอย่างหนึ่งที่ไม่ว่าชนชาติใดก็ล้วนแต่เรียนรู้ที่จะใช้ตัวเลขต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างกลมกลืน เพื่อสนองความต้องการในการคิดคำนวณ การนับจำนวนและการจดบันทึกต่างๆ เมื่อตัวเลขถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนภาษาก็ย่อมได้รับการกำหนดค่าหรือให้ค่าตามไปด้วย ซึ่งคุณค่าที่ตัวเลขมีหรือได้รับนั้น อาจมิใช่เพียงคุณค่าทางภาษาเพียงเพื่อการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังมีคุณค่าทางวัฒนธรรมรวมอยู่ด้วย

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร (四字熟語・Yojijukugo/Japanese Four-Character Idiomatic Compounds) ที่มีตัวเลขประกอบอยู่ในภาษาญี่ปุ่นมีเป็นจำนวนมาก และมักปรากฏให้เห็นบ่อยครั้งในสื่อสิ่งพิมพ์ ภาษาญี่ปุ่น เช่น หนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือการ์ตูน แผ่นพับ ใบปลิว ป้ายโฆษณา คำขวัญหรือป้ายประกาศเชิญชวนของบริษัทหรือองค์กร ภาพยนตร์ การ์ตูนอะนิเมชัน หนังสือการ์ตูน ฯลฯ (นภสินธุ์ แผลงศร, 2557: 75-136) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

一日千秋 (いちじつせんしゅう)

ichi jitsu sen shuu

หนึ่ง วัน พัน ฤดูใบไม้ร่วง

เฝ้ารอคอยอย่างใจจดใจจ่อ ใช้บรรยายความรู้สึกว่า
เวลาช่างผ่านไปอย่างเชื่องช้า

二人三脚 (ににんさんきゃく)

ni nin san kyaku

สอง คน สาม ขา

ความสามัคคี การร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน

三寒四温 (さんかんしおん)

san kan shi on

สามหนาว สี่ อุ่น

สามวันดีสี่วันร้าย

五風十雨 (ごふうじゅうう)

go fuu juu u

ห้า ลม ฝน ลีบ

สภาพดีฟ้าอากาศ โลกที่สงบสุข

七転八倒 (しちてんぱつとう)

shichi ten bat tou

เจ็ด หมุน แปด ล้ม

การล้มลุกคลุกคลาน

十人十色 (じゅうにんといろ)

juu nin to iro

สิบ คน สิบ สี

สิบคนสิบอย่าง ต่างคนต่างใจ นานาจิตตัง

百発百中 (ひゃつぱつひゃくちゅう)

hyap patsu kyaku chuu

ร้อย ออก ร้อย กลาง

ถูกต้องไม่ผิดพลาด เป็นไปตามแผนการที่วางไว้

千客万来 (せんきやくばんらい)

sen kyaku ban rai

พัน ลูกค้า หมื่น มา

ลูกค้าล้นหลาม กิจการรุ่งเรือง

จะเห็นได้ว่า สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่นเหล่านี้ น่าสนใจอย่างยิ่ง ทั้งในด้านรูปแบบ ตำแหน่งของตัวเลขที่ปรากฏ การเลือกใช้ตัวเลข ความหมายของตัวเลข ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยหรือความหมายแฝง และการให้ค่าของตัวเลขในเชิงเปรียบเทียบกับสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม แต่ยังไม่มียุติในประเทศไทยทำการศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรในภาษาญี่ปุ่นที่มีตัวเลข เพื่อให้ทราบถึงจำนวนของสำนวน ลักษณะรูปแบบของสำนวน และความหมายของตัวเลขต่างๆ ในสำนวน ทั้งที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแก่คนไทยและการทำความเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของชาวญี่ปุ่นให้ดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่มีตัวเลข
2. เพื่อวิเคราะห์ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข จากพจนานุกรมสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น (四字熟語辞典) จำนวน 5 เล่ม ได้แก่

1. 四字熟語・成句辞典』 (竹田 晃、1998)
2. 漢検四字熟語辞典 (日本漢字教育振興会、2012)
3. 早引き 四字熟語大辞典改訂第2版 (ナツメ社、2012)
4. 用例でわかる四字熟語辞典 改訂第2版 (学研、2014)
5. 新明解四字熟語辞典 第二版 (三省堂、2013)

ผลการรวบรวมข้อมูลดังกล่าว ได้จำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขทั้งสิ้น 1,611 สำนวน ซึ่งผู้วิจัยจะใช้เป็นข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและความหมายของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข ทั้งนี้มีรายละเอียดของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขอยู่ในบทที่ 3

สมมุติฐานของการวิจัย

ตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ความหมายทั้งโดยตรงและโดยนัย สะท้อนให้เห็นถึงมโนทัศน์เกี่ยวกับคำบอกจำนวนของชาวญี่ปุ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

สำรวจเอกสาร หนังสือ พจนานุกรม วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรในภาษาญี่ปุ่นทั้งหมด และสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข

2. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากแหล่งข้อมูลที่กำหนดไว้ในขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ ลงในบัตรคำและบันทึกข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยสร้างเป็นคลังข้อมูลภาษา (corpus)

3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 นำคลังข้อมูลสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่รวบรวมได้ในข้อ 2. มาสังเคราะห์คัดแยกและคำนวณหาจำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่นโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.2 วิเคราะห์ลักษณะ และความหมายของตัวเลขในสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรในภาษาญี่ปุ่นที่ได้มาจากข้อ 3.1 ตามหลักวิชาการทางภาษา

4. ขั้นเสนอผลงานวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ระยะเวลาทำการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์วิจัย เป็นเวลา 2 ปี นับตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2557 ถึงเดือนพฤษภาคม 2559

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่มีตัวเลข และอธิบายความหมายของตัวเลขในสำนวน รวมถึงมีโน้ตค้นทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับคำบอกจำนวนของชาวญี่ปุ่น
2. ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนตัวอักษรคันจิแก่คนไทยให้ดียิ่งขึ้นและเพิ่มพูนความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมการใช้สำนวนที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่นของคนไทย
3. ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจศึกษาสำนวนญี่ปุ่นในแง่มุมอื่นๆ ได้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข หมายถึง สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีอักษรคันจิตัวเลขเป็นส่วนประกอบอยู่ในสำนวนร่วมกับคำอื่นๆ มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร ต้องอาศัยการตีความจึงจะเข้าใจความหมายได้ถูกต้อง

ความหมายตรง คือ ความหมายที่เป็นที่รับรู้ เข้าใจตรงกันในหมู่ผู้ใช้ภาษาไม่ต้องตีความเป็นอย่างอื่น

ความหมายแฝง คือ ความหมายที่ซ่อนอยู่ในความหมายของคำนั้นๆ เป็นความหมายที่เพิ่มขึ้นจากความหมายตรง จะเข้าใจตรงกันหรือไม่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ตลอดจนคำแวดล้อม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่น ผู้วิจัยแบ่งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. ลักษณะของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร
2. ต้นกำเนิดและการให้ค่าตัวเลขในวัฒนธรรมญี่ปุ่น
3. มโนทัศน์เกี่ยวกับการนำตัวเลขมาประกอบเป็นสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร
4. การศึกษาเรื่องความหมายตรงและความหมายแฝงของคำ

1. ลักษณะของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร

1.1 นิยาม

โยะจิจุกุโงะ (四字熟語・よじじゆくご・Yojijukugo) ในภาษาญี่ปุ่นมีความหมายตรงตามตัวอักษรว่า “คำประสม 4 ตัวอักษร” ในภาษาไทยมีผู้แปลว่า “คำประสมคันจิ 4 ตัว” ส่วนใหญ่เป็นคำประสมคันจิดั้งเดิมที่ญี่ปุ่นรับมาจากคำภาษาจีน และปรับใช้ให้เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่น โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พจนานุกรม 成語林 (旺文社: 1992) ให้นิยามความหมายของคำว่า 四字熟語 (Yojijukugo) ไว้ว่า

“四字熟語とは、四つの漢字から成る、まとまった意味を表すことば。ふつう字音読みのもをいう。四字漢語ともいう。例：偕老同穴、隔靴搔痒、合従連衡、画竜点睛、玉石混交。”

“โยะจิจุกุโงะ คือกลุ่มคำที่เกิดจากการนำอักษรคันจิ 4 ตัวมารวมกันและมีความหมายร่วมกัน ปกติอ่านแบบจีน (On-yomi) บางทีก็เรียกว่า 四字漢語 (yojijukugo) เช่น 偕老同穴 (เนื้อคู่กระดูกคู่) 隔靴搔痒 (เกาไม่ถูกที่คัน) 合従連衡 (ผนึกกำลังต่อสู้) 画竜点睛 (สิ่งสำคัญอยู่ที่สุดท้าย) 玉石混交 (ดีเลวปนกัน) ”

พจนานุกรม 大辞林 (三省堂: 1995) ให้นิยามความหมายของคำว่า 四字熟語 (Yojijukugo) ไว้ว่า “よじじゆくご【四字熟語】：漢字四字で構成される熟語・成句「一日千秋」「傍若無人」など。”

“โยะจิจุกุโงะ คือ คำประสม/คำพังเพยที่สร้างขึ้นจากอักษรจีนสี่ตัว เช่น 一日千秋 (ความรู้สู้กว่าวันเวลาช่างผ่านไปอย่างเชื่องช้า) 傍若無人 (ทำตามใจตนเองโดยไม่สนใจคนรอบข้าง) ”

พจนานุกรม 新明解四字熟語辞典 (三省堂: 1998) ให้นิยามความหมายของคำว่า 四字熟語 (Yojijukugo) ไว้ดังนี้

“四字熟語はわずか四文字で、人類の長年の英知をその背景を含めて比喩的に表すことができるし、仏典・仏教語に基づく深遠な意義を含蓄ある比喩として伝えることもできる。”

“โยะจิจุกุโงะ มีคັນจิเพียงสี่ตัว แต่สามารถใช้แสดงอุปมาที่แฝงไว้ซึ่งภูมิปัญญาอันหลักแหลมที่สะสมมานานของมนุษย์ และยังสามารถใช้เป็นอุปมาในการถ่ายทอดหลักธรรมของพุทธศาสนาได้ด้วย”

พจนานุกรม 岩波 四字熟語辞典 (岩波書店: 2002) ให้นิยามความหมายของคำว่า 四字熟語 (Yojijukugo) ไว้ว่า

“「四字熟語」ということば、これを定義しようとする、じつはそれだけでも相当な難題になってしまいます。ポピュラーな例を出すと、「弱肉強食」はともかく、「焼肉定食」を四字熟語というのはちょっと無理だとすれば、その理由は？——むずかしいですね。そんなこんなで、そもそも「四字熟語」などというくり方自体がおかしいのだという意見もあるくらいなのです。”

“ถ้าจะให้นิยามความหมายของ 「四字熟語」 ก็จะเกิดปัญหายุ่งยากมาก เพราะจะทำให้สิ่งที่นิยามยกเป็นตัวอย่างกัน เช่น 弱肉強食 (ปลาใหญ่กินปลาเล็ก/คนโง่ยอมเป็นเหยื่อของคนฉลาด) ซึ่งเป็นสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรอย่างแน่นอน แต่ถ้า 「四字熟語」 เช่น 焼肉定食 (อาหารชุดเนื้อย่าง) ไม่เป็นสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรก็ยากที่จะหาเหตุผลมาอธิบาย ดังนั้นจึงมีบางความคิดเห็นว่า 「四字熟語」 แปลกมาตั้งแต่ดั้งเดิมแล้ว”

สรุปได้ว่า โยะจิจุกุโงะเป็นกลุ่มคำประสมชนิดหนึ่งเกิดจากการนำเอาอักษรคันจิ 4 ตัวที่แตกต่างกันหรือเหมือนกันมารวมกันเข้าเป็นคำเดียว กลายเป็นคำใหม่ และมีความหมายใหม่ขึ้นมา โดยอาจมีเค้าความหมายเดิมหรือความหมายเปลี่ยนไปก็ได้ ส่วนใหญ่เป็นคำประสมคันจิ 4 ตัวที่ญี่ปุ่นรับมาจากคำภาษาจีน

1.2 ประเภท

นภสินธุ์ แผลงศร (2557: 7-9) ได้แบ่งประเภทโยะจิจุกุโงะ (四字熟語・よじじゅくご・Yojijukugo) ตามความหมายไว้ 2 ประเภท คือ

1. โยะจิจุกุโงะประเภทความหมายทั่วไป คือกลุ่มคำที่เกิดจากการประสมกันของอักษรคันจิ 4 ตัวที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันก็นำมารวมกันเป็นโยะจิจุกุโงะ มีความหมายคงเดิม หรือมีความหมายแตกต่างจากความหมายเดิมเล็กน้อย เมื่ออ่านหรือได้ฟังสามารถเข้าใจความหมายได้ทันที เช่น

都道府県 มาจากการประสมกันของคำว่า 都 (と-จังหวัดโตเกียว) + 道 (どう-จังหวัดฮอกไกโด) + 府 (ふ-จังหวัดเกียวโตและโอซาก้า) + 県 (けん-ชื่อจังหวัดที่ลงท้ายด้วย 県 มี 43 จังหวัด) มีความหมายว่า ชื่อรวมเรียกจังหวัดทั้งหมดในประเทศญี่ปุ่น

日米関係 มาจากการประสมกันของคำว่า 日 (にち-ญี่ปุ่น) + 米 (べい-อเมริกา) + 関係 (かんけい-ความสัมพันธ์) มีความหมายว่า ความสัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นกับอเมริกา

大学教育 มาจากการประสมกันของคำว่า 大学 (だいがく-มหาวิทยาลัย) + 教育 (きょうい-การศึกษา) มีความหมายว่า การศึกษาในมหาวิทยาลัย

環境悪化 มาจากการประสมกันของคำว่า 環境 (かんきょう-สิ่งแวดล้อม) + 悪化 (あくか-เสื่อมลง) มีความหมายว่า สิ่งแวดล้อมเสื่อมลง

歴史小説 มาจากการประสมกันของคำว่า 歴史 (れきし-ประวัติศาสตร์) + 小説 (しょうせつ-นวนิยาย) มีความหมายว่า นวนิยายอิงประวัติศาสตร์

โยะจิกุโงะประเภทนี้มีอยู่ทั่วไป เป็นวิธีการสร้างคำใหม่ในภาษาญี่ปุ่น สามารถสร้างโยะจิกุโงะขึ้นใหม่ได้ และอาจเปลี่ยนแปลงไปตามปรากฏการณ์ต่างๆ ทางสังคมที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา

2. โยะจิกุโงะประเภทความหมายเฉพาะหรือเรียกว่า “สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร” คือกลุ่มคำที่เกิดจากการประสมกันของอักษรคันจิ 4 ตัวที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันก็นำมารวมกันเป็นโยะจิกุโงะ มีความหมายใหม่ซึ่งไม่ตรงกับความหมายเดิมเลย หรือมีความหมายใหม่ขึ้นอีกอย่างหนึ่งแต่ยังคงรักษาความหมายของตัวอักษรเดิมไว้บ้าง และมีความหมายเชิงเปรียบเทียบไปในทางบวกหรือทางลบก็ได้ เมื่ออ่านหรือได้ฟังจะไม่สามารถเข้าใจความหมายได้ทันที ต้องอาศัยการตีความ เช่น

羊頭狗肉 มาจากการประสมกันของคำว่า 羊 (よう-แกะ) + 頭 (とう-ศีรษะ) + 狗 (<-สุนัข) + 肉 (にく-เนื้อ) มีความหมายว่า การหลอกลวง ไม่เป็นจริงเหมือนที่โฆษณา

海千山千 มาจากการประสมกันของคำว่า 海 (うみ-ทะเล) + 千 (せん-หนึ่งพัน) + 山 (やま-ภูเขา) + 千 (せん-หนึ่งพัน) มีความหมายว่า การที่ผ่านร้อนผ่านหนาวมามาก คนที่แข็งแกร่งมากด้วยประสบการณ์

終始一貫 มาจากการประสมกันของคำว่า 終 (しゅう-สุดท้าย จบ เสร็จสิ้น) + 始 (し-เริ่มต้น) + 一貫 (いっかん-ต่อเนื่องสม่ำเสมอเป็นแนวเดียวกันตลอด) มีความหมายว่า เหมือนกันตั้งแต่ต้นจนจบ เสมอต้นเสมอปลาย

色恋沙汰 มาจากการประสมกันของคำว่า 色 (いろ-สี) + 恋 (こい-ความรัก) + 沙汰 (さた-เหตุการณ์ ข่าวสาร) มีความหมายว่า บรรยากาศกำลังเข้าด้ายเข้าเข็ม ความรักใคร่ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับผูกพัน

絶体絶命 มาจากการประสมกันของคำว่า 絶体 (ぜったい-หมดสภาพ ร่างขาด) + 絶命 (ぜつめい-การสิ้นลม การขาดใจตาย) มีความหมายว่า จนตรอก เข้าตาจน หมดหนทางหนี

1.3 หน้าที่ทางไวยากรณ์

ในทางภาษาศาสตร์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรแต่ละสำนวนถือเป็นหนึ่งหน่วยคำ เมื่อใช้สื่อสารจะทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบต่างๆ ในประโยคเช่นเดียวกับหน่วยคำอิสระทั่วไป ได้แก่ (นภสินธุ์ แผลงศร, 2557: 62-73)

1.3.1 เป็นคำนาม

1) ทำหน้าที่เป็นคำนามในประโยค โดยวางไว้หน้าคำช่วย ~は หรือ ~が แสดงการเป็นประธานของประโยคหรือหัวเรื่องที่กำลังกล่าวถึง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน	ตัวอย่างประโยค
栄枯盛衰 <small>えいこせいすい</small>	ไม่มีความรุ่งเรืองใดที่จะคงอยู่ตลอดไป ความรุ่งโรจน์ก็กับการล่มสลายเป็นของคู่กัน	栄枯盛衰は世の習い。
牛飲馬食 <small>ぎゅういんばしょく</small>	การกินการดื่มมากกว่าคนทั่วไป	若い頃と違い、中年を過ぎてからの牛飲馬食は健康を害するだけだ。
八方美人 <small>はっぽうびじん</small>	คนที่ดีงามสมบูรณ์แบบคนที่สมาคมกับผู้อื่นเก่ง	彼のような八方美人は、誰からも好かれてるように見えるが、実は、誰からも軽蔑されているのだ。

2) ทำหน้าที่เป็นคำขยายนามในประโยค โดยวางไว้หน้าคำช่วย ~の และตามด้วยคำนามที่ถูกขยาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน	ตัวอย่างประโยค
九十九折 <small>つづちおち</small>	คดเคี้ยว โค้งงอ ทางสูงต่ำคดเคี้ยวไปมา	私達は九十九折の道を上がっていった。
一世一代 <small>いっせいいちだい</small>	ครั้งหนึ่งในชีวิต	それは彼の一世一代の仕事だった。
唯一無二 <small>ゆいいつむに</small>	หนึ่งไม่มีสอง อันเดียวมีเพียงอย่างเดียวไม่มีอย่างอื่น	彼は僕にとって唯一無二の心の友だ。

せんざいいちぐう 千載一遇	พันปีมีหนึ่งหน โอกาสดีๆ ที่ ไม่ได้มีกันบ่อยๆ	彼はその千載一遇の機会を生かした。
------------------	---	-------------------

3) ทำหน้าที่เป็นกลุ่มคำนามในประโยคความซ้อนที่มีโครงสร้างประโยคแบบ ~というではないか、~だ โดยอาจเป็นประธาน บทขยายประธาน กรรม บทขยายกรรมหรือส่วนเติมเต็มของประโยคหลักก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน	ตัวอย่างประโยค
かいこういちばん 開口一番	คำหลุดปาก คำพูดแรกที่พูด	部長は今日の会議で開口一番、ふがいない営業部員たちの業績について一喝した。
ゆだんたいてき 油断大敵	ความประมาทเป็นศัตรูสำคัญ เพราะเป็นต้นเหตุความสูญเสีย	われわれの実力は相手よりも上なのは確かだが、油断大敵、けっして気をゆるめてはいけない。
じゅうにんといろ 十人十色	สิบคนก็สิบอย่าง ต่างคนต่างใจ นานาจิตตัง	十人十色とはよく言ったもので、幼稚園の子供たちの遊びを見ているのも、それぞれ個性が表れているのは面白い。
たざんのいし 他山之石	การเรียนรู้จากการผิดพลาด ของผู้อื่นเพื่อพัฒนาตัวเอง	私の失敗を他山之石として、君たちは二度と同じ過ちをしないようにしてほしい。

1.3.2. สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้เป็นคำคุณศัพท์

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรสามารถทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ ~な (な形容詞) เพื่อบอกลักษณะ คุณภาพของคน สัตว์ และสิ่งของนั้นว่าเป็นอย่างไร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน	ตัวอย่างประโยค
かんぜんむけつ 完全無欠	สมบูรณ์แบบไม่มีข้อบกพร่อง	この世に完全無欠な人格というものはない。
むちゃくちや 無茶苦茶	สะเปะสะปะ มั่วซั่ว ยุ่งเหยิง	そんな無茶苦茶な話があつてたまるものか。

用意周到	การจัดเตรียมอย่างละเอียดรอบคอบ	彼は用意周到な人で、こんな好天気でも必ず傘を持って出る。
無味乾燥	ไม่น่าสนใจ ไร้รสชาติ ขาดความลงตัว	あの先生の講義は無味乾燥なので学生たちをうんざりさせる。

1.3.3 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรสามารถทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ โดยวางไว้หน้าคำไวพจน์ ~に、~と、~で、~としている เพื่อขยายความหมายของคำอื่นให้มีความหมายชัดเจนขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน	ตัวอย่างประโยค
一朝一夕	1 วัน 1 คืน ช่วงระยะเวลาสั้น ๆ	それは <u>一朝一夕</u> でできることではない。
单刀直入	ไม่พูดพาลำทำเพลง การเริ่มต้นหรือลงมือทันทีโดยไม่บอกล่วงหน้า การไม่พูดเกริ่นนำหรือทักทายแต่เข้าประเด็นสำคัญเลย	<u>单刀直入</u> にそのことについて質問した。
異口同音	ต่างพูดเป็นเสียงเดียวกัน ทุกคนพูดเหมือนกันหมด	彼らは <u>異口同音</u> に賛成を表明した。
一心不乱	การจดจ่อและตั้งมั่นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างแน่วแน่	彼は <u>一心不乱</u> に勉学に励んだ。

1.3.4 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้เป็นคำกริยา

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรสามารถทำหน้าที่เป็นคำกริยาในประโยค โดยวางไว้หน้าคำกริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง ~なる และกริยาแสดงการกระทำ ~する มีรายละเอียดดังนี้

1) ทำหน้าที่เป็นคำกริยา~なる (~になる、~となる、~陥る) ซึ่งเป็นกริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน	ตัวอย่างประโยค
前後不覚 <small>ぜんごふかく</small>	จำอะไรไม่ได้เลย เรื่องก่อนหลัง ไม่ปะติดปะต่อกันจนไม่รู้ เนื้อความที่แท้จริงเป็นอย่างไร	彼は飲みすぎて、 <u>前後不覚になった。</u>
無念無想 <small>むねんむそう</small>	จิตใจไม่มีความฟุ้งซ่านใดๆ มีสมาธิแน่วแน่	力士はいったん土俵に上がったら、 <u>無念無想になければならない。</u>
渾然一体 <small>こんぜんいつたい</small>	การหลอมรวมหลายสิ่งเข้าด้วยกัน ให้เป็นหนึ่งเดียว	2つの色が <u>渾然一体</u> となっている。
人事不省 <small>じんじふせい</small>	การหมดสติ การสับสน ความไม่ รู้สึกตัว	階段から落ちた彼は、 <u>頭部を強打して人事不省に陥った。</u>

2) ทำหน้าที่เป็นคำกริยา ~する ซึ่งเป็นกริยาแสดงการกระทำให้บางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้น
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน	ตัวอย่างประโยค
七転八倒 <small>しちてんぱつとう</small>	ล้มลุกคลุกคลาน การตื่น ทุรนทุรายด้วยความเจ็บปวด	彼女は苦痛で <u>七転八倒</u> している。
四苦八苦 <small>しくはっく</small>	ความลำบากยากแค้น การ ตรากตรำลำเค็ญ	私は原稿を書くのに <u>四苦八苦</u> している。
平身低頭 <small>へいしんていとう</small>	การก้มศีรษะลงต่ำเพื่อขอโทษ การยอมรับในความรู้อยู่ ความสามารถ	彼は私に <u>平身低頭</u> して謝った。
意气消沈 <small>いきしょうちん</small>	ความท้อแท้หมดกำลังใจ เหนื่อย หน่ายสิ้นหวัง	失敗して私達は <u>意气消沈</u> している。

2. ต้นกำเนิดและการให้ค่าตัวเลขในวัฒนธรรมญี่ปุ่น

ตัวเลขในภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 数字 (suuji) หรือ 漢数字 (kansuuji) ซึ่งหมายถึงอักษรคันจิ ตัวเลข นับเป็นอารยธรรมทางด้านภูมิปัญญาอย่างหนึ่งของมนุษย์ ไม่ว่าจะชนชาติใด ทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่น ก็ล้วนแต่เรียนรู้ที่จะใช้ตัวเลขในชีวิตประจำวันได้อย่างกลมกลืน ดังนั้น ตัวเลขจึงถือกำเนิดขึ้นเพื่อตอบสนอง ความต้องการในการคิดคำนวณ การนับจำนวน และการจดบันทึกต่างๆ เมื่อตัวเลขถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนภาษาก็ย่อมได้รับการกำหนดค่าหรือให้ค่าตามไปด้วย ซึ่งคุณค่าที่ตัวเลขมีหรือได้รับนั้น อาจไม่ใช่เพียงคุณค่าทางภาษาเพียงเพื่อการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังมีคุณค่าทางวัฒนธรรมรวมอยู่ด้วย

ญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลอย่างมากจากจีนในสมัยนารา (ค.ศ. 710 – 794) โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านอักษรศาสตร์ ญี่ปุ่นนำตัวอักษรจีนหรือที่รู้จักกันดีในนาม “อักษรคันจิ” มาใช้จดบันทึกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ข้อมูลเกี่ยวกับราชวงศ์ รวมทั้งเทพนิยาย และตำนานต่างๆ จึงเชื่อกันโดยทั่วไปว่าชาวญี่ปุ่นรับรูปสัญลักษณ์ตัวเลข ระบบการเขียนตัวเลข และการคิดคำนวณจากจีนมาปรับใช้ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ตัวเลขมีกำเนิดมานานแล้ว ในประเทศจีน (Chang Jingyu, 1995: 153-164 อ้างใน ชัญญาพร ปริญาวุฒิชัย, 2543: 7) โดย Joseph Needham (1979: 44) กล่าวยืนยันว่า ระบบการบันทึกตัวเลขที่ปรากฏในประเทศจีนนั้นมีความล้ำหน้าและเป็นวิทยาศาสตร์กว่าตัวเลขที่ปรากฏในอินเดียโบราณและอียิปต์โบราณ หรือแม้แต่ที่พบในบาบิโลน

ตัวเลข 数字 (suuji) มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชาวญี่ปุ่น นอกจากจะใช้ในการนับและการคำนวณเพื่อบ่งบอกปริมาณแล้วยังมีความเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของตัวเลข โดยเชื่อว่าตัวเลขบางตัวสามารถนำพาความสุขและความมั่งมีมาให้ ในขณะที่เดียวกันตัวเลขบางตัวก็เชื่อกันว่าสามารถนำมาซึ่งความโชคร้ายและภัยพิบัติต่างๆ ในอดีตคนโบราณจะแบ่งตัวเลขออกเป็น 2 พวกใหญ่ๆ คือ เลขคี่ หรือในภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 奇数 (kisuu) เป็นสัญลักษณ์ของหยินและเป็นตัวแทนของฟ้า พลัง ผู้ชาย ส่วนเลขคู่ ซึ่งในภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 偶数 (guusuu) เป็นสัญลักษณ์ของหยางและเป็นตัวแทนของพื้นดิน ความนุ่มนวล ผู้หญิง หากจะกล่าวถึงความเชื่อหรือการให้ค่าตัวเลขที่ชาวญี่ปุ่นคิดว่าจะมีความสำคัญต่อวัฒนธรรมของตนแล้วสามารถกล่าวในเบื้องต้นได้ดังนี้

ตัวเลข 1 ในภาษาญี่ปุ่นเขียนด้วยอักษรคันจิ 「一」 หมายถึง หนึ่ง เท่ากับ ที่หนึ่ง ทั้งหมด ชาวญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับตัวเลข 1 เพราะถือว่า ตัวเลข 1 เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความที่หนึ่ง ทั้งหมด ตัวเลข 1 ถือเป็นบิดาแห่งสรรพสิ่งในความเชื่อของชาวจีนโบราณ ซึ่งชาวญี่ปุ่นรับอิทธิพลความเชื่อเหล่านี้มาจากประเทศจีนพร้อมกับตัวอักษรคันจิ

ตัวเลข 2 เขียนด้วยอักษรคันจิ 「二」 หมายถึง สอง อีก คู่ ถือเป็นเลขคู่ตัวแรก ศาสนาและลัทธิต่างๆ ในโลกนี้ให้ความสำคัญกับเลขคู่โดยเชื่อว่าเลขคู่เป็นสิริมงคล ชาวญี่ปุ่นรับอิทธิพลของศาสนาพุทธมาจากประเทศจีนซึ่งคำนึงถึงความสมดุลย์เพื่อให้เกิดความงามตามธรรมชาติจึงให้ความสำคัญกับตัวเลข 2 นี้ด้วยเช่นกัน

ตัวเลข 3 เขียนด้วยอักษรคันจิ 「三」 หมายถึง สาม เป็นตัวเลขแสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโต และความเป็นสิริมงคล ความสูงส่งล้ำค่าหรือความบริสุทธิ์ศักดิ์สิทธิ์ (อรรถยา สุวรรณระดา, 2555: 285) การเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งแบบไม่จบสิ้น ซึ่งชาวญี่ปุ่นรับอิทธิพลนี้มาจากจีนที่ถือว่าตัวเลข 3 เป็นตัวเลขมงคล

ตามความเชื่อมาแต่ครั้งโบราณว่า จักรวาลเกิดจากการประกอบกันของฟ้า ดิน และมนุษย์ และทั้งสามสิ่งนี้น่าจะเกิดจากพระอาทิตย์ พระจันทร์ และดวงดาว ดังนั้นไม่ว่าสภาพแวดล้อมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร แต่พระอาทิตย์ พระจันทร์และดวงดาวก็จะยังคงอยู่คู่กับมวลมนุษย์ตลอดไป (ชัญญพร ปริญาวุฒิชัย, 2543: 9-10)

ตัวเลข 4 เขียนด้วยอักษรคันจิ 「四」 หมายถึง สี่ แม่เลข 4 จะเป็นเลขคู่ ทั้งชาวไทยและชาวจีนถือว่าเป็นตัวเลขมงคล แต่สำหรับชาวญี่ปุ่นเชื่อว่าเป็นตัวเลขต้องห้าม เนื่องจากตัวเลขนี้มีเสียงอ่านคล้ายกับคำว่า 死 shi ซึ่งแปลว่า “ตาย” ดังนั้นชาวญี่ปุ่นจะไม่ใช้ตัวเลข 4 กับชั้นของตึก ห้องพักในโรงแรม ห้องคนไข้ จำนวนสิ่งของที่บรรจุลงในหีบห่อ หรือการให้ของขวัญก็จะไม่ให้เป็นของจำนวนเลข 4 อย่างเด็ดขาด

ตัวเลข 5 เขียนด้วยอักษรคันจิ 「五」 หมายถึง ห้า ในวัฒนธรรมญี่ปุ่นเลข 5 ถือเป็นตัวเลขมงคล ตัวหนึ่งที่ได้รับการศรัทธาและชื่นชอบ เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงสิ่งที่พิเศษหรือความสำคัญ (อรรถยา สุวรรณระดา, 2555: 285) ชาวญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลมาจากจีน โดยชาวจีนเชื่อว่า ธาตุทั้งห้าได้แก่ ทอง น้ำ ไม้ ไฟ และดิน มีความสัมพันธ์กับทิศทางทั้งห้า คือทิศตะวันออก ทิศตะวันตก ทิศเหนือ ทิศใต้ และจุดศูนย์กลาง ธาตุทั้งห้านี้ต่างให้กำเนิดซึ่งกันและกัน กล่าวคือทองให้กำเนิดน้ำ น้ำให้กำเนิดไม้ ไม้ให้กำเนิดไฟ ไฟให้กำเนิดดิน ดินให้กำเนิดทอง ในขณะที่เดียวกันธาตุทองสามารถพิชิตธาตุไม้ได้ ธาตุไม้สามารถพิชิตธาตุดินได้ ธาตุดินสามารถพิชิตธาตุน้ำได้ ธาตุน้ำสามารถพิชิตธาตุไฟได้ และธาตุไฟสามารถพิชิตธาตุทองได้ (ชัญญาพร ปริญาวุฒิชัย, 2543: 10)

ตัวเลข 6 เขียนด้วยอักษรคันจิ 「六」 หมายถึงเลขหก เป็นตัวเลขอีกตัวหนึ่งที่ชาวญี่ปุ่นให้ความสำคัญ เพราะตัวเลข 6 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคูณของตัวเลข 2 กับตัวเลข 3 ซึ่งเป็นตัวเลขมงคลทั้งคู่ ดังนั้น ในภาษาญี่ปุ่นจึงมีคำศัพท์ที่เป็นชื่อเรียกสรรพสิ่งหรือการมีอยู่ของจักรวาล เช่น

六情 rokujou อารมณ์ความรู้สึก 6 อย่าง ได้แก่ ความปิติยินดี โกรธ เศร้า สนุกสนาน รัก และเกลียด

六道 rokudou โลกทั้งหก ได้แก่ นรก เปรต สัตว์เดรัจฉาน อสูร มนุษย์ และสวรรค์

六方 roppou ทิศทั้งสี่ และโลกกับสวรรค์

六法 roppou ประมวลกฎหมายหลัก 6 ประเภทของญี่ปุ่น

ตัวเลข 7 เขียนด้วยอักษรคันจิ 「七」 หมายถึง เจ็ด เป็นตัวเลขที่ชาวญี่ปุ่นให้ความสำคัญและเป็นสัญลักษณ์เชื่อมโยงกับเทศกาลหรือคู่รัก (อรรถยา สุวรรณระดา, 2555: 285) จะเห็นได้จากเทศกาลทะนะบะตะ 七夕 tanabata เทศกาลประจำปีของชาวญี่ปุ่นซึ่งมีที่มาจากเทศกาลของจีนจะตรงกับวันที่ 7 เดือน 7 ของทุกปี กล่าวกันว่าเป็นวันที่ดาวสาวทอผ้ากับดาวหนุ่มเลี้ยงวัวมาพบกัน นอกจากนี้ตัวเลข 7 ยังแสดงถึงจักรวาลที่กว้างใหญ่ ไร้ซึ่งขอบเขต และตัวเลข 7 ยังเป็นตัวแทนของวิญญานและการเสร็จสิ้นของการสร้างโลก ซึ่งคนโบราณเชื่อว่า โลกใช้เวลา 7 วันในการสร้างจึงกำหนดให้ 7 วันเป็นหนึ่งสัปดาห์

ตัวเลข 8 เขียนด้วยอักษรคันจิ 「八」 หมายถึง แปด เป็นตัวเลขที่สะท้อนอิทธิพลด้านความคิดความเชื่อของจีนที่ชาวญี่ปุ่นได้รับว่า เลข 8 เป็นสัญลักษณ์การเฉลิมฉลองและความยินดีในความเจริญก้าวหน้า ยังหมายถึงจำนวนมหาศาลจนไม่อาจนับได้ และตัวเลข 8 ยังแสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์โดยมักปรากฏในตำนานเทพ

ญี่ปุ่นเพื่อสื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ของการเกษตรและสื่อถึงความลึกลับในสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับความตาย (อรรถยา สุวรรณระดา, 2552: 304) ตัวเลข 8 จึงเป็นตัวเลขอีกตัวหนึ่งที่ชาวญี่ปุ่นนิยมใช้ในปัจจุบัน ซึ่งแฝงไว้ด้วยความหมายว่า มีความตั้งใจอย่างแรงกล้า ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง รวมถึงความเจริญรุ่งเรืองและความร่ำรวยอย่างมหาศาล

ตัวเลข 9 เขียนด้วยอักษรคันจิ 「九」 หมายถึง เก้า แม้เลข 9 จะเป็นเลขคี่ที่ทั้งชาวไทยและชาวจีนถือว่าเป็นตัวเลขมงคลอันหมายถึงความต่อเนื่องยาวนาน แต่สำหรับชาวญี่ปุ่นเชื่อว่าเป็นตัวเลขที่ต้องหลีกเลี่ยงเพราะตัวเลข 9 มีเสียงอ่านตรงกับคำว่า 苦 ku ซึ่งแปลว่า “ลำบาก ขมขื่น ยากแค้นลำเค็ญ” จึงไม่เป็นที่นิยมและพึงระมัดระวังไม่ให้มีตัวเลข 9 ในของขวัญของกำนัลที่จะมอบให้แก่บุคคลอื่นเด็ดขาด เพราะถือว่าเป็นนิมิตหมายอย่างร้ายแรงและแสดงถึงการไร้ซึ่งความใส่ใจในความรู้สึกของคนอื่นซึ่งสังคมญี่ปุ่นเคร่งครัดเรื่องนี้มาก

ตัวเลข 10 เขียนด้วยอักษรคันจิ 「十」 หมายถึงสิบ ชาวญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับเลข 10 ด้วยเช่นกัน เพราะเป็นสัญลักษณ์แทนความบริบูรณ์ที่ชาวญี่ปุ่นต้องการแสวงหามาตั้งแต่ครั้งโบราณกาล

นอกจากนี้ ตัวเลข 100 ที่เขียนด้วยอักษรคันจิ 「百」 หมายถึงหนึ่งร้อย มาก ตัวเลข 1,000 เขียนด้วยอักษรคันจิ 「千」 หมายถึงหนึ่งพัน และตัวเลข 10,000 เขียนด้วยอักษรคันจิ 「万」 หมายถึงหมื่นทั้งหลาย ทั้งสิ้น ทั้งมวล สรรพ ล้วนแต่เป็นจำนวนทวีคูณของเลข 10 「十」 ซึ่งเป็นตัวเลขที่ชาวญี่ปุ่นนิยมนำมาใช้ในการประกอบกับคำอื่นๆ อีกด้วย

3. มโนทัศน์เกี่ยวกับการนำตัวเลขมาประกอบเป็นสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร

เท่าที่ผู้วิจัยสืบค้นพบว่า ยังไม่เคยมีผู้ใดทำการวิจัยมโนทัศน์เรื่องการนำตัวเลขมาประกอบเป็นสำนวน 4 ตัวอักษรในภาษาญี่ปุ่น อาจเป็นเพราะสำนวนดังกล่าวส่วนใหญ่ชาวญี่ปุ่นรับมาจากจีนและปรับใช้ให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่น ทั้งยังเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า รากเหง้าแห่งอักษรศาสตร์และวัฒนธรรมญี่ปุ่นนั้นมาจากจีน ดังนั้น ในที่นี้จึงจะยกมโนทัศน์เรื่องการนำตัวเลขมาประกอบเป็นสำนวนจีนตามที่ชัยญาพร (2543: 19-24, อ้างอิงมาจาก Zhou ,1996: 361-371) กล่าวไว้ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ชาวจีนคิดว่า สรรพสิ่งก่อให้เกิดภาพ และภาพก่อให้เกิดตัวเลข ในการคัดเลือกคำเพื่อสร้างประโยคนั้นจะนำเอาความหมายและรูปมาประกอบเข้าด้วยกันเพื่อสะท้อนภาพที่แท้จริงของสรรพสิ่ง เช่น คนมีสองแขนสองขา รวมเรียกว่า “มือเท้าทั้งสอง” ก่อให้เกิดสำนวน si ti bu qin แปลตามตัวได้ว่า มือเท้าทั้งสองไม่ขยับ ใช้อุปมาว่า ขี้เกียจสันหลังยาว หรืออัญหมีต้นข้าว ข้าวสาลี ข้าวโพด พืชประเภทข้าวโพดและถั่ว รวมเรียกว่า “อัญหมีทั้งห้า” ก่อให้เกิดสำนวน wu gu bu fen แปลตามตัวได้ว่า ไม่สามารถแยกแยะอัญหมีทั้งห้าได้ ใช้อุปมาถึงผู้ที่ไม่มีความรู้ในเรื่องการเกษตรแม้แต่น้อย ทั้ง si “สี่” และ wu “ห้า” สะท้อนให้เห็นถึงปริมาณของสรรพสิ่งดังกล่าว

2. ตัวเลขที่ใช้ในสำนวนจำนวนหนึ่งนั้นได้ผ่านการทดสอบและการพัฒนาของประสบการณ์และความรู้สึกนึกคิด รายละเอียดมีดังนี้

2.1 ในชีวิตประจำวันของมนุษย์นิยมใช้เลข 1-10 เนื่องจากสรรพสิ่งที่เป็นรูปธรรมและสัมผัสได้ โดยตรงนั้นมีอยู่จำนวนน้อยมากในชีวิตจึงใช้เลข 1-10 มานับ ในขณะที่เดียวกันเมื่อต้องการอธิบายเหตุผลและตรรกะก็มักใช้ตัวเลขไม่เกิน 10 จึงเป็นสาเหตุหนึ่งในการนำเลข 1-10 มาประกอบเป็นสำนวน

2.2 การแสดงถึงจำนวนโดยประมาณ ชาวจีนนิยม (รวมทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่น: ผู้วิจัย) ใช้ตัวเลข 2 ตัวให้เรียงอยู่ติดกันหรือใกล้เคียงกัน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดการใช้ตัวเลขที่เรียงอยู่ติดกันหรือใกล้เคียงกันมาสร้างเป็นสำนวน

2.3 ความคิดเรื่องปริมาณทวีคูณที่ทำให้เกิดความหมายว่า “มาก” เช่น san tou liu bi “สามเศียรหกกร” หรือ wu guang shi se “ห้าแสงสิบสี”

2.4 百 bai “ร้อย” (ภาษาญี่ปุ่น 百 hyaku “ร้อย”: ผู้วิจัย) มีการใช้แพร่หลายในชีวิตประจำวัน เช่น 百花 bai hua “ดอกไม้ร้อยชนิด ใช้บรรยายถึงดอกไม้นานาชนิด” หรือ 百鳥 bai niao “นกร้อยชนิด ใช้บรรยายถึงนกนานาชนิด” เนื่องจาก 百 bai เป็นจำนวนทวีคูณของ shi “สิบ” จึงทำให้เกิดความหมายว่า “มาก” ไปโดยปริยาย ดังนั้นจึงมีสำนวนที่ใช้ 百 bai “ร้อย” ประกอบอยู่เป็นจำนวนมาก

2.5 千 qian “พัน” และ 万 wan “หมื่น” เป็นตัวเลขที่ชาวจีนคิดตามประสบการณ์ว่าเป็นตัวเลขที่ใหญ่กว่า shi “สิบ” และ bai “ร้อย” ดังนั้นการนำเอา 千 qian “พัน” และ 万 wan “หมื่น” มาใช้ในสำนวนก็สามารถแสดงความหมายว่า “มาก” ได้เช่นกัน

2.6 百 bai “ร้อย” 千 qian “พัน” และ 万 wan “หมื่น” นอกจากจะใช้ในความหมายว่า “มาก” แล้ว เมื่อนำไปวางไว้ในตำแหน่งแรกยังให้ความหมายเพิ่มเติมอีกว่า “ถึงแม้ว่า” เช่น bai do buy an “(ถึงแม้ว่า)อ่านร้อยครั้งก็ไม่เบื่อ ใช้บรรยายถึงโคลงหรือตัวหนังสือที่เขียนได้ดีมาก”

2.7 การยืมวิธีการคำนวณทางคณิตศาสตร์อย่างง่าย ๆ เช่น การคูณหรือการท่องสูตรคูณคิดมาใช้ จนในที่สุดกลายเป็นสำนวนที่สามารถเข้าใจได้ง่าย เช่น san xia wu chu er การตีลูกคิดเพิ่มแต่มีอีกสามนั้น จะต้องตีลูกคิดด้านบนหนึ่งลูก (ลูกหนึ่งมีค่าเท่ากับห้า) และปิดลูกคิดด้านล่างลงสองลูก (ลูกหนึ่งมีค่าเท่ากับหนึ่ง) ใช้ในความหมายว่า การจัดการเรื่องราวอย่างเรียบร้อยและตรงไปตรงมา” รูปแบบการคำนวณเช่นนี้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันสามารถทำให้เห็นภาพความหมายในเชิงอุปมาของภาษาที่สะท้อนลักษณะเด่นของวัฒนธรรมจีนได้เป็นอย่างดี

3. มีสำนวนตัวเลขอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งมีความสัมพันธ์กับพุทธศาสนา ซึ่งชาวจีนรับมาในสมัยฮั่น (พ.ศ. 337-351) และประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 2000 ปี ในสำนวนของจีนทั้งหมดพบว่ามีสำนวนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา ประมาณ 300 สำนวน ซึ่งในจำนวนนี้มีสำนวนที่มีตัวเลขประกอบอยู่ประมาณ 30 สำนวน ทั้งหมดล้วนมีความสัมพันธ์กับคำสอนและการฝึกจิตให้สงบหรือมีสมาธิ

4. สำนวนที่มีตัวเลขประกอบอยู่บางสำนวนมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกรุนแรงของสมาชิกในสังคม เช่น 千方百計 qian fang bai ji “พันวิธีร้อยแผนการ หมายความว่า ไม่ได้ด้วยเล่ห์ ก็ต้องเอาด้วยกล” เหม่าเจอตง เคยวิเคราะห์สำนวนนี้ไว้ว่า “พันวิธี หมายถึง 999 วิธี รวมกับอีก 1 วิธี ส่วน ร้อยแผนการ หมายถึง 99 แผนการ รวมกับอีก 1 แผนการ” (ชัชฎาพร, 2543: 22) ตัวเลข 999.99 เป็นตัวเลขที่ชาวจีนโบราณถือว่าเป็นตัวเลขสูงสุด ดังนั้นเมื่อนำเอาตัวเลขสูงสุดรวมกับอีก 1 แล้วย่อมแสดงถึงจำนวนที่มากยิ่งขึ้น

4. การศึกษาเรื่องความหมายตรงและความหมายแฝงของคำ

山口 まり子 (1997) กล่าวถึงความหมายของคำไว้ว่า คำเป็นหน่วยของภาษาที่มีความหมายสมบูรณ์และใช้สื่อสารได้ ความหมายแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. デノテーション (denotation) ตรงกับคำญี่ปุ่นว่า 中心的意味、客観的意味、指示的意味、外延、外示 คือความหมายโดยตรง หรือความหมายประจำรูป หมายถึงความหมายที่เป็นคุณสมบัติประจำรูปภาษาซึ่งเป็นที่ยอมรับและเข้าใจตรงกันในหมู่นักพูดภาษาเดียวกัน โดยมากมักเป็นความหมายที่อธิบายในพจนานุกรม

2. コンテーション (connotation) ตรงกับคำญี่ปุ่นว่า 周辺の意味、情意的意味、含蓄的意味、内包、共示 คือความหมายแฝงหรือความหมายโดยนัย หมายถึงความหมายในระดับลึก นอกเหนือ ไปจากความหมายประจำรูปคำ ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ประสบการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม และการเรียนรู้ภาษาโดยตรงที่เคยมีหรือเคยเกี่ยวข้องของดวยมาใช้ในการตีความ จึงจะเข้าใจในสิ่งที่ผู้สื่อหรือผู้พูดต้องการให้รับรู้

木藤冬樹 (1991 : 1-19) กล่าวถึงความหมายแฝงไว้ว่า コンテーション (connotation / ความหมายแฝงหรือความหมายโดยนัย) นั้นเดิมเป็นคำเก่าที่ใช้ในวิชาปรัชญายุคโบราณโดย ジョン・スチュアート・ミル (John Stuart Mill) นักปรัชญาชาวอังกฤษและ レナード・ブルームฟิลด์ (Leonard Bloomfield) นักภาษาศาสตร์ชาวอเมริกัน เป็นผู้เริ่มต้นนำการศึกษาเรื่องความหมายแฝงหรือความหมายโดยนัยเข้ามาใช้ในวงการภาษาศาสตร์ โดยเรียก コンテーション (connotation) ความหมายแฝงหรือความหมายโดยนัยของคำซึ่งไม่มีความแน่นอนว่า 補足的価値 (sup-prementary Values) และเรียก デノテーション (denotation) ความหมายโดยตรง หรือความหมายประจำรูปว่า 明示的意味 (denotative meaning) เขายกตัวอย่างเลข “13” ว่านอกจากมีความหมายโดยตรงตามจำนวนในทางคณิตศาสตร์แล้ว ชาวยุโรปยังมีความเชื่อว่าเลข “13” มีความหมายแฝงเป็นนัยว่า “อัปมงคล” และจะพยายามหลีกเลี่ยงไม่ทำสิ่งสำคัญๆ ในวันที่ 13 อีกด้วย

นอกจากนี้ 木藤冬樹, 1991 : 4) ยังกล่าวอีกว่า เลนาード・ブルームฟิลด์ ได้แบ่ง コンテーション (connotation) ความหมายแฝงหรือความหมายโดยนัยไว้ทั้งหมด 7 ประเภท ดังนี้

1. ความแตกต่างด้านสภาพทางสังคม ได้แก่ คำที่แสดงความหมายถึงคนระดับล่าง เช่น 粗野 (soya) หยาบคาย ชั้นต่ำ 卑俗 (hizoku) หยาบคาย ไพร่ แบบบ้านนอก 下品 (gehin) หยาบ ชั้นต่ำ ไม่เป็นผู้ดี และ คำที่แสดงความหมายถึงคนระดับสูง เช่น 堅苦しい (katakurushii) เป็นพิธีรีตอง เจียบขริ่ม วางมาด 上品 (jouhin) ความเป็นผู้ดี ความสง่างาม ความมีรสนิยม

2. ความเป็นแหล่งกำเนิดหรือภูมิภาคนิยม ได้แก่ การถือว่ำนวนภาษาของชาวสกอตแลนด์และชาวไอแลนด์มีความไพเราะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างจากสำนวนภาษาอังกฤษธรรมดาของคนทั่วไป

3. รูปคำที่แสดงความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ ได้แก่ คำศัพท์ที่เกิดจากอาชีพหรือตำแหน่งงาน เช่น ภาษาที่ใช้ในกิจการเดินเรือ ภาษากฎหมาย

4. รูปคำที่แสดงความเป็นวิชาการ ได้แก่คำศัพท์ที่ใช้พูดอย่างเป็นทางการฟังแล้วดูดีเป็นที่น่าสนใจแต่พอไปอ่านสิ่งที่นักวิชาการหรือผู้ที่มีการศึกษาสูงเขียนแล้วจะรู้ว่าน่าเบื่ออย่างยิ่ง เพราะใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจยากและรู้กันเฉพาะในวงการเท่านั้น

5. รูปคำภาษาต่างประเทศ ทุกประเทศจะมีคำเรียกชาวต่างชาติที่สะท้อนถึงทัศนคติหรือท่าทีที่มีต่อชนชาตินั้นๆ ทั้งสิ้น

6. ภาษาแสดง ได้แก่คำผวน คำวัยรุ่น คำคะนอง คำที่คิดใหม่

7. รูปคำแสดงความไร้มารยาท ได้แก่ คำว่า god, devil, heaven เป็นคำที่แสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์จึงใช้เฉพาะในกรณีที่เป็นเรื่องจริงจังเท่านั้น การห้ามพูดคำว่า die, death ในบริเวณโรงพยาบาล หรือการห้ามพูดเรื่องลามกอนาจาร

丸山圭三郎 (ออนไลน์, 2014) กล่าวว่า ความหมายของคำในภาษาต่างๆ บนโลกนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ เหมือนกันกับ 木藤冬樹 (1991 : 1-19) แต่ใช้คำในภาษาญี่ปุ่นว่า 外示の意味 (最大公約数的意味、denotation) と 共示の意味 (個人的、情况的意味、connotation)

นอกจากนี้ยังได้อธิบายเพิ่มอีกว่า デノテーション (denotation) คือ 「明示」 และ コノテーション (connotation) คือ 「伴示・共示」 โดยยกตัวอย่างคำว่า กุญแจ 「鍵」 ความหมายตรงตามรูปภาษาคือของที่ใช้สอดเข้าไปในรูเพื่อเปิดหรือปิด 「錠の穴の中に入れて、それを開閉するもの」 である ความหมายแฝง หรือความหมายโดยนัยหมายถึงของสำคัญที่ใช้ในการแก้ไขปัญหา 「問題の解決にとって重要なもの」 ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีความหมายกว้างกว่าความหมายตามรูปคำดังนั้นต้องอาศัยประสบการณ์ในการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งจึงจะสามารถเข้าใจและใช้อย่างถูกต้องตามบริบทของสังคมนั้นๆ

กาญจนา นาคสกุลและคณะ (2521: 15) ได้อธิบายเรื่องความหมายตรงและความหมายแฝงของคำในภาษาไทยไว้ดังนี้

1. ความหมายโดยตรง หรือความหมายหลัก ได้แก่ความหมายเดิมของคำ เป็นความหมายเดิมของคำในพจนานุกรม เช่น คำว่า “สำลี” และคำว่า “ลิง” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 820, 723) อธิบายความหมายไว้ว่า

สำลี น. ชื่อต้นไม้ขนาดเล็กชนิดหนึ่ง เมล็ดมีปุยขาวใช้ทอผ้าได้ ชื่อเรียกปุยของเมล็ดสำลี

ลิง น. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ลักษณะคล้ายคน ที่มีหาง เช่น วอก ที่ไม่มีหาง เช่น กอริลล่า ว. แสดงกิริยาท่าทางอย่างลิง

2. ความหมายแฝง หรือความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายที่ชักนำความคิดให้เกี่ยวโยงไปถึงสิ่งอื่น ความหมายแฝงของคำอาจจะเกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ หลายอย่าง เช่น เกี่ยวข้องกับความรู้สึกเคยชิน กาลเทศะ บุคคล และความสุภาพของภาษา เป็นต้น ตัวอย่าง

“สำลี” อาจจะหมายถึงไปถึง ความเบา หรือสีขาว

“ลิง” อาจจะหมายถึงไปถึง ความซน ฯลฯ

วิไลศักดิ์ กิ่งคำ (ออนไลน์ , 20 มิถุนายน 2558) กล่าวถึงความหมายของคำไว้ว่า ประเภทของความหมายระดับคำอาจแบ่งกว้างๆ เป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1. ความหมายตรง (Denotation, Denotative meaning, Designation หรือ Conceptual meaning)

ความหมายตรง หมายถึง ความหมายของรูปภาษา เช่น คำและวลีที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาษากับ สรรสิ่งหรือปรากฏการณ์ต่างๆ ในโลกภายนอก หมายถึงความหมายส่วนที่ระบุถึงลักษณะที่ประกอบกันขึ้นเป็น สิ่งหนึ่ง ความหมายตรงจะแสดงหมวดหมู่พร้อมทั้งรายละเอียดอื่นๆ เช่น วัตถุประสงค์ ส่วนประกอบ รูปร่าง หน้าที่ การทำงาน ฯลฯ ของสิ่งที่คำคำนั้นกล่าวถึง

ตัวอย่างเช่น รูปคำ “โรงเรียน” มีความหมายว่า สถานที่ที่มีการจัดการศึกษาแก่เยาวชนในระดับ อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา จากตัวอย่างดังกล่าวนี้ แสดงความหมายตรงของคำว่า “โรงเรียน” จะระบุ หมวดหมู่ว่า “โรงเรียน” อยู่ในหมวด “สถานที่” และระบุรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์รวมทั้งการ ดำเนินงานว่า “มีการจัดการศึกษาให้เยาวชนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

ความหมายตรงจะเป็นคำตอบของคำถามที่ว่า “สิ่งนั้นคืออะไร” เช่น หากถามว่า “ตึกคืออะไร” คำตอบก็คือ “ตึกคืออาคารที่ก่อสร้างด้วยอิฐปูน” ข้อความที่ขีดเส้นใต้ แสดงความหมายตรงของคำว่า “ตึก”

Longman Dictionary of Applied Linguistics (1985: 76) ได้กล่าวว่า ในระบบความหมาย ความหมายประจำของรูปภาษาอาจจัดได้เป็นความหมายหลักหรือความหมายแก่นของคำศัพท์ โดยทั่วไป คำจำกัดความของคำในพจนานุกรมมักจะให้ความหมายตรงของรูปภาษาเป็นหลัก

คำๆ หนึ่งอาจมีความหมายตรงได้หลายความหมาย เช่น คำว่า “จับ” อาจหมายถึง

- (ก) “อาการที่ใช้มือแตะต้องสิ่งหนึ่งสิ่งใดตลอดจนกำไว้ยึดไว้” เช่น จับมือ
- (ข) “เกาะ” เช่น นกจับคอน
- (ค) “ติด” เช่น เขม่าจับกันหม้อ
- (ง) “เริ่ม” เช่น จับเรื่องตั้งแต่ตอนต้น
- (จ) “เกาะกุมตัวไว้ไม่ให้หนี” เช่น ตำรวจจับผู้ร้าย

ความหมายทั้งหมดนี้ล้วนแต่เป็นความหมายตรงของคำว่า “จับ” ทั้งสิ้น

2. ความหมายแฝง (Connotation หรือ Connotative meaning)

ความหมายแฝง ได้แก่ ความหมายที่นอกเหนือจากความหมายตรงของรูปภาษา เป็นความหมาย ส่วนที่ระบุทัศนคติต่อสิ่งที่คำคำนั้นบ่งถึง ความหมายแฝงดังกล่าวนี้จะครอบคลุมด้านต่างๆ ดังเช่น อารมณ์ ความรู้สึก ทัศนคติที่ผู้ใช้ภาษามีต่อคำหรือวลีนั้นๆ

ความหมายแฝงนี้มักมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางวัฒนธรรมและพื้นฐานทางสังคม โดยที่กลุ่มชน ในวัฒนธรรมเดียวกันมีส่วนร่วม นอกจากนี้ความหมายแฝงนี้อาจมีส่วนร่วมในระดับกลุ่มบุคคลหรือเป็นความหมายที่ แต่ละบุคคลมี ทั้งนี้ขึ้นกับประสบการณ์ส่วนตัวด้วยเช่นกัน อาจแบ่งประเภทของความหมายแฝงได้ ๒ แบบ ดังนี้

2.1 ความหมายแฝงแบ่งตามที่มา

ความหมายแฝงอาจแบ่งได้เป็น ๒ แบบ โดยพิจารณาที่มาว่า ความหมายแฝงนั้นมาจากสังคมหรือ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ดังนี้

- (ก) ความหมายแฝงของสังคม (Public connotation)

ความหมายแฝงของสังคม หมายถึง ความหมายแฝงที่มาจากทัศนคติของเจ้าของภาษาในสังคม (Native Speaker) เป็นทัศนคติที่มีร่วมกันของคนทั้งสังคมหรือกล่าวได้ว่า เป็นวัฒนธรรมทางความรู้สึกนึกคิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า “เท่า” มีความหมายตรงหมายถึง “อวัยวะส่วนล่างสุดของคนหรือสัตว์ใช้สำหรับยืนหรือเดิน เป็นต้น” ส่วนความหมายแฝงของสังคมของคำว่า “เท่า” คือ คนในสังคมไทยถือว่าเท่าเป็นของต่ำ การยกเท่าให้กันการใช้เท่าชี้ ถือเป็นกริยามารยาทที่ไม่สุภาพ ไม่ได้รับการยอมรับในสังคมไทย

ในทางตรงกันข้าม คำว่า “ศิระษะ” ซึ่งมีความหมายตรงหมายถึง “อวัยวะส่วนบนสุดของคน ประกอบด้วยส่วนที่บรรจุสมองและส่วนที่เป็นใบหน้า” มีความหมายแฝงของสังคม คือ คนไทยถือว่าศิระษะเป็นของสูง คนไทยมีวัฒนธรรมในเรื่องการถือว่าศิระษะเป็นของสูงมากมายอาทิ เช่น ห้ามเล่นตบศิระษะ ผลักศิระษะกัน ห้ามใช้ศิระษะลอดใต้ผ้าถุง ในกรณีผู้ใหญ่กับเด็ก ผู้ใหญ่สามารถลูบศิระษะเด็กเพื่อแสดงความเอ็นดู ความห่วงใย แต่เด็กไม่สามารถลูบศิระษะผู้ใหญ่ได้หากเด็กไปลูบศิระษะหรือเล่นศิระษะผู้ใหญ่ถือว่าไม่ให้ความเคารพ เป็นกริยามารยาทที่ไม่งามอีกด้วย

(ข) ความหมายแฝงของบุคคล (Private connotation)

ความหมายแฝงของบุคคลหมายถึง ความหมายแฝงที่มาจากทัศนคติของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นทัศนคติซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์เฉพาะตัวหรือเป็นความรู้สึกส่วนตัว ไม่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของสังคม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า “สุนัข” ซึ่งมีความหมายตรง หมายถึง “สัตว์ ๔ เท้าเลี้ยงลูกด้วยนมชนิดหนึ่ง มักนำมาเป็นสัตว์เลี้ยง อาจมีความหมายแฝงของบุคคลที่ต่างกันไปในแต่ละบุคคล ตัวอย่าง เช่น นางสาวตาลเป็นคนรักสุนัข ชอบเลี้ยงสุนัข เมื่อนึกถึงสุนัขจะนึกถึงสัตว์ที่น่ารักเอ็นดู เป็นมิตร เป็นสัตว์เลี้ยงที่มีความซื่อสัตย์ ในทางตรงกันข้าม นายโอมนั้นเคยโดนสุนัขกัดในวัยเด็ก เมื่อนึกถึงสุนัขนายโอมจึงนึกถึงสัตว์ที่ดุร้ายน่ากลัวไม่เป็นมิตร

การอธิบายความหมายของคำใดๆ ในภาษาหนึ่ง เช่น การเขียนคำนิยามในพจนานุกรมต้องอธิบายความหมายตรงและหากมีความหมายแฝงของสังคมก็ต้องอธิบายด้วยแต่ไม่ต้องอธิบายความหมายแฝงของบุคคล เพราะไม่ได้รับการยอมรับจากเจ้าของภาษาโดยทั่วไป

2.2 ความหมายแฝงแบ่งตามด้านของความหมาย

ความหมายแฝง เมื่อแบ่งตามด้านของความหมายอาจแบ่งได้เป็น ๒ ส่วน ดังนี้

(ก) ความหมายแฝงด้านนัยประหวัด

ความหมายแฝงด้านนัยประหวัดจะแสดงประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่คำคำนั้นบ่งถึงประสบการณ์ อาจเป็นเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่ประสบมาหรือได้ยินได้ฟังมาก็ได้

ความหมายแฝงด้านนัยประหวัดจะเป็นคำตอบของคำถามที่ว่า “เจ้าของภาษา (Native speaker) หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งทราบเรื่องราวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นอย่างไรบ้าง”

ตัวอย่าง คำว่า “สุนัขจิ้งจอก (fox)” ในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีความหมายว่า “a wild animal of the dog family, with reddish-brown fur, a pointed face and a thick heavy tail” หมายถึง “สัตว์ป่าตระกูลสุนัขมีขนน้ำตาลอมแดง หน้าแหลม หางมีขนหนา” คนอังกฤษและคนบางชาติ ให้ความหมายแฝง

ด้านนัยประหวัดของคำว่า “fox” โดยจะนึกถึงความหมายแฝงที่ว่า “a person who is clever and able to get what they want by influencing or tricking other people” หมายถึง “บุคคลผู้ซึ่งฉลาดและสามารถได้ในสิ่งที่ตนต้องการโดยใช้อิทธิพลหรือกลอุบายกับผู้อื่น” เห็นได้จากนิทานอีสปหากใช้ตัวละครที่เป็นสุนัขจิ้งจอกมักจะเป็นตัวโกง เจ้าเล่ห์ เอาเปรียบผู้อื่น เช่น คำว่า “จิ้งจอกสังคม” หมายถึง ผู้ชายเล่ห์เหลี่ยมจัดไม่น่าไว้วางใจ จัดเป็นบุคคลอันตราย เป็นต้น

(ข) ความหมายแฝงด้านความรู้สึก

ความหมายแฝงด้านความรู้สึกจะแสดงความรู้สึกในทางบวกหรือในทางลบที่มีต่อสิ่งที่คำคำนั้นบ่งถึง ความรู้สึกอาจเป็นไปได้หลายอย่าง อาจเป็นความรู้สึกที่เป็นอารมณ์ต่างๆ เช่น รู้สึกว่าสิ่งนั้นๆ น่าพอใจ น่ารัก น่าเอ็นดู น่าชื่นใจ น่าสงสาร น่ากลัว น่ารังเกียจ น่าเกลียด อาจเป็นความรู้สึกเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคม เช่น รู้สึกว่าสิ่งนั้น (คน, สัตว์, ฯลฯ) สูงส่งหรือต่ำต้อย” นอกจากนี้อาจเป็นความรู้สึกเกี่ยวกับความเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ของชุมชน เช่น รู้สึกว่าสิ่งนั้น “เหมาะสม, ถูกต้อง, ไม่สมควร, ผิด”

ความหมายแฝงด้านความรู้สึกจะเป็นคำตอบของคำถามที่ว่า “เจ้าของภาษาหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีความรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งที่คำคำนั้นกล่าวถึง” ตัวอย่างที่แสดงความหมายแฝงด้านความรู้สึก เช่น คำว่า “หงส์” มีความหมายตรงคือ “ชื่อนกจำพวกเป็ด ลำตัวใหญ่คอยาว” มีความหมายแฝงด้านนัยประหวัดโดยเห็นว่า เป็นนกในตระกูลสูง เนื่องจากเชื่อกันว่า เป็นพาหนะของพระพรหม ส่วนความหมายแฝงด้านความรู้สึกนั้นจะนึกถึง “ความสูงศักดิ์ ความมีเกียรติ น่ายกย่อง” จะเห็นว่าได้จากคนไทยใช้เปรียบเทียบคนที่อยู่ในชาติตระกูลสูงกับหงส์ เช่นในประโยคที่ว่า “เธอเปรียบดั่งหงส์ซึ่งฉันมีอาจเอื้อม” เป็นต้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยได้แนวความคิด และแนวทางในการวิเคราะห์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข ทั้งด้านรูปแบบของสำนวน การเลือกใช้คำ การซ้ำของตัวเลขและคำ หน้าที่ของสำนวนในประโยค ภาพลักษณ์เชิงอุปมา และความหมายของตัวเลขในสำนวนทั้งที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยต่อไป

บทที่ 3

ข้อมูลสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร ที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่น

การวิจัยเรื่อง สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข จากพจนานุกรมสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น (四字熟語辞典) จำนวน 5 เล่ม ได้แก่

1. 四字熟語・成句辞典 (竹田 晃、1998)
2. 漢検四字熟語辞典 (日本漢字教育振興会、2012)
3. 早引き 四字熟語大辞典改訂 第2版 (ナツメ社、2012)
4. 用例でわかる四字熟語辞典 改訂第2版 (学研、2014)
5. 新明解四字熟語辞典 第二版 (三省堂、2013)

ผลการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานวิจัยจากพจนานุกรมข้างต้นได้จำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขทั้งสิ้น 8,049 สำนวน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

แหล่งข้อมูล	จำนวน สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรทั้งหมด	จำนวน สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขปรากฏ	คิดเป็นร้อยละ
用例でわかる四字熟語辞典	7,000	1,703	24.32
新明解四字熟語辞典	6,500	1,682	25.87
早引き 四字熟語大辞典	4,721	1,629	34.50
四字熟語・成句辞典	4,500	1,630	36.22
漢検四字熟語辞典	4,000	1,544	38.60
รวม	26,721	8,049	30.12
		1,611	20.01

เมื่อนำข้อมูลสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขปรากฏ จำนวน 8,049 สำนวน มาเปรียบเทียบเพื่อหาสำนวนที่ซ้ำกันตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไปโดยการแจกความถี่ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จะได้สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขทั้งสิ้นจำนวน 1,611 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 20.01 ของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรทั้งหมด สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในงานวิจัยนี้ โดยสามารถจัดแบ่งเป็นกลุ่มตามตัวเลขได้ ดังแสดงในตาราง ต่อไปนี้

ตัวเลข	จำนวนสำนวนที่มีตัวเลข	คิดเป็นร้อยละ
零 (0)	10	0.62
一 (1)	556	34.51
二 (2)	38	2.36
三 (3)	206	12.78
四 (4)	76	4.72
五 (5)	55	3.42
六 (6)	31	1.93
七 (7)	34	2.11
八 (8)	45	2.79
九 (9)	49	3.05
十 (10)	55	3.42
百 (100)	100	6.20
千 (1,000)	178	11.05
万 (10,000)	175	10.86
億 (100,000,000)	1	0.06
兆 (1,000,000,000)	2	0.12
รวม	1,611	100

จากตารางดังกล่าว จะเห็นได้ว่า สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขนั้นมีครบทุกอักขรตัวเลข โดยมีสำนวนที่มีตัวเลข 「一」 ichi (หนึ่ง) มากที่สุด คือ 556 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 34.51 รองลงมาคือ เลข 「三」 san (สาม) มี 206 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 12.78 เลข 「千」 sen (พัน) มี 178 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 11.05 และ เลข 「万」 man (หมื่น) มี 175 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 10.86 ตามลำดับ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「零」 rei (ศูนย์) จำนวน 10 สำนวน มีดังนี้

孤影飄零 (こえいひょうれい)	孤苦零丁 (こくれいてい)
困窮零落 (こんきゅうれいらく)	斷簡零墨 (だんかんれいぼく)
斷編零楮 (だんぺんれいちよ)	斷編零墨 (だんぺんれいぼく)
凋零磨滅 (ちょうれいまめつ)	片簡零墨 (へんかんれいぼく)
零絹尺楮 (れいけんせきちよ)	零丁孤苦 (れいていこく)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「一」 ichi (หนึ่ง) จำนวน 556 สำนวน มีดังนี้

夷險一節 (いけんいっせつ)	衣帶一江 (いたいいっこう)
一意繫心 (いちいけいしん)	一意攻苦 (いちいこうく)
一意孤行 (いちいここう)	一意専心 (いちいせんしん)
一衣帶水 (いちいたいすい)	一意奮闘 (いちいふんとう)
一飲一啄 (いちいんいったく)	一韻到底 (いちいんとうてい)
一榮一辱 (いちえいいちじょく)	一榮一落 (いちえいいちらく)
一榮一枯 (いちえいいっこ)	一詠一觴 (いちえいいっしょう)
一円一帶 (いちえんいったい)	一往一來 (いちおういちらい)
一往深情 (いちおうしんじょう)	一往情深 (いちおうじょうしん)
一往直前 (いちおうちょくぜん)	一往邁進 (いちおうまいしん)
一往無前 (いちおうむぜん)	一月三舟 (いちがつさんしゅう)
一雁高空 (いちがんこうくう)	一牛吼地 (いちぎゅうこうち)
一牛鳴地 (いちぎゅうめいち)	一行三昧 (いちぎょうざんまい)
一行知識 (いちぎょうちしき)	一行半句 (いちぎょうはんく)
一芸一能 (いちげいいちのう)	一月三舟 (いちげつさんしゅう)
一言一句 (いちげんいっく)	一言一行 (いちげんいっこう)
一言九鼎 (いちげんきゅうてい)	一言居士 (いちげんこじ)
一言隻句 (いちげんせきく)	一言千金 (いちげんせんきん)
一言半句 (いちげんはんく)	一元描写 (いちげんびょうしゃ)
一期一会 (いちごいちえ)	一伍一什 (いちごいちじゅう)
一語一句 (いちごいっく)	一合一離 (いちごういちり)
一業所感 (いちごうしょかん)	一毫不拔 (いちごうふぼつ)
一語九鼎 (いちごきゅうてい)	一期四相 (いちごしそう)
一語半語 (いちごはんご)	一牛鳴地 (いちごみょうち)
一言一句 (いちごんいっく)	一言一行 (いちごんいっこう)
一言居士 (いちごんこじ)	一言隻句 (いちごんせきく)
一言半句 (いちごんはんく)	一言万鈞 (いちごんばんきん)
一言片句 (いちごんへんく)	一言芳恩 (いちごんほうおん)
一新紀元 (いちしんきげん)	一時緩急 (いちじかんきゅう)
一字三札 (いちじさんらい)	一字千金 (いちじせんきん)
一日九回 (いちじつきゅうかい)	一日九遷 (いちじつきゅうせん)
一日三秋 (いちじつさんしゅう)	一日千秋 (いちじつせんしゅう)
一日之長 (いちじつのちょう)	一日片時 (いちじつへんし)
一日片時 (いちじつへんじ)	一時之傑 (いちじのけつ)
一時名流 (いちじのめいりゅう)	一字半句 (いちじはんく)
一字百金 (いちじひゃっきん)	一字不識 (いちじふしき)
一字不説 (いちじふせつ)	一字褒貶 (いちじほうへん)
一時名流 (いちじめいりゅう)	一汁一菜 (いちじゅういっさい)
一入再入 (いちじゅうさいじゅう)	一樹之陰 (いちじゆのかげ)
一樹百穫 (いちじゆひゃっかく)	一上一下 (いちじょういちげ)
一杖一鉢 (いちじょういっぱつ)	一場春夢 (いちじょうのしゅんむ)
一時流行 (いちじりゅうこう)	一字連城 (いちじれんじょう)
一塵不染 (いちじんふせん)	一塵法界 (いちじんほっかい)

一族郎党 (いちぞくろうとう)	一代英雄 (いちだいのえいゆう)
一諾千金 (いちだくせんきん)	一団和氣 (いちだんのわき)
一堂和氣 (いちどうのわき)	一読三嘆 (いちどくさんたん)
一日三秋 (いちにちさんしゅう)	一日千秋 (いちにちせんしゅう)
一日千里 (いちにちせんり)	一日之長 (いちにちのちょう)
一日不食 (いちにちふしょく)	一日片時 (いちにちへんじ)
一人当千 (いちにんとうせん)	一人当百 (いちにんとうひやく)
一念化生 (いちねんけしょう)	一念三千 (いちねんさんぜん)
一念通天 (いちねんつうてん)	一念万年 (いちねんばんねん)
一念発心 (いちねんほっしん)	一能一芸 (いちのういちげい)
一暴十寒 (いちばくじっかん)	一罰百戒 (いちばつひゃっかい)
一盤散沙 (いちばんさんさ)	一病息災 (いちびょうそくさい)
一分一厘 (いちぶいちりん)	一分自慢 (いちぶじまん)
一物一景 (いちぶついつけい)	一別以来 (いちべついらい)
一望際涯 (いちぼうさいがい)	一望千頃 (いちぼうせんけい)
一望千里 (いちぼうせんり)	一望無垠 (いちぼうむぎん)
一木一草 (いちぼくいつそう)	一木難支 (いちぼくなんし)
一枚看板 (いちまいかんばん)	一味合体 (いちみがたい)
一味爽涼 (いちみそうりょう)	一味徒党 (いちみととう)
一味同心 (いちみどうしん)	一味郎党 (いちみろうとう)
一面之詞 (いちめんのし)	一面之辞 (いちめんのじ)
一網打尽 (いちもうだじん)	一毛不拔 (いちもうふばつ)
一網無遺 (いちもうむい)	一目十行 (いちもくじゅうぎょう)
一目即了 (いちもくそくりょう)	一目瞭然 (いちもくりょうぜん)
一問一答 (いちもんいつとう)	一門数竈 (いちもんすうそう)
一文半銭 (いちもんはんせん)	一文不知 (いちもんふち)
一文不通 (いちもんふつう)	一夜検校 (いちやけんぎょう)
一夜十起 (いちやじつき)	一葉知秋 (いちようちしゅう)
一落千丈 (いちらくせんじょう)	一利一害 (いちりいちがい)
一離一合 (いちりいちごう)	一里撓椎 (いちりどうつい)
一笠一杖 (いちりゅういちじょう)	一粒百行 (いちりゅうひやくぎょう)
一粒万倍 (いちりゅうまんばい)	一竜一蛇 (いちりゅういちだ)
一竜一猪 (いちりゅういつちよ)	一了百当 (いちりゅうひやくとう)
一了百了 (いちりゅうひゃくりょう)	一力当先 (いちりょくとうせん)
一旅中興 (いちりょちゅうこう)	一縷千金 (いちるせんきん)
一縷千鈞 (いちるせんきん)	一蓮托生 (いちれんたくしょう)
一劳永逸 (いちろうえいつ)	一六勝負 (いちろくしょうぶ)
一路順風 (いちろじゅんぷう)	一路平安 (いちろへいあん)
一塊之肉 (いっかいのにく)	一攫千金 (いっかくせんきん)
一攫万金 (いっかくばんきん)	一家眷族 (いっかけんぞく)
一家眷属 (いっかけんぞく)	一家相伝 (いっかそうでん)
一家団欒 (いっかだんらん)	一割之利 (いっかつのり)
一竿風月 (いっかんのふうげつ)	一竿風月 (いっかんふうげつ)
一喜一憂 (いっきいちゆう)	一貴一賤 (いっきいつせん)
一氣呵成 (いっきかせい)	一饋七起 (いっきしちき)

一饋十起 (いっきじっき)	一騎当千 (いっきとうせん)
一簣之功 (いっきのこう)	一丘一壑 (いっきゅういちがく)
一裘一葛 (いっきゆういっかつ)	一丘之貉 (いっきゅうのかく)
一丘之貉 (いっきゅうのかく)	一虚一盈 (いっきょいちえい)
一虚一实 (いっきょいちじつ)	一挙一動 (いっきょいちどう)
一虚一满 (いっきょいちまん)	一境四面 (いっきょうしめん)
一挙双擒 (いっきよそうきん)	一挙両失 (いっきよりょうしつ)
一挙両全 (いっきよりょうぜん)	一挙両利 (いっきよりょうり)
一琴一鶴 (いっकिनいっかく)	一句一語 (いっくいちご)
一薰一蕕 (いっくんいちゆう)	一決雌雄 (いっけつしゆう)
一欠十求 (いっけつじっきゆう)	一蹶不振 (いっけつふしん)
一結杳然 (いっけつようぜん)	一件落着 (いっけんらくちやく)
一闔一關 (いっこういちびやく)	一口三舌 (いっこうさんぜつ)
一向所感 (いっこうしょかん)	一口兩舌 (いっこうりょうぜつ)
一国一城 (いっこくいちじょう)	一国三公 (いっこくさんこう)
一刻三礼 (いっこくさんらい)	一刻千金 (いっこくせんきん)
一刻千秋 (いっこくせんしゅう)	一顧傾国 (いっこけいこく)
一顧傾城 (いっこけいせい)	一壺千金 (いっこせんきん)
一狐之腋 (いっこのえき)	一顧万両 (いっこばんりょう)
一呼百应 (いっこひゃくおう)	一呼百諾 (いっこひゃくだく)
一切有情 (いっさいうじょう)	一切皆空 (いっさいかいくう)
一切合切 (いっさいがっさい)	一歳九遷 (いっさいきゅうせん)
一切衆生 (いっさいしゅじょう)	一切即一 (いっさいそくいち)
一殺多生 (いっさつたしょう)	一糸一毫 (いっしいちごう)
一弛一張 (いっしいちしょう)	一士諤諤 (いっしがくがく)
一死七生 (いっししちしょう)	一子相伝 (いっしそうでん)
一枝巢林 (いっしそうりん)	一失一得 (いっしついつとく)
一視同仁 (いっしどうじん)	一視之仁 (いっしのじん)
一紙半錢 (いっしはんせん)	一瀉千里 (いっししゃせんり)
一瀉百里 (いっししゃひゃくり)	一種一瓶 (いっしゅいっぺい)
一聚一散 (いっしゅういっさん)	一宿一飯 (いっしゅくいっぱん)
一觴一詠 (いっしょういちえい)	一笑一顰 (いっしょういっぴん)
一生懸命 (いっしょうけんめい)	一唱三嘆 (いっしょうさんたん)
一唱三歎 (いっしょうさんたん)	一笑千金 (いっしょうせんきん)
一将万骨 (いっしょうばんこつ)	一生不犯 (いっしょうふぼん)
一所懸命 (いっしょけんめい)	一所不住 (いっしょふじゅう)
一心一意 (いっしんいちい)	一心一計 (いっしんいつけい)
一心一向 (いっしんいっこう)	一進一退 (いっしんいつたい)
一心一德 (いっしんいつとく)	一身輕舟 (いっしんけいしゅう)
一新更始 (いっしんこうし)	一心精進 (いっしんしょうじん)
一身寵愛 (いっしんちょうあい)	一心同体 (いっしんどうたい)
一心不乱 (いっしんふらん)	一心發起 (いっしんほつき)
一水盈盈 (いっすいえいえい)	一水四見 (いっすいしけん)
一醉千日 (いっすいせんにち)	一炊之夢 (いっすいのゆめ)
一寸光陰 (いっすんのこういん)	一寸赤心 (いっすんのせきしん)

一寸丹心 (いっすんのたんしん)	一成一旅 (いっせいいちりょ)
一盛一衰 (いっせいいっすい)	一世一代 (いっせいちだい)
一世之冠 (いっせいのかん)	一世師表 (いっせいのしひょう)
一世木鐸 (いっせいのぼくたく)	一世之雄 (いっせいのゆう)
一世風靡 (いっせいふうび)	一成不易 (いっせいふえき)
一成不變 (いっせいふへん)	一夕九徙 (いっせききゅうし)
一夕三遷 (いっせきさんせん)	一石二鳥 (いっせきにちょう)
一殺多生 (いっせつたしょう)	一錢一厘 (いっせんいちりん)
一箭双雕 (いっせんそうちょう)	一措一画 (いっそいっかく)
一草一木 (いっそういちぼく)	一即一切 (いっそくいっさい)
一体分身 (いったいぶんしん)	一旦一夕 (いったんいっせき)
一短一長 (いったんいっちょう)	一簞一瓢 (いったんいっぴょう)
一旦豁然 (いったんかつぜん)	一旦緩急 (いったんかんきゅう)
一簞之食 (いったんのし)	一治一乱 (いっちいちらん)
一致協力 (いっちきょうりょく)	一致団結 (いっちだんけつ)
一知半解 (いっちはんかい)	一致百慮 (いっちひゃくりょ)
一張一弛 (いっちょういっし)	一朝一夕 (いっちょういっせき)
一長一短 (いっちょういったん)	一超直入 (いっちょうじきにゅう)
一朝之忿 (いっちょうのいかり)	一朝之患 (いっちょうのうれい)
一朝富貴 (いっちょうのふうき)	一朝有事 (いっちょうゆうじ)
一枕黄粱 (いっちんのこうりょう)	一定不變 (いっていふへん)
一擲乾坤 (いってきけんこん)	一擲千金 (いってきせんきん)
一擲百万 (いってきひゃくまん)	一徹短慮 (いってつたんりょ)
一徹無垢 (いってつむく)	一点一画 (いってんいっかく)
一天四海 (いってんしかい)	一点素心 (いってんそしん)
一天万乘 (いってんばんじょう)	一刀三拝 (いっとうさんぱい)
一刀三札 (いっとうさんらい)	一刀両断 (いっとうりょうだん)
一得一失 (いっとくいっしつ)	一徳一心 (いっとくいっしん)
一得之愚 (いっとくのぐ)	一斗百篇 (いっとひゃっぺん)
一斗百編 (いっとひゃっぺん)	一敗塗地 (いっばいとち)
一髮千鈞 (いっぱつせんきん)	一發双貫 (いっぱつそうかん)
一發必中 (いっぱつひっちゅう)	一波万頃 (いっばばんけい)
一波万波 (いっばばんぱ)	一飯君恩 (いっばんくんおん)
一飯千金 (いっばんせんきん)	一斑全豹 (いっばんぜんびょう)
一飯之恩 (いっばんのおん)	一飯之徳 (いっばんのとく)
一飯之報 (いっばんのむくい)	一筆啓上 (いっぴつけいじょう)
一筆勾消 (いっぴつこうしょう)	一筆勾断 (いっぴつこうだん)
一筆抹殺 (いっぴつまっさつ)	一筆抹倒 (いっぴつまっとう)
一瓢一簞 (いっぴょういったん)	一瓢之飲 (いっぴょうのいん)
一顰一笑 (いっぴんいっしょう)	一貧一富 (いっぴんいっぷ)
一碧万頃 (いっぺきばんけい)	一片氷心 (いっぺんのひょうしん)
一片氷心 (いっぺんひょうしん)	一步一趨 (いっぽいっすう)
一飽一襲 (いっぼういっしゅう)	一本調子 (いっほんちょうし)
盈盈一水 (えいえい いっすい)	会三帰一 (えさんきいち)
嫣然一笑 (えんぜんいっしょう)	鉛刀一断 (えんとういちだん)

鉛刀一割 (えんとういっかつ)	開卷第一 (かいかんだいいち)
開口一番 (かいこういちばん)	煥然一新 (かんぜんいっしん)
勸百諷一 (かんびやくふういつ)	管豹一斑 (かんびょういっばん)
鎧袖一触 (がいしゅういっしょく)	頑固一徹 (がんこいってつ)
顔子一瓢 (がんしいっぴょう)	季布一諾 (きふのいちだく)
九牛一毛 (きゅうぎゅうのいちもう)	九死一生 (きゅうしいっしょう)
九仞一簣 (きゅうじんいっき)	窮余一策 (きゅうよのいっさく)
举一反三 (きよいちはんさん)	協力一致 (きょうりよくいっち)
梟盧一擲 (きょうろいってき)	挙国一致 (きよこくいっち)
許由一瓢 (きよゆういっぴょう)	槿花一日 (きんかいちじつ)
槿花一朝 (きんかいっちょう)	緊禪一番 (きんこんいちばん)
義理一遍 (ぎりいっぺん)	空山一路 (くうざんいちろ)
俱会一处 (くえいっしょ)	九損一得 (くそんいっとく)
愚者一得 (ぐしゃのいっとく)	群鷄一鶴 (ぐんけいいっかく)
群鷄一鶴 (ぐんけいのいっかく)	形影一如 (けいえいいちによ)
鷄群一鶴 (けいぐんのいっかく)	契合一致 (けいごういっち)
桂林一枝 (けいりんのいっし)	乾坤一擲 (けんこんいってき)
擊柝一声 (げきたくいっせい)	言文一致 (げんぶんいっち)
言文一途 (げんぶんいっと)	举一反三 (こいちはんさん)
举一反三 (こいちみょうさん)	功虧一簣 (こうきいっき)
更始一新 (こうしいっしん)	光芒一閃 (こうぼういっせん)
黄粱一炊 (こうりょういっすい)	孤行一意 (ここういちい)
孤灯一穗 (ことういっすい)	渾然一体 (こんぜんいったい)
五日一石 (ごじついっせき)	梧桐一葉 (ごどういちよう)
三衣一鉢 (さんえいっぱち)	三衣一鉢 (さんえいっぱつ)
三世一爨 (さんせいいっさん)	三衣一鉢 (さんねいっぱつ)
四海一家 (しかいいっか)	四絃一声 (しげんいっせい)
四絃一撥 (しげんいっぱつ)	至上一往 (しじょういちおう)
終古一定 (しゅうこいってい)	衆口一致 (しゅうこういっち)
終始一貫 (しゅうしいっかん)	秋天一碧 (しゅうてんいっぺき)
春宵一刻 (しゅんしょういっこく)	上下一心 (しょうかいっしん)
正笏一揖 (しょうしゃくいちゆう)	正直一徹 (しょうじきいってつ)
食客一千 (しょっかくいっせん)	臣一主二 (しんいつしゅに)
身心一如 (しんしんいちによ)	心身一如 (しんしんいちによ)
真実一路 (しんじついちろ)	深情一往 (しんじょういちおう)
身心一如 (しんじんいちによ)	振臂一呼 (しんぴいっこ)
十寒一暴 (じっかんいちばく)	十死一生 (じっしいっしょう)
紫電一閃 (じてんいっせん)	十日一水 (じゅうじついっすい)
十年一日 (じゅうねんいちじつ)	十年一劍 (じゅうねんいっけん)
十年一昔 (じゅうねんひとむかし)	十死一生 (じゅうしいっしょう)
純一無垢 (じゅんいつむく)	純一無雜 (じゅんいつむぎつ)
純一無上 (じゅんいつむじょう)	順逆一視 (じゅんぎやくいつし)
情深一往 (じょうしんいちおう)	尋常一様 (じんじょういちよう)
水天一色 (すいてんいっしょく)	水天一碧 (すいてんいっぺき)
星河一天 (せいがいってん)	青山一髮 (せいざんいっぱつ)

生死一如 (せいしいちによ)	精神一到 (せいしんいっとう)
精神統一 (せいしんとういつ)	千金一刻 (せんきんいっこく)
千金一笑 (せんきんいっしょう)	千金一擲 (せんきんいってき)
千鈞一髮 (せんきんいっぱつ)	千載一会 (せんざいいいちえ)
千載一遇 (せんざいいいちぐう)	千載一合 (せんざいいいちごう)
千載一時 (せんざいいいちじ)	專心一意 (せんしんいちい)
千年一日 (せんねんいちじつ)	千篇一律 (せんぺんいちりつ)
千編一律 (せんぺんいちりつ)	千篇一体 (せんぺんいったい)
千里一曲 (せんりいっきょく)	千慮一失 (せんりよのいっしつ)
千慮一得 (せんりよのいっとく)	全豹一斑 (ぜんびょういっぱん)
滄海一滴 (そうかいいってき)	滄海一粟 (そうかいのいちぞく)
巢林一枝 (そうりんいっし)	即時一杯 (そくじいっぱい)
粟粒一炊 (ぞくりゆういっすい)	大海一滴 (たいかいいってき)
大声一喝 (たいせいいつかつ)	搏沙一散 (たんさいっさん)
丹心一寸 (たんしんいっすん)	短慮一徹 (たんりょいつてつ)
大喝一声 (だいかついつせい)	大死一番 (だいしいちばん)
打成一片 (だじょういっぺん)	知行一致 (ちこういっち)
知行合一 (ちこうごういつ)	知者一失 (ちしゃのいっしつ)
智者一失 (ちしゃのいっしつ)	忠孝一致 (ちゅうこういっち)
寵愛一身 (ちようあいしん)	頂門一針 (ちようもんいっしん)
天一地二 (てんいちちに)	天下第一 (てんかだいいち)
天涯一望 (てんがいちぼう)	天地一指 (てんちいっし)
禰衡一覽 (でいこうのいちらん)	当代第一 (とうだいだいいち)
当頭一棒 (とうとういちぼう)	斗南一人 (となんのいちにん)
豚蹄一酒 (とんていっしゅ)	同仁一視 (どうじんいっし)
同風一俗 (どうふういちぞく)	同腹一心 (どうふくいっしん)
曇華一現 (どんげいちげん)	南柯一夢 (なんかのいちむ)
二者選一 (にしやせんいつ)	二者択一 (にしやたくいつ)
忍之一字 (にんのいちじ)	背水一戰 (はいすいっせん)
破顔一笑 (はがんいっしょう)	白首一節 (はくしゅいつせつ)
伯樂一顧 (はくらくいっこ)	伯樂一顧 (はくらくのいっこ)
万死一生 (ばんしいっしょう)	万死一生 (ばんしいっせい)
万能一心 (ばんのういっしん)	万物一馬 (ばんぶついちば)
万物一齊 (ばんぶついつせい)	万物一府 (ばんぶついつぷ)
万緑一紅 (ばんりょくいっこう)	一目十行 (ひとめじゅうぎょう)
一人相撲 (ひとりずもう)	百聞一見 (ひやくぶんいっけん)
百慮一失 (ひゃくりよのいっしつ)	百慮一得 (ひゃくりよのいっとく)
表裏一体 (ひょうりいったい)	貧者一灯 (ひんじやのいっとう)
貧女一灯 (ひんじよのいっとう)	眉間一尺 (びかんいっしゃく)
不説一字 (ふせついちじ)	蜉蝣一期 (ふゆうのいちご)
無骨一徹 (ぶこついつてつ)	武骨一辺 (ぶこついつぺん)
無骨一辺 (ぶこついつぺん)	物心一如 (ぶっしんいちによ)
物我一体 (ぶつがいつたい)	平安一路 (へいあんいちろ)
碧落一洗 (へきらくいっせん)	霹靂一声 (へきれきいっせい)
凡聖一如 (ぼんしょういちによ)	万里一空 (ばんりいっくう)

万能一心 (まんのうちいっしん)	眉間一尺 (みけんいっしゃく)
脈絡一貫 (みやくらくいっかん)	妙法一乘 (みょうほういちじょう)
迷悟一如 (めいごいちによ)	迷悟一体 (めいごいったい)
迷悟一途 (めいごいっと)	名実一体 (めいじついったい)
命令一下 (めいれいいっか)	面目一新 (めんぼくいっしん)
面目一新 (めんもくいっしん)	物我一体 (もつがいったい)
唯一不二 (ゆいいつふじ)	維摩一默 (ゆいまいちもく)
維摩一默 (ゆいまのいちもく)	雷同一律 (らいどういちりつ)
戮力一心 (りくりょくいっしん)	涼風一陣 (りょうふういちじん)
輪奐一新 (りんかんいっしん)	勵声一番 (れいせいいちばん)
靈肉一致 (れいにくいっち)	

สำนวนคั่นใจประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「二」 ni (สอง) จำนวน 38 สำนวน มีดังนี้

一石二鳥 (いっせきにちょう)	寡二少双 (かじしょうそう)
君命無二 (くんめいむに)	最上無二 (さいじょうむに)
三心二意 (さんしんじい)	三十二相 (さんじゅうにそう)
三草二木 (さんそうにもく)	三平二満 (さんぺいじまん)
遮二無二 (しゃにむに)	臣一主二 (しんいつしゆに)
自他不二 (じたふに)	十二因縁 (じゅうにいんねん)
十二大願 (じゅうにだいがん)	精忠無二 (せいちゅうむに)
尺二秀才 (せきじのしゅうさい)	天一地二 (てんいちちに)
同行二人 (どうぎょうににん)	二河白道 (にがびやくどう)
二者選一 (にしやせんいつ)	二者択一 (にしやたくいつ)
二重人格 (にじゅうじんかく)	二姓之好 (にせいのかう)
二桃三士 (にとうさんし)	二人三脚 (ににんさんきゃく)
二枚看板 (にまいかんばん)	百二河山 (ひやくにのかざん)
百二山河 (ひやくにのさんが)	不事二君 (ふじにくん)
二股膏藥 (ふたまたこうやく)	不同不二 (ふどうふじ)
仏凡不二 (ぶつぼんふに)	文武二道 (ぶんぶにどう)
凡聖不二 (ぼんしょうふに)	無二無三 (むにむさん)
迷悟不二 (めいごふに)	唯一不二 (ゆいいつふじ)
良二千石 (りょうじせんせき)	良二千石 (りょうにせんせき)

สำนวนคั่นใจประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「三」 san (สาม) จำนวน 206 สำนวน มีดังนี้

一月三舟 (いちがつさんしゅう)	一行三昧 (いちぎょうざんまい)
一月三舟 (いちげつさんしゅう)	一字三礼 (いちじさんらい)
一日三秋 (いちじつさんしゅう)	一読三嘆 (いちどくさんたん)
一日三秋 (いちにちさんしゅう)	一念三千 (いちねんさんぜん)
一口三舌 (いっこうさんぜつ)	一国三公 (いっこくさんこう)
一刻三礼 (いっこくさんらい)	一唱三嘆 (いっしょうさんたん)
一唱三歎 (いっしょうさんたん)	一夕三遷 (いっせきさんせん)
一刀三拝 (いっとうさんぱい)	一刀三礼 (いっとうさんらい)
韋編三絶 (いへんさんぜつ)	益者三樂 (えきしゃさんごう)

益者三友 (えきしゃさんゆう)	会三帰一 (えさんきいち)
円融三諦 (えんにゆうさんたい)	喙長三尺 (かいちょうさんじゃく)
華封三祝 (かほうのさんしゆく)	帰依三宝 (きえさんぼう)
帰依三宝 (きえさんぼう)	隔歴三諦 (きやくりやくさんたい)
九夏三伏 (きゅうかさんぷく)	九棘三槐 (きゅうきよくさんかい)
举一反三 (きよいちはんさん)	儀同三司 (ぎどうさんし)
堯階三尺 (ぎょうかいさんじゃく)	君子三畏 (くんしのさんい)
君子三戒 (くんしのさんかい)	君子三樂 (くんしのさんらく)
戲作三昧 (げさくざんまい)	言三語四 (げんさんごし)
举一反三 (こいちはんさん)	挙一明三 (こいちみょうさん)
叩頭三拝 (こうとうさんぱい)	狡兔三窟 (こうとさんくつ)
狡兔三穴 (こうとさんけつ)	虎溪三笑 (こけいさんしょう)
五障三従 (ごしょうさんじゅう)	歳寒三友 (さいかんさんゆう)
歳寒三友 (さいかんのさんゆう)	再三再四 (さいさんさいし)
再思三考 (さいしさんこう)	再思三省 (さいしさんせい)
作史三長 (さくしのさんちょう)	作文三上 (さくぶんさんじょう)
三衣一鉢 (さんえいっぱち)	三衣一鉢 (さんえいっぱつ)
三槐九棘 (さんかいきゅうきよく)	三角関係 (さんかくかんけい)
三寒四温 (さんかんしおん)	三界皆苦 (さんがいかいく)
三界苦輪 (さんがいくりん)	三界乞食 (さんがいこつじき)
三界火宅 (さんがいのかたく)	三界無安 (さんがいむあん)
三界無宿 (さんがいむしゆく)	三界流転 (さんがいるてん)
三月庭訓 (さんがつていきん)	三跪九叩 (さんききゅうこう)
三跪九拝 (さんききゅうはい)	三疊三浴 (さんきんさんよく)
三薰三沐 (さんくんさんもく)	三軍暴骨 (さんぐんばくこつ)
三綱五常 (さんこうごじょう)	三顧之礼 (さんこのれい)
三業供養 (さんごうくよう)	三国伝来 (さんごくでんらい)
三三五五 (さんさんごご)	三豕己亥 (さんしきがい)
三思九思 (さんしきゅうし)	三豕金根 (さんしきんこん)
三思後行 (さんしこうこう)	三豕涉河 (さんししょうか)
三豕渡河 (さんしとか)	三枝之礼 (さんしのれい)
三車火宅 (さんしゃかたく)	三者三様 (さんしゃさんよう)
三舎退避 (さんしゃたいひ)	三者鼎談 (さんしゃていだん)
三者鼎立 (さんしゃていりつ)	三秋之思 (さんしゅうのおもい)
三種神器 (さんしゆのじんぎ)	三心二意 (さんしんじい)
三日新婦 (さんじつしんぷ)	三尺秋水 (さんじゃくしゅうすい)
三尺秋水 (さんじゃくのしゅうすい)	三汁七菜 (さんじゅうしちさい)
三従四徳 (さんじゅうしとく)	三十而立 (さんじゅうじりつ)
三十二相 (さんじゅうにそう)	三十六策 (さんじゅうろくさく)
三十六計 (さんじゅうろっけい)	三旬九食 (さんじゆんきゅうしょく)
三寸之轄 (さんずんのくさび)	三寸不律 (さんずんふりつ)
三世一爨 (さんせいいっさん)	三聖吸酸 (さんせいきゅうさん)
三世同居 (さんせいどうきよ)	三世同爨 (さんせいどうさん)
三世同財 (さんせいどうざい)	三世同堂 (さんせいどうどう)
三牲之養 (さんせいのよう)	三尺童子 (さんせきのどうじ)

三世因果	(さんぜいんが)	三世十方	(さんぜじっぽう)
三世了達	(さんぜりょうだつ)	三千世界	(さんぜんせかい)
三千寵愛	(さんぜんちょうあい)	三千寵愛	(さんぜんのちょうあい)
三草二木	(さんそうにもく)	三足鼎立	(さんそくていりつ)
三蔵法師	(さんぞうのほっし)	三蔵法師	(さんぞうほうし)
三諦円融	(さんたいえんにゆう)	三諦止観	(さんたいしかん)
三多三上	(さんたさんじょう)	三段論法	(さんだんろんぽう)
三徴七辟	(さんちようしちへき)	三頭両緒	(さんとうりょうしよ)
三人市虎	(さんにんしこ)	三人成虎	(さんにんせいこ)
三人文殊	(さんにんもんじゆ)	三衣一鉢	(さんねいっぱつ)
三年味噌	(さんねんみそ)	三拝九叩	(さんぱいきゅうこう)
三拝九拝	(さんぱいきゅうはい)	三百代言	(さんびやくだいげん)
三分鼎足	(さんぶんていそく)	三分鼎立	(さんぶんていりつ)
三釜之養	(さんぷのよう)	三平二満	(さんぺいじまん)
三密瑜伽	(さんみつゆが)	三面六臂	(さんめんろっぴ)
三浴三薰	(さんよくさんくん)	三輪空寂	(さんりんくうじゃく)
三輪清浄	(さんりんしょうじょう)	三輪体空	(さんりんたいくう)
三令五申	(さんれいごしん)	三老五更	(さんろうごこう)
市虎三伝	(しこさんでん)	舌先三寸	(したさきさんずん)
舌先三分	(したさきさんぶ)	七五三縄	(しめなわ)
秋霜三尺	(しゅうそうさんじゃく)	食客三千	(しょつかくさんぜん)
慈尊三会	(じそんさんね)	慈母三遷	(じぼさんせん)
熟読三思	(じゆくどくさんし)	入木三分	(じゅぼくさんぶ)
垂涎三尺	(すいぜんさんじゃく)	説三道四	(せつさんどうし)
贅沢三昧	(ぜいたくざんまい)	草廬三顧	(そうろさんこ)
損者三楽	(そんしゃさんごう)	損者三友	(そんしゃさんゆう)
損者三楽	(そんじゃさんごう)	損者三友	(そんじゃさんゆう)
朝三暮四	(ちょうさんぼし)	張三李四	(ちょうさんりし)
張三呂四	(ちょうさんりよし)	朝四暮三	(ちょうしぼさん)
長者三代	(ちょうじゃさんだい)	長舌三寸	(ちょうぜつさんずん)
天下三分	(てんかさんぶん)	桃三李四	(とうさんりし)
堂高三尺	(どうこうさんじゃく)	土階三尺	(どかいさんじゃく)
土階三等	(どかいさんとう)	読書三到	(どくしょさんとう)
読書三余	(どくしょさんよ)	読書三昧	(どくしょざんまい)
南無三宝	(なむさんぼう)	二桃三士	(にとうさんし)
二人三脚	(ににんさんきゃく)	人三化七	(にんさんばけしち)
念仏三昧	(ねんぶつざんまい)	白衣三公	(はくいのおんさんこう)
風流三昧	(ふうりゅうざんまい)	放蕩三昧	(ほうとうざんまい)
北窓三友	(ほくそうのさんゆう)	法華三昧	(ほっけざんまい)
暮四朝三	(ぼしちょうさん)	曼倩三冬	(まんせんさんとう)
三日大名	(みっかだいみょう)	三日天下	(みっかてんか)
三日法度	(みっかはつど)	三日坊主	(みっかぼうず)
三月庭訓	(みつきていきん)	弥勒三会	(みろくさんね)
無二無三	(むにむさん)	孟母三居	(もうぼさんきよ)
孟母三遷	(もうぼさんせん)	約法三章	(やくほうさんしょう)

遊蕩三昧 (ゆうとうざんまい)	瑜伽三密 (ゆがさんみつ)
遊戯三昧 (ゆげざんまい)	陽関三疊 (ようかんさんじょう)
六韜三略 (りくとうさんりゃく)	竜華三会 (りゅうげさんね)
冷汗三斗 (れいかんさんと)	冷水三斗 (れいすいさんと)

สำนวนคั่นใจประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「四」 shi, yon (สี่) จำนวน 76 สำนวน มีดังนี้

一期四相 (いちごしそう)	一境四面 (いっきょうしめん)
一水四見 (いっすいしけん)	一天四海 (いってんしかい)
家徒四壁 (かとしへき)	言三語四 (げんさんごし)
口耳四寸 (こうじよんすん)	黄霧四塞 (こうむしそく)
再三再四 (さいさんさいし)	三寒四温 (さんかんしおん)
三徙四德 (さんじゅうしとく)	四字和平 (しうわへい)
四海一家 (しかいいか)	四海兄弟 (しかいけいてい)
四海困窮 (しかいこんきゅう)	四海天下 (しかいてんか)
四海同胞 (しかいどうほう)	四角四面 (しかくしめん)
四衢八街 (しくはちがい)	四苦八苦 (しくはく)
四弘誓願 (しぐぜいがん)	四絃一声 (しげんいっせい)
四絃一撥 (しげんいっぱつ)	四荒八極 (しこうはっきょく)
四公六民 (しこうろくみん)	四顧寥廓 (しこりょうかく)
四散五裂 (しさんごれつ)	四肢五体 (ししごたい)
四十八願 (しじゅうはちがん)	四十不惑 (しじゅうふわく)
四神相応 (しじんそうおう)	四世同堂 (しせいどうどう)
四戰之國 (しせんのかくに)	四戰之地 (しせんのかち)
四塞之國 (しそくのかくに)	四塞之地 (しそくのかち)
四達八通 (したつはつつう)	四大不調 (しだいふちょう)
四地相応 (しちそうおう)	四鳥之別 (しちょうのわかれ)
四鳥別離 (しちょうべつり)	四通五達 (しつうごたつ)
四通八達 (しつうはつつ)	四百四病 (しひゃくしびょう)
四百余州 (しひゃくよしゅう)	四分五裂 (しぶごれつ)
四分五割 (しぶんごかつ)	四分五散 (しぶんごさん)
四分五剖 (しぶんごぼう)	四分五落 (しぶんごらく)
四分五裂 (しぶんごれつ)	四方雜處 (しほうざっしょ)
四曼相即 (しまんそうそん)	四曼不離 (しまんふり)
四民同等 (しみんどうとう)	四無量心 (しむりょうしん)
四門出遊 (しもんしゅつゆう)	四門遊觀 (しもんゆうかん)
商山四皓 (しょうざんしこう)	商山四皓 (しょうざんのしこう)
相如四壁 (しょうじよしへき)	四六時中 (しろくじちゅう)
四六駢儷 (しろくべんれい)	雪中四友 (せっちゅうのしゅう)
說三道四 (せつさんどうし)	朝三暮四 (ちょうさんぼし)
張三李四 (ちょうさんりし)	張三呂四 (ちょうさんりよし)
朝四暮三 (ちょうしぼさん)	天地四時 (てんちしいじ)
桃三李四 (とうさんりし)	八万四千 (はちまんしせん)
文房四宝 (ぶんぼうしほう)	文房四宝 (ぶんぼうのしほう)
駢四儷六 (べんしれいろく)	暮四朝三 (ぼしちょうさん)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「五」 go (ห้า) จำนวน 55 สำนวน มีดังนี้

陰陽五行 (おんようごぎょう)	九寸五分 (くすんごぶ)
五蘊皆空 (ごうんかいこう)	五蘊空寂 (ごうんくうじゃく)
五蘊盛苦 (ごうんじょうく)	五陰盛苦 (ごおんじょうく)
五角六張 (ごかくろくちょう)	五行相剋 (ごぎょうそうこく)
五行相勝 (ごぎょうそうしょう)	五行相生 (ごぎょうそうしょう)
五劫思惟 (ごこうしゆい)	五山十刹 (ござんじっせつ)
五色霜林 (ごしきのそうりん)	五趣生死 (ごしゅしょうじ)
五障三従 (ごしょうさんじゅう)	五日一石 (ごじついつせき)
五十知命 (ごじゅうちめい)	五十展転 (ごじゅうてんでん)
五十天命 (ごじゅうてんめい)	五盛陰苦 (ごじょうおんく)
五濁悪世 (ごじょくあくせ)	五体投地 (ごたいとうち)
五風十雨 (ごふうじゅうう)	五分五分 (ごぶごぶ)
五方雜処 (ごほうざっしょ)	五里霧中 (ごりむちゅう)
五倫五常 (ごりんごじょう)	五倫十起 (ごりんじっき)
五輪著地 (ごりんじゃくち)	三綱五常 (さんこうごじょう)
三三五五 (さんさんごご)	三令五申 (さんれいごしん)
三老五更 (さんろうごこう)	四散五裂 (しさんごれつ)
四肢五体 (ししごたい)	四通五達 (しつうごたつ)
四分五裂 (しぶごれつ)	四分五割 (しぶんごかつ)
四分五散 (しぶんごさん)	四分五剖 (しぶんごぼう)
四分五落 (しぶんごらく)	四分五裂 (しぶんごれつ)
七五三繩 (しめなわ)	十誠五倫 (じっかいごりん)
十風五雨 (じっふうごう)	十惡五逆 (じゅうあくごぎやく)
十逆五惡 (じゅうぎやくごあく)	十五志学 (じゅうごしがく)
十風五雨 (じゅうふうごう)	天上五衰 (てんじょうごすい)
天人五衰 (てんにんごすい)	天人五衰 (てんにんのごすい)
敦煌五竜 (とんこうごりょう)	馬氏五常 (ばしのごじょう)
目迷五色 (もくめいごしき)	

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「六」 roku (หก) จำนวน 31 สำนวน มีดังนี้

一六勝負 (いちろくしょうぶ)	五角六張 (ごかくろくちょう)
三十六策 (さんじゅうろくさく)	三十六計 (さんじゅうろっけい)
三面六臂 (さんめんろっぴ)	四公六民 (しこうろくมิน)
四六時中 (しろうくじちゅう)	四六駢儷 (しろうくべんれい)
常命六十 (じょうみょうろくじゅう)	八面六臂 (はちめんろっぴ)
比丘六物 (びくろくもつ)	駢四儷六 (べんしれいろく)
六日菖蒲 (むいかのあやめ)	六日菖蒲 (むいかのしょうぶ)
六言六蔽 (りくげんのりくへい)	六言六蔽 (りくげんりくへい)
六合同風 (りくごうどうふう)	六菖十菊 (りくしょうじゅうぎく)
六尺之孤 (りくせきのこ)	六韜三略 (りくとうさんりやく)
六根自在 (ろくこんじざい)	六趣輪廻 (ろくしゅりんね)
六親不和 (ろくしんふわ)	六十耳順 (ろくじゅうじじゅん)
六十六部 (ろくじゅうろくぶ)	六塵不染 (ろくじんふせん)

六道輪廻 (ろくどうりんね)
 六波羅蜜 (ろくはらみつ)
 六波羅蜜 (ろっぱらみつ)

六道輪回 (ろくどうりんね)
 六根清淨 (ろっこんしょうじょう)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「七」 shichi, nana (เจ็ด) จำนวน 34 สำนวน มีดังนี้

一饋七起 (いっきしちき)	一死七生 (いっししちしょう)
倚馬七紙 (いばしちし)	有卦七年 (うけしちねん)
過去七仏 (かこしちぶつ)	三汁七菜 (さんじゅうしちさい)
三徵七辟 (さんちょうしちへき)	七擒七縱 (しちきんしちしょう)
七華八裂 (しちけはちれつ)	七死七生 (しちししちしょう)
七嘴八舌 (しちしはちぜつ)	七種菜羹 (しちしゅのさいこう)
七縱七擒 (しちしょうしちきん)	七縱八橫 (しちしょうはちおう)
七生報國 (しちしょうほうこく)	七十古稀 (しちじゅうこき)
七重欄盾 (しちじゅうらんじゆん)	七転八起 (しちてんはっき)
七転八倒 (しちてんぱっとう)	七難九厄 (しちなんくやく)
七難八苦 (しちなんはっく)	七步成詩 (しちほせいし)
七步之才 (しちほのさい)	七步八又 (しちほはっさ)
七里結界 (しちりけっかい)	七珍万宝 (しっちゃんまんぼう)
七転八倒 (しってんぱっとう)	七五三繩 (しめなわ)
竹林七賢 (ちくりんしちけん)	竹林七賢 (ちくりんのしちけん)
陳思七步 (ちんししちほ)	人三化七 (にんさんばけしち)
北斗七星 (ほくとしちせい)	法華七喻 (ほっけしちゆ)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「八」 hachi (แปด) จำนวน 45 สำนวน มีดังนี้

永字八法 (えいじはっぽう)	岡目八目 (おかめはちもく)
傍目八目 (おかめはちもく)	弓道八節 (きゅうどうはっせつ)
九山八海 (くせんはっかい)	結縁八講 (けちえんはっこう)
胡說八道 (こせつはちどう)	四角八方 (しかくはっぽう)
四衢八街 (しくはちがい)	四苦八苦 (しくはっく)
子建八斗 (しけんはっとう)	四荒八極 (しこうはっきょく)
四通八達 (したつはっつう)	七嘴八舌 (しちしはちぜつ)
七縱八橫 (しちしょうはちおう)	七転八起 (しちてんはっき)
七顛八起 (しちてんはっき)	七転八倒 (しちてんぱっとう)
七顛八倒 (しちてんぱっとう)	七難八苦 (しちなんはっく)
七步八又 (しちほはっさ)	四通八達 (しつうはったつ)
十中八九 (じっちゅうはっく)	七顛八倒 (しってんぱっとう)
四方八方 (しほうはっぽう)	射法八節 (しゃほうはっせつ)
十中八九 (じゅうちゅうはっく)	十八史略 (じゅうはっしりやく)
瀟湘八景 (しょうしょうはっけい)	天門登八 (てんもんとうはち)
八元八愷 (はちげんはちがい)	八字打開 (はちじだかい)
八大地獄 (はちだいじごく)	八熱地獄 (はちねつじごく)
八面美人 (はちめんびじん)	八面玲瓏 (はちめんれいろう)
八面六臂 (はちめんろっぴ)	八紘為宇 (はっこういう)

八紘一字 (はっこういちじ)	八索九丘 (はっさくきゅうきゅう)
八宗兼学 (はっしゅうけんがく)	八方美人 (はっぽうびじん)
花八層倍 (はなはっそうばい)	百八煩惱 (ひゃくはちぼんのう)
八咫之鏡 (やたのかがみ)	

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「九」 kyuu, ku (เก้า) จำนวน 49 สำนวน มีดังนี้

一言九鼎 (いちげんきゅうてい)	一語九鼎 (いちごきゅうてい)
一日九回 (いちじつきゅうかい)	一日九遷 (いちじつきゅうせん)
一歲九遷 (いっさいきゅうせん)	一夕九徙 (いっせききゅうし)
鶴鳴九臯 (かくめいきゅうこう)	九夏三伏 (きゅうかさんぷく)
九棘三槐 (きゅうきょくさんかい)	九牛一毛 (きゅうぎゅうのいちもう)
九臯鳴鶴 (きゅうこうのめいかく)	九死一生 (きゅうしいっしょう)
九仞一簣 (きゅうじんいっき)	九仞之功 (きゅうじんのこう)
九腸寸断 (きゅうちょうすんだん)	九鼎大呂 (きゅうていたいりょ)
九年面壁 (きゅうねんめんぺき)	九流百家 (きゅうりゅうひゃっか)
藥九層倍 (くすりくそうばい)	九寸五分 (くすんごぶ)
九山八海 (くせんはっかい)	九損一得 (くそんいっとく)
九年之蓄 (くねんのたくわえ)	九年面壁 (くねんめんぺき)
九分九厘 (くぶくりん)	九品往生 (くほんおうじょう)
九品浄土 (くほんじょうど)	九品之台 (くほんのうてな)
九品蓮台 (くほんれんだい)	君子九思 (くんしのきゅうし)
洪範九疇 (こうはんきゅうちゅう)	三槐九棘 (さんかいきゅうきょく)
三跪九叩 (さんききゅうこう)	三跪九拜 (さんききゅうはい)
三思九思 (さんしきゅうし)	三旬九食 (さんじゅんきゅうしょく)
三拜九叩 (さんぱいきゅうこう)	三拜九拜 (さんぱいきゅうはい)
七難九厄 (しちなんくやく)	十室九虛 (じっしつきゅうきょ)
十室九空 (じっしつきゅうくう)	十進九退 (じっしんくたい)
十羊九牧 (じゅうようきゅうぼく)	九十九髮 (つくもがみ)
天保九如 (てんぼうきゅうじょ)	八索九丘 (はっさくきゅうきゅう)
百家九流 (ひゃっかきゅうりゅう)	片言九鼎 (へんげんきゅうてい)
面壁九年 (めんぺきくねん)	

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「十」 juu (สิบ) จำนวน 55 สำนวน มีดังนี้

一暴十寒 (いちばくじっかん)	一目十行 (いちもくじゅうぎょう)
一夜十起 (いちやじっกิ)	一饋十起 (いっきじっกิ)
一欠十求 (いっけつじっกิきゅう)	韻鏡十年 (いんきょうじゅうねん)
苦節十年 (くせつじゅうねん)	五山十刹 (ござんじっせつ)
五十知命 (ごじゅうちめい)	五十展転 (ごじゅうてんでん)
五十天命 (ごじゅうてんめい)	五風十雨 (ごふうじゅうう)
五倫十起 (ごりんじっกิ)	三十而立 (さんじゅうじりつ)
三十二相 (さんじゅうにそう)	三十六策 (さんじゅうろくさく)
三十六計 (さんじゅうろっけい)	三世十方 (さんぜじっぼう)
四十八願 (しじゅうはちがん)	四十不惑 (しじゅうふわく)

七十古稀 (しちじゅうこき)	聚散十春 (しゅうさんじっしゅん)
十誠五倫 (じっかいごりん)	十寒一暴 (じっかんいちばく)
十死一生 (じっしいっしょう)	十室九虚 (じっしつきゅうきょ)
十室九空 (じっしつきゅうくう)	十進九退 (じっしんくたい)
十風五雨 (じっふうごう)	十惡五逆 (じゅうあくごぎゃく)
十逆五惡 (じゅうぎゃくごあく)	十五志学 (じゅうごしがく)
十日一水 (じゅうじついつすい)	十全健康 (じゅうぜんけんこう)
十全十美 (じゅうぜんじゅうび)	十二因縁 (じゅうにいにんえん)
十二大願 (じゅうにだいがん)	十人十色 (じゅうにんといろ)
十人十腹 (じゅうにんとはら)	十年一日 (じゅうねんいちじつ)
十年一劍 (じゅうねんいつけん)	十年一昔 (じゅうねんひとむかし)
十風五雨 (じゅうふうごう)	十万億土 (じゅうまんおくど)
十羊九牧 (じゅうようきゅうぼく)	十死一生 (じゅうしいっしょう)
常命六十 (じょうみょうろくじゅう)	九十九髮 (つくもがみ)
十日之菊 (とおかのきく)	駑馬十駕 (どばじゅうが)
八十種好 (はちじっしゅごう)	一目十行 (ひとめじゅうぎょう)
六菖十菊 (りくしょうじゅうぎく)	六十耳順 (ろくじゅうじじゅん)
六十六部 (ろくじゅうろくぶ)	

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「百」 hyaku (ร้อย) จำนวน 100 สำนวน มีดังนี้

一字百金 (いちじひゃっきん)	一樹百穫 (いちじゅひゃっかく)
一人当百 (いちにんとうひゃく)	一罰百戒 (いちばつひゃっかい)
一粒百行 (いちりゅうひゃくぎょう)	一了百当 (いちりょうひゃくとう)
一了百了 (いちりょうひゃくりょう)	一呼百応 (いっこひゃくおう)
一呼百諾 (いっこひゃくだく)	一瀉百里 (いっしゃひゃくり)
一致百慮 (いっちひゃくりょ)	一擲百萬 (いってきひゃくまん)
一斗百篇 (いっとひゃっぺん)	一斗百編 (いっとひゃっぺん)
勸百諷一 (かんびゃくふういつ)	九流百家 (きゅうりゅうひゃっか)
議論百出 (ぎろんひゃくしゅつ)	譎詐百端 (げつさひゃくたん)
三百代言 (さんびゃくだいげん)	四百四病 (しひゃくしびょう)
四百余州 (しひゃくよしゅう)	千孔百瘡 (せんこうひゃくそう)
千瘡百孔 (せんそうひゃっこう)	千方百計 (せんぼうひゃっけい)
千磨百鍊 (せんまひゃくれん)	斗酒百篇 (としゅひゃっぺん)
讀書百遍 (どくしょひゃっぺん)	年百年中 (ねんびゃくねんじゅう)
百代過客 (はくたいのかかく)	破綻百出 (はたんひゃくしゅつ)
百依百順 (ひゃくいひゃくじゅん)	百依百隨 (ひゃくいひゃくずい)
百載無窮 (ひゃくさいむきゅう)	百挫不折 (ひゃくざふせつ)
百尺竿頭 (ひゃくしゃくかんと)	百縱千隨 (ひゃくしょうせんずい)
百術千慮 (ひゃくじゅつせんりょ)	百順百依 (ひゃくじゅんひゃくい)
百世之師 (ひゃくせいのし)	百世之利 (ひゃくせいりのり)
百世不易 (ひゃくせいふえき)	百世不羈 (ひゃくせいふき)
百世不磨 (ひゃくせいふま)	百尺竿頭 (ひゃくせきかんと)
百折不撓 (ひゃくせつふとう)	百川学海 (ひゃくせんがっかい)
百川歸海 (ひゃくせんきかい)	百戰百勝 (ひゃくせんひゃくしょう)

百川赴海 (ひゃくせんふかい)	百戰鍊磨 (ひゃくせんれんま)
百戰練磨 (ひゃくせんれんま)	百鍛千練 (ひゃくたんせんれん)
百端待挙 (ひゃくたんたいきよ)	百代過客 (ひゃくだいのかかく)
百二河山 (ひゃくにのかざん)	百二山河 (ひゃくにのさんが)
百人百態 (ひゃくにんひゃくたい)	百人百様 (ひゃくにんひゃくよう)
百年河清 (ひゃくねんかせい)	百年大計 (ひゃくねんたいけい)
百年之業 (ひゃくねんのぎょう)	百年大計 (ひゃくねんのたいけい)
百年之柄 (ひゃくねんのへい)	百八煩惱 (ひゃくはちぼんのう)
百売千買 (ひゃくばいせんばい)	百福莊嚴 (ひゃくふくしょうごん)
百聞一見 (ひゃくぶんいつけん)	百万長者 (ひゃくまんちょうじゃ)
百味飲食 (ひゃくみのおんじき)	百薬之長 (ひゃくやくのちょう)
百様依順 (ひゃくよういじゆん)	百様玲瓏 (ひゃくようれいろう)
百里之才 (ひゃくりのさい)	百里之命 (ひゃくりのめい)
百慮一失 (ひゃくりよのいっしつ)	百慮一得 (ひゃくりよのいっとく)
百伶百利 (ひゃくれいひゃくり)	百鍊成鋼 (ひゃくれんせいこう)
百鍊之鋼 (ひゃくれんのはがね)	百怪魑魅 (ひゃっかいちみ)
百家九流 (ひゃっかきゅうりゅう)	百花齊放 (ひゃっかせいほう)
百家争鳴 (ひゃっかそうめい)	百下百全 (ひゃっかひゃくぜん)
百花繚乱 (ひゃっかりょうらん)	百鬼夜行 (ひゃっきやぎょう)
百举百捷 (ひゃっきよひゃくしょう)	百举百全 (ひゃっきよひゃくぜん)
百計千方 (ひゃっけいせんぼう)	百孔千瘡 (ひゃっこうせんそう)
百口嘲謗 (ひゃっこうちょうぼう)	百古不磨 (ひゃっこふま)
百発百中 (ひゃっぱつひゃくちゅう)	百福莊嚴 (ひゃっぷくしょうごん)
百步穿楊 (ひゃっぽせんよう)	武芸百般 (ぶげいひゃっぱん)
文武百官 (ぶんぶひゃっかん)	変態百出 (へんたいひゃくしゅつ)
百舌勘定 (もずかんじょう)	勇氣百倍 (ゆうきひゃくばい)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「千」 sen (พัน) จำนวน 178 สำนวน มีตั้ง

悪事千里 (あくじせんり)	遺憾千万 (いかんせんばん)
幾千幾万 (いくせんいくまん)	一言千金 (いちげんせんきん)
一字千金 (いちじせんきん)	一日千秋 (いちじつせんしゅう)
一諾千金 (いちだくせんきん)	一日千秋 (いちにちせんしゅう)
一日千里 (いちにちせんり)	一人当千 (いちにんとうせん)
一念三千 (いちねんさんぜん)	一望千頃 (いちぼうせんけい)
一望千里 (いちぼうせんり)	一落千丈 (いちらくせんじょう)
一縷千金 (いちるせんきん)	一縷千鈞 (いちるせんきん)
一攫千金 (いっかくせんきん)	一騎当千 (いっきとうせん)
一刻千金 (いっこくせんきん)	一刻千秋 (いっこくせんしゅう)
一壺千金 (いっこせんきん)	一瀉千里 (いっしゃせんり)
一笑千金 (いっしょうせんきん)	一醉千日 (いっすいせんにち)
一擲千金 (いってきせんきん)	一髮千鈞 (いっぱつせんきん)
一飯千金 (いっぱんせんきん)	海千河千 (うみせんかわせん)
鶴寿千歳 (かくじゆせんざい)	寒松千丈 (かんしょうせんじょう)
奇怪千万 (きかいせんばん)	奇怪千万 (きっかいせんばん)

皓月千里 (こうげつせんり)	毫釐千里 (ごうりせんり)
三千世界 (さんぜんせかい)	三千寵愛 (さんぜんちょうあい)
三千寵愛 (さんぜんのちょうあい)	咫尺千里 (しせきせんり)
失敬千万 (しっけいせんばん)	失礼千万 (しつれいせんばん)
笑止千万 (しょうしせんばん)	食客一千 (しょっかくいっせん)
食客三千 (しょっかくさんぜん)	心外千万 (しんがいせんばん)
舳艫千里 (じくろせんり)	尺幅千里 (せきふくせんり)
折衝千里 (せっしょうせんり)	千違万別 (せんいばんべつ)
千歡万悅 (せんかんばんえつ)	千歡万喜 (せんかんばんき)
千巖万壑 (せんがんばんがく)	千客万来 (せんきゃくばんらい)
千金一刻 (せんきんいっこく)	千金一笑 (せんきんいっしょう)
千金一擲 (せんきんいってき)	千鈞一髮 (せんきんいっぱつ)
千金笑面 (せんきんしょうめん)	千鈞之重 (せんきんのおもみ)
千金之子 (せんきんのこ)	千金之珠 (せんきんのだま)
千金之諾 (せんきんのだく)	千金弊帚 (せんきんへいそう)
千軍万馬 (せんぐんばんば)	千荆万棘 (せんけいばんきょく)
千言万句 (せんげんばんく)	千言万言 (せんげんばんげん)
千言万語 (せんげんばんご)	千紅万紫 (せんこうばんし)
千孔百瘡 (せんこうひゃくそう)	千呼万喚 (せんこばんかん)
千古万古 (せんこばんこ)	千古不易 (せんこふえき)
千古不朽 (せんこふきゅう)	千古不拔 (せんこふぱつ)
千古不變 (せんこふへん)	千古不磨 (せんこふま)
千古不滅 (せんこふめつ)	千古無窮 (せんこむきゅう)
千恨万悔 (せんこんばんかい)	千錯万綜 (せんさくばんそう)
千差万別 (せんさばんべつ)	千載一会 (せんざいいいちえ)
千載一遇 (せんざいいいちぐう)	千載一合 (せんざいいいちごう)
千載一時 (せんざいいいちじ)	千載不易 (せんざいふえき)
千歲不易 (せんざいふえき)	千山万岳 (せんざんばんがく)
千山万水 (せんざんばんすい)	千思万考 (せんしばんこう)
千紫万紅 (せんしばんこう)	千思万想 (せんしばんそう)
千姿万態 (せんしばんたい)	千思万慮 (せんしばんりょ)
千秋万古 (せんしゅうばんこ)	千秋万歲 (せんしゅうばんざい)
千秋万世 (せんしゅうばんせい)	千秋万歲 (せんしゅうばんぜい)
千秋万歲 (せんしゅうまんざい)	千種万別 (せんしゅばんべつ)
千種万様 (せんしゅばんよう)	千緒万端 (せんしよばんたん)
千緒万縷 (せんしよばんる)	千辛万苦 (せんしんばんく)
千秋万歲 (せんじゅうばんざい)	千乘之国 (せんじょうのくに)
千乘万騎 (せんじょうばんき)	千状万態 (せんじょうばんたい)
千条万緒 (せんじょうばんちよ)	千仞之谿 (せんじんのたに)
千仞之山 (せんじんのやま)	千瘡百孔 (せんそうひゃっこう)
千村万落 (せんそんばんらく)	千態万状 (せんたいばんじょう)
千態万様 (せんたいばんよう)	千端万緒 (せんたんばんちよ)
千朶万朶 (せんだぼんだ)	千緒万端 (せんちよばんたん)
千頭万緒 (せんとうばんちよ)	千人千色 (せんにんせんしよく)
千年一日 (せんねんいちじつ)	千波万波 (せんぱばんぱ)

千般計較 (せんぱんけいこう)	千兵万馬 (せんぺいばんば)
千篇一律 (せんぺんいちりつ)	千編一律 (せんぺんいちりつ)
千篇一体 (せんぺんいったい)	千變万化 (せんぺんばんか)
千方百計 (せんぼうひゃっけい)	千磨百鍊 (せんまひやくれん)
千門万户 (せんもんばんこ)	千里一曲 (せんりいっきょく)
千里結言 (せんりけつげん)	千里同風 (せんりどうふう)
千里之足 (せんりのあし)	千里之駕 (せんりのが)
千里結言 (せんりのけつげん)	千里之志 (せんりのこころざし)
千里比隣 (せんりひりん)	千里無煙 (せんりむえん)
千里命駕 (せんりめいが)	千慮一失 (せんりよのいっしつ)
千慮一得 (せんりよのいっとく)	大千世界 (だいせんせかい)
矗立千尺 (ちくりゅうせんせき)	転戦千里 (てんせんせんり)
唐突千万 (とうとつせんばん)	八万四千 (はちまんしせん)
跛鼈千里 (はべつせんり)	跛鼈千里 (はべつもせんり)
万古千秋 (ばんこせんしゅう)	万紫千紅 (ばんしせんこう)
万杵千砧 (ばんしょせんちん)	万水千山 (ばんすいせんざい)
万万千千 (ばんばんせんせん)	卑怯千万 (ひきょうせんばん)
飛雪千里 (ひせつせんり)	百縦千随 (ひやくしょうせんずい)
百術千慮 (ひやくじゅつせんりよ)	百鍛千練 (ひやくたんせんれん)
百売千買 (ひやくばいせんばい)	百計千方 (ひゃっけいせんぼう)
百孔千瘡 (ひゃっこうせんそう)	不埒千万 (ふらちせんばん)
無礼千万 (ぶれいせんばん)	弊帚千金 (へいそうせんきん)
壁立千仞 (へきりつせんじん)	壁立千仞 (へきりつせんじん)
万水千山 (まんすいせんざん)	無念千万 (むねんせんばん)
無法千万 (むほうせんばん)	迷惑千万 (めいわくせんばん)
沃野千里 (よくやせんり)	羅綺千箱 (らきせんばこ)
良二千石 (りょうじせんせき)	良二千石 (りょうにせんせき)
慮外千万 (りよがいせんばん)	

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「万」 man (หมื่น) จำนวน 175 สำนวน มีดังนี้

遺憾千万 (いかんせんばん)	幾千幾万 (いくせんいくまん)
遺臭万載 (いしゅうばんさい)	遺臭万歳 (いしゅうばんさい)
遺臭万世 (いしゅうばんせい)	遺臭万年 (いしゅうばんねん)
一言万鈞 (いちごんばんきん)	一念万年 (いちねんばんねん)
一粒万倍 (いちりゅうまんばい)	一攫万金 (いっかくばんきん)
一顧万兩 (いっこばんりょう)	一将万骨 (いっしょうばんこつ)
一擲百万 (いってきひやくまん)	一天万乘 (いってんばんじょう)
一波万頃 (いっぱばんけい)	一波万波 (いっぱばんば)
一碧万頃 (いっぺきばんけい)	雲煙万里 (うんえんばんり)
雲泥万天 (うんでいばんてん)	雲泥万里 (うんでいばんり)
階前万里 (かいぜんばんり)	家書万金 (かしょばんきん)
氣炎万丈 (きえんばんじょう)	奇怪千万 (きかいせんばん)
奇怪千万 (きっかいせんばん)	君子万年 (くんしんばんねん)
經緯万端 (けいはいばんたん)	經緯万方 (けいはいばんぼう)

懸軍万里 (けんぐんばんり)	光焰万丈 (こうえんばんじょう)
光炎万丈 (こうえんばんじょう)	広廈万間 (こうかばんげん)
失敬千万 (しっけいせんばん)	七珍万宝 (しっちんまんぼう)
失礼千万 (しつれいせんばん)	趣舎万殊 (しゅしゃばんしゅ)
瞬息万变 (しゅんそくばんぺん)	笑止千万 (しょうしせんばん)
諸事万端 (しよじばんたん)	諸善万徳 (しよぜんばんとく)
心外千万 (しんがいせんばん)	十万億土 (じゅうまんおくど)
青銭万選 (せいせんばんせん)	千違万別 (せんいばんべつ)
千歡万悦 (せんかんばんえつ)	千歡万喜 (せんかんばんき)
千巖万壑 (せんがんばんがく)	千客万来 (せんきゃくばんらい)
千軍万馬 (せんぐんばんば)	千荆万棘 (せんけいばんきよく)
千言万句 (せんげんばんく)	千言万言 (せんげんばんげん)
千言万語 (せんげんばんご)	千紅万紫 (せんこうばんし)
千呼万喚 (せんこばんかん)	千古万古 (せんこばんこ)
千恨万悔 (せんこんばんかい)	千錯万綜 (せんさくばんそう)
千差万別 (せんさばんべつ)	千山万岳 (せんざんばんがく)
千山万水 (せんざんばんすい)	千思万考 (せんしばんこう)
千紫万紅 (せんしばんこう)	千思万想 (せんしばんそう)
千姿万態 (せんしばんたい)	千思万慮 (せんしばんりょ)
千秋万古 (せんしゅうばんこ)	千秋万歳 (せんしゅうばんざい)
千秋万世 (せんしゅうばんせい)	千秋万歳 (せんしゅうばんぜい)
千秋万歳 (せんしゅうまんざい)	千種万別 (せんしゅばんべつ)
千種万様 (せんしゅばんよう)	千緒万端 (せんしよばんたん)
千緒万縷 (せんしよばんる)	千辛万苦 (せんしんばんく)
千秋万歳 (せんじゅうばんざい)	千乘万騎 (せんじょうばんき)
千状万態 (せんじょうばんたい)	千条万緒 (せんじょうばんちよ)
千村万落 (せんそんばんらく)	千態万状 (せんたいばんじょう)
千態万様 (せんたいばんよう)	千端万緒 (せんたんばんちよ)
千朶万朶 (せんたばんた)	千緒万端 (せんちよばんたん)
千頭万緒 (せんとうばんちよ)	千波万波 (せんぱばんぱ)
千兵万馬 (せんぺいばんば)	千變万化 (せんぺんばんか)
千門万戸 (せんもんばんこ)	前程万里 (ぜんていばんり)
前途万里 (ぜんとばんり)	蒼生万民 (そうせいばんみん)
長者万灯 (ちょうじゃのまんとう)	天下万民 (てんかばんみん)
天涯万里 (てんがいばんり)	天地万象 (てんちばんしょう)
天地万物 (てんちばんぶつ)	天地万有 (てんちばんゆう)
唐突千万 (とうとつせんばん)	八万四千 (はちまんしせん)
八万地獄 (はちまんじごく)	八万奈落 (はちまんならく)
波濤万里 (はとうばんり)	波瀾万丈 (はらんばんじょう)
万頃瑠璃 (ばんけいるり)	万古千秋 (ばんこせんしゅう)
万古長春 (ばんこちょうしゅん)	万古長青 (ばんこちょうせい)
万古不磨 (ばんこふま)	万死一生 (ばんしいっしょう)
万死一生 (ばんしいっせい)	万紫千紅 (ばんしせんこう)
万杵千砧 (ばんしよせんちん)	万事如意 (ばんじにょい)
万寿無疆 (ばんじゅむきょう)	万乘之君 (ばんじょうのきみ)

万乘之国 (ばんじょうのくに)	万乘之主 (ばんじょうのしゅ)
万乘之尊 (ばんじょうのそん)	万水千山 (ばんすいせんざい)
万世不易 (ばんせいふえき)	万世不刊 (ばんせいふかん)
万世不朽 (ばんせいふきゅう)	万世不滅 (ばんせいふめつ)
万全之計 (ばんぜんのけい)	万全之策 (ばんぜんのかく)
万代不易 (ばんだいふえき)	万代不刊 (ばんだいふかん)
万代不朽 (ばんだいふきゅう)	万代不變 (ばんだいふへん)
万能一心 (ばんのういっしん)	万馬奔騰 (ばんばほんとう)
万万千千 (ばんばんせんせん)	万物一馬 (ばんぶついちば)
万物一齊 (ばんぶついつせい)	万物一府 (ばんぶついつぷ)
万物殷富 (ばんぶついんぷ)	万物齊同 (ばんぶつせいどう)
万物逆旅 (ばんぶつぎゃくりょ)	万物流転 (ばんぶつてん)
万夫之望 (ばんぷのぼう)	万夫不当 (ばんぷふとう)
万邦無比 (ばんぼうむひ)	万民太平 (ばんみんたいへい)
万目睚眦 (ばんもくがいさい)	万里長風 (ばんりちょうふう)
万里同風 (ばんりどうふう)	万里之望 (ばんりののぞみ)
万里鵬程 (ばんりほうてい)	万里鵬翼 (ばんりほうよく)
万緑一紅 (ばんりよくいっこう)	卑怯千万 (ひきょうせんばん)
百万長者 (ひゃくまんちょうじゃ)	不埒千万 (ふらちせんばん)
無礼千万 (ぶれいせんばん)	平沙万里 (へいさばんり)
壁立万仞 (へきりつばんじん)	鵬霄万里 (ほうしょうばんり)
鵬程万里 (ほうていばんり)	万言倚馬 (まんげんいば)
万劫末代 (まんごうまつだい)	万里一空 (ばんりいっくう)
万水千山 (まんすいせんざん)	万能一心 (まんのういっしん)
万目睚眦 (まんもくがいさい)	万万千千 (ばんばんせんせん)
無念千万 (むねんせんばん)	無法千万 (むほうせんばん)
迷惑千万 (めいわくせんばん)	用意万端 (よういばんたん)
擁書万卷 (ようしょばんかん)	腰纏万金 (ようてんばんきん)
雷霆万鈞 (らいていばんきん)	慮外千万 (りょがいせんばん)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「億」 oku (ร้อยล้าน) จำนวน 1 สำนวน มีดังนี้

十万億土 (じゅうまんおくど)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「兆」 chou (ล้านล้าน) จำนวน 2 สำนวน มีดังนี้

兆載永劫 (ちょうさいようごう)

夢兆熊羆 (むちょうゆうひ)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขทั้งหมด 1,611 สำนวนนี้ ผู้วิจัยจะใช้เป็นข้อมูลสำหรับ
วิเคราะห์ลักษณะและความหมายของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขต่อไป

บทที่ 4

วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร ที่มีตัวเลข

การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์โครงสร้างของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร ตามนภสินธุ์ แผลงศร ในหนังสือ “โยจิจุโกะ : สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น (2557 : 20-48) กล่าวคือ จะพิจารณาจากตำแหน่งของคำที่ปรากฏในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข แล้วจำแนกลักษณะของสำนวนจากตัวเลขที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ

ผลการวิเคราะห์ลักษณะของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขจากข้อมูลสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขจำนวน 1,611 สำนวน สามารถแบ่งลักษณะของสำนวนได้ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบของสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข
2. การปรากฏของคำในสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข
3. การซ้ำตัวเลขและคำในสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข

ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. รูปแบบของสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข

ลักษณะรูปแบบของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่น สามารถแบ่งตามโครงสร้างของสำนวน ได้ 4 ลักษณะ ได้แก่ สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขตัวเดียว สำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัว สำนวนที่สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสามตัว และสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสี่ตัวในสำนวน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขตัวเดียว

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้พบว่า สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขตัวเดียว มีจำนวนมากที่สุดคือ 889 สำนวน และมีครบทุกตัวเลข ได้แก่

- 1) เลข 「零」 rei (ศูนย์) มี 2 สำนวน
- 2) เลข 「一」 ichi (หนึ่ง) มี 368 สำนวน
- 3) เลข 「二」 ni (สอง) มี 11 สำนวน
- 4) เลข 「三」 san (สาม) มี 97 สำนวน
- 5) เลข 「四」 shi, yon (สี่) มี 48 สำนวน
- 6) เลข 「五」 go (ห้า) มี 34 สำนวน
- 7) เลข 「六」 roku (หก) มี 18 สำนวน
- 8) เลข 「七」 shichi, nana (เจ็ด) มี 24 สำนวน

- 9) เลข 「八」 hachi (แปด) มี 13 จำนวน
- 10) เลข 「九」 kyuu, ku (เก้า) มี 22 จำนวน
- 11) เลข 「十」 juu (สิบ) มี 26 จำนวน
- 12) เลข 「百」 hyaku (ร้อย) มี 71 จำนวน
- 13) เลข 「千」 sen (พัน) มี 97 จำนวน
- 14) เลข 「万」 man (หมื่น) มี 56 จำนวน
- 15) เลข 「億」 oku (ร้อยล้าน) มี 1 จำนวน
- 16) เลข 「兆」 chou (ล้านล้าน) มี 1 จำนวน

จะเห็นได้ว่า ตัวเลขที่มีในจำนวนเป็นตัวเลขตัวเดียวและมีจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ เลข 「一」 ichi (หนึ่ง) รองลงมาคือ เลข 「三」 san (สาม) กับ เลข 「千」 sen (พัน) มีจำนวนเท่ากันคือ 97 จำนวน และเลข 「百」 hyaku (ร้อย) มี 71 จำนวน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากตำแหน่งของคำในจำนวนที่มีตัวเลขเดียวทั้งหมดพบว่า ตัวเลขอยู่ในตำแหน่งของคำที่ 1 มีจำนวนมากที่สุดคือ 889 จำนวน รองลงมาคือ ตัวเลขอยู่ในตำแหน่งของคำที่ 3 มีจำนวน 708 จำนวน ส่วนตัวเลขอยู่ในตำแหน่งของคำที่ 4 มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 50 จำนวน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.1.1 จำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขตัวเดียวอยู่ในตำแหน่งของคำที่ 1 มีตัวอย่างจำนวน ดังนี้

零絹尺楮 (れいけんせきちょ)
 一心同体 (いっしんどうたい)
 二股膏薬 (ふたまたこうやく)
 三界無安 (さんがいむあん)
 四海兄弟 (しかいけいてい)
 五濁悪世 (ごじょくあくせ)
 六合同風 (りくごうどうふう)
 七種菜羹 (しちしゆのさいこう)
 八面美人 (はちめんびじん)
 九流百家 (きゅうりゅうひゃっか)
 十全健康 (じゅうぜんけんこう)
 百味飲食 (ひゃくみのおんじき)
 千里同風 (せんりどうふう)
 兆載永劫 (ちょうさいようごう)

1.1.2 จำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขตัวเดียวอยู่ในตำแหน่งของคำที่ 2 มีตัวอย่างจำนวน ดังนี้

凋零磨滅 (ちょうれいまめつ)
 真一文字 (まいちもんじ)
 百二河山 (ひやくにのかざん)
 花八層倍 (はなはっそうばい)
 大千世界 (だいせんせかい)
 夢兆熊羆 (むちょうゆうひ)

1.1.3 สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขตัวเดียวอยู่ในตำแหน่งของคำที่ 3 มีตัวอย่าง
สำนวน ดังนี้

孤苦零丁 (こくろいてい)
夷險一節 (いけんいつせつ)
轅門二竜 (えんもんにりょう)
益者三友 (えきしゃさんゆう)
口耳四寸 (こうじよんすん)
陰陽五行 (いんようごぎょう)
有卦七年 (うけしちねん)
瀟湘八景 (しょうしょうはっけい)
天保九如 (てんぼうきゅうじょ)
苦節十年 (くせつじゅうねん)
變態百出 (へんたいひゃくしゅつ)
惡事千里 (あくじせんり)
遺臭万歳 (いしゅうばんさい)

1.1.4 สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขตัวเดียวอยู่ในตำแหน่งของคำที่ 4 มีตัวอย่าง
สำนวน ดังนี้

知行合一 (ちぎょうごういつ)
君命無二 (くんめいむに)
天門登八 (てんもんとうはち)

1.2 สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัวในสำนวน

งานวิจัยนี้พบว่า สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัวอยู่ในสำนวนเดียวกัน มีจำนวนมากคือ 770 สำนวน ซึ่งแสดงให้เห็นลักษณะเด่นในการใช้ตัวเลขเป็นสื่อผ่านสำนวนภาษาที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันของชาวญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัวนี้มีเกือบทุกตัวเลข ยกเว้นสำนวนที่มีเลข 「零」 rei (ศูนย์) และเลข 「ㄨ」 chou (ล้านล้าน) ไม่พบว่ามีการใช้ตัวเลขสองตัวในสำนวน สำหรับจำนวนสำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัวอยู่ในสำนวนเดียวกัน มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) เลข 「一」 ichi (หนึ่ง) มี 227 สำนวน
- 2) เลข 「二」 ni (สอง) มี 18 สำนวน
- 3) เลข 「三」 san (สาม) มี 72 สำนวน
- 4) เลข 「四」 shi, yon (สี่) มี 36 สำนวน
- 5) เลข 「五」 go (ห้า) มี 32 สำนวน
- 6) เลข 「六」 roku (หก) มี 20 สำนวน
- 7) เลข 「七」 shichi, nana (เจ็ด) มี 20 สำนวน
- 8) เลข 「八」 hachi (แปด) มี 25 สำนวน

- 9) เลข 「九」 kyuu, ku (เก้า) 33 22 จำนวน
- 10) เลข 「十」 juu (สิบ) มี 40 จำนวน
- 11) เลข 「百」 hyaku (ร้อย) มี 44 จำนวน
- 12) เลข 「千」 sen (พัน) มี 120 จำนวน
- 13) เลข 「万」 man (หมื่น) มี 85 จำนวน
- 14) เลข 「億」 oku (ร้อยล้าน) มี 1 จำนวน

การปรากฏร่วมกันของตัวเลขสองตัวในจำนวนเดียวกันดังกล่าว สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะคือ จำนวนที่มีตัวเลขสองตัวเรียงชิดติดกัน จำนวนที่มีตัวเลขคั่นสลับกับคำ และจำนวนที่มีตัวเลขสองตัวซ้ำกัน มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 จำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัวเรียงชิดติดกัน

จำนวนที่มีตัวเลขสองตัวเรียงชิดติดกันนี้ตำแหน่งของตัวเลขที่นำมาเรียงชิดติดกันมีทั้งแบบตัวเลขเหมือนกันสองตัววางเรียงชิดติดกัน และแบบตัวเลขต่างกันสองตัววางเรียงชิดติดกัน ในลักษณะเป็นคู่ โดยมีทั้งวางอยู่ในส่วนหน้าหรือส่วนหลังของจำนวน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

三三两两 (さんさんりょうりょう)
 三十而立 (さんじゅうじりつ)
 三千世界 (さんぜんせかい)
 三千寵愛 (さんぜんちょうあい)
 二六時中 (にろくじちゅう)
 七十古希 (しちじゅうこき)
 十八史略 (じゅうはっしりゃく)
 六十耳順 (ろくじゅうじじゅん)
 常命六十 (じょうみょうろくじゅう)
 笑止千万 (しょうしせんばん)
 食客三千 (しょつかくさんぜん)
 五十知命 (ごじゅうちめい)
 百二河山 (ひやくにのかざん)

1.2.2 จำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขคั่นสลับกับคำ

จำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขคั่นสลับกับคำนี้เป็นลักษณะของจำนวนที่พบมากที่สุด จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะของจำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่นสำหรับตัวเลขที่สามารถนำมาประกอบกันนั้นมีอยู่เป็นจำนวนมาก และสามารถจำแนกจำนวนที่มีตัวเลขคั่นสลับกับคำนี้ได้เป็น 2 ลักษณะคือ จำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัวเหมือนกันคั่นสลับกับคำ และจำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัวต่างกันคั่นสลับกับคำ

1.2.2.1 จำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัวเหมือนกันคั่นสลับกับคำพบว่า มีตัวเลข 「一」 ichi คู่กับ เลข 「二」 ni (สอง), 「三」 san (สาม), 「四」 shi, yon (สี่), 「五」 go

(ห้า), 「六」 roku (หก), 「七」 shichi, nana (เจ็ด), 「八」 hachi (แปด), 「九」 kyuu, ku (เก้า), 「十」 juu (สิบ), 「百」 hyaku (ร้อย), 「千」 sen (พัน) ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

一栄一落 (いちえいいちらく)
 遮二無二 (しゃにむに)
 三浴三薰 (さんよくさんくん)
 四角四面 (しかくしめん)
 五分五分 (ごぶごぶ)
 六言六蔽 (りくげんりくへい)
 七死七生 (しちししちしょう)
 八元八愷 (はちげんはちがい)
 九分九厘 (くぶくりん)
 十人十色 (じゅうにんといろ)
 百發百中 (ひゃつぱつひゃくちゅう)
 海千山千 (うみせんやません)

1.2.2.2 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัวต่างกันคันสลับกับคำพบว่า มีจำนวนมากทั้งลักษณะรูปแบบและตัวเลข โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เลข 「一」 ichi (หนึ่ง) พบว่า การใช้คู่กับตัวเลขอื่นได้ทั้งหมด ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) เลข 「一」 ichi (หนึ่ง) คู่กับ เลข 「二」 ni (สอง), 「三」 san (สาม), 「四」 shi, yon (สี่), 「五」 go (ห้า), 「六」 roku (หก), 「七」 shichi, nana (เจ็ด), 「八」 hachi (แปด), 「九」 kyuu, ku (เก้า), 「十」 juu (สิบ), 「百」 hyaku (ร้อย), 「千」 sen (พัน), 「万」 man (หมื่น) ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

一石二鳥 (いっせきにちょう)
 天一地二 (てんいちちに)
 一月三舟 (いちがつさんしゅう)
 一天四海 (いってんしかい)
 一發五狛 (いっぱつごは)
 一死七生 (いっししちしょう)
 一日九回 (いちじつきゅうかい)
 一夜十起 (いちやじつき)
 一罰百戒 (いちばつひゃくかい)
 一獲千金 (いっかくせんきん)
 一天万乘 (いっ (てんばんじょう))

2) เลข 「二」 ni (สอง) คู่กับเลข 「一」 ichi (หนึ่ง) เลข 「三」 san (สาม) ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

二束三文 (にそくさんもん)
 二人三脚 (ににんさんきゃく)
 二桃三士 (にとうさんし)
 三心二意 (さんしんじい)
 三草二木 (さんそうにもく)
 三平二満 (さんぺいじまん)

3) เลข 「三」 san (สาม) คู่กับเลข 「一」 ichi (หนึ่ง) เลข 「四」 shi, yon (สี่), 「五」 go (ห้า), 「六」 roku (หก), 「七」 shichi, nana (เจ็ด), 「八」 hachi (แปด), 「九」 kyuu, ku (เก้า) ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

三寒四温 (さんかんしおん)
 三綱五常 (さんこうごじょう)
 三面六臂 (さんめんろっぴ)
 六韜三略 (りくとうさんりやく)
 三汁七菜 (さんじゅうしちさい)
 八町三所 (はっちょうみどころ)
 三跪九拜 (さんききゅうはい)
 九夏三伏 (きゅうかさんぷく)

4) เลข 「四」 shi, yon (สี่) คู่กับเลข 「一」 ichi (หนึ่ง) เลข 「五」 go (ห้า), 「六」 roku (หก), เลข 「八」 hachi (แปด) ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

四散五裂 (しさんごれつ)
 四分五割 (しぶんごかつ)
 四六時中 (しろくじちゅう)
 四六駢儷 (しろくべんれい)
 駢四儷六 (べんしれいろく)
 四苦八苦 (しくはっく)

5) เลข 「五」 go (ห้า) คู่กับเลข 「一」 ichi (หนึ่ง), 「六」 roku (หก), 「十」 juu (สิบ) ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

五角六張 (ごかくろくちょう)
 六信五行 (ろくしんごぎょう)
 五十知命 (ごじゅうちめい)
 五風十雨 (ごふうじゅうう)
 十惡五逆 (じゅうあくごぎやく)

6) เลข 「六」 roku (หก) คู่กับเลข 「一」 ichi (หนึ่ง), เลข 「七」 shichi, nana (เจ็ด), เลข 「八」 hachi (แปด), เลข 「十」 juu (สิบ) ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

六順七德 (ろくじゅんしちとく)
 八面六臂 (はちめんろっぴ)
 六菖十菊 (りくしょうじゅうぎく)

7) เลข 「七」 shichi, nana (เจ็ด) คู่กับเลข 「一」 ichi (หนึ่ง), เลข 「八」 hachi (แปด), 「九」 kyuu, ku (เก้า), 「十」 juu (สิบ), และ 「万」 man (หมื่น) ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

七転八起 (しちてんはつき)
 七難八苦 (しちなんはっく)
 七難九厄 (しちなんくやく)

七十古稀 (しちじゅうこき)
七珍万宝 (しっちんまんぼう)

8) เลข 「八」 hachi (แปด) คู่กับเลข 「一」 ichi (หนึ่ง), เลข 「三」 san (สาม), 「四」 shi, yon (สี่), 「六」 roku (หก), เลข 「九」 kyuu, ku (เก้า) ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

八紘一字 (はっこういちじ)
八町三所 (はっちょうみどころ)
八索九丘 (はっさくきゅうきゅう)

9) เลข 「九」 kyuu, ku (เก้า), 「十」 juu (สิบ), และ 「万」 man (หมื่น) ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

九 A 一 B
九死一生 (きゅうしいっしょう)
九 A 三 B
九夏三伏 (きゅうかさんぷく)
十 A 五 B
十誠五倫 (じっかいごりん)
十 A 一 B
十死一生 (じっしいっしょう)
十 A 九 B
十進九退 (じっしんくたい)
十 A 五 B
十風五雨 (じっふうごう)
百 A 一 B
百慮一得 (ひゃくりよいとく)
百 A 九 B
百家九流 (ひゃつかきゅうりゅう)
百 A 千 B
百術千慮 (ひゃくじゅつせんりょ)
千 A 一 B
千慮一得 (せんりよいとく)
千 A 百 B
千孔百瘡 (せんこうひゃくそう)
千 A 万 B
千變万化 (せんべんばんか)
万 A 一 B
万死一生 (ばんしいっしょう)
万 A 九 B
万死九生 (ばんしきゅうしょう)
万 A 千 B
万水千山 (ばんすいせんざん)

1.2.3 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัวซ้ำกัน

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขซ้ำกันนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับสองรูปแบบที่กล่าวไปแล้วข้างต้นพบว่า การใช้ตัวเลขสองตัวซ้ำกันมีน้อยที่สุด คือมีเพียง 2 สำนวนเท่านั้น และมักใช้ตัวอักษรแสดงการซ้ำ 「々」 แทน ได้แก่

三々五々 (さんさんごご)

San san go go

สาม สาม ห้า ห้า

การรวมกันเป็นกลุ่มย่อยๆ การตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นหย่อมๆ

万々千々 (ばんばんせんせん)

Ban ban sen sen

หมื่น หมื่น พัน พัน

จำนวนหรือปริมาณมากมายมหาศาล

1.3 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสามตัว

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสามตัวที่พบในงานวิจัยนี้มีจำนวน 11 สำนวน

ดังนี้

三十二相 (さんじゅうにそう)

三十二相 (さんじゅうにそう)

三十六計 (さんじゅうろくけい)

三十六策 (さんじゅうろくさく)

三十六計 (さんじゅうろっけい)

七五三繩 (しめなわ)

四百四病 (しひゃくしびょう)

九十九折 (つづらおり)

四百四病 (しひゃくしびょう)

十万億土 (じゅうまんおくど)

1.4 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสี่ตัวในสำนวน

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสี่ตัวในสำนวนพบน้อยมาก คือ 3 สำนวน เท่านั้น

ได้แก่

三々五々 (さんさんごご)

八万四千 (はちまんしせん)

万万千千 (ばんばんせんせん)

2. การปรากฏของคำในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข

การปรากฏของคำในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข ผู้วิจัยใช้เกณฑ์พิจารณาจากเรื่องของความหมายของคำ ซึ่งคำในที่นี้ไม่ใช่คำที่เป็นตัวเลข งานวิจัยนี้พบว่า การปรากฏของคำในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข มี 3 ลักษณะ คือ สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้คำที่มีความหมาย

ใกล้เคียงกัน จำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม และจำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้คำที่มีความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกัน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 จำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน มีลักษณะและความหมายของคำในจำนวน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

七難九厄 (しちなんくやく)

Shichi nan ku yaku

เจ็ด ยากลำบาก แปด อันตราย

หมายความว่า คนมักมีเคราะห์เมื่ออายุครบ 17 ปีและ 49 จึงเตือนให้ระมัดระวัง ในจำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 難 (nan) “ยากลำบาก” กับ 厄 (yaku) “อันตราย” เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

七転八倒 (しちてんぱつとう)

Shichi ten bat tou

เจ็ด หมุน เป็น ล้ม

หมายความว่า การล้มลุกคลุกคลาน การบิดเบี้ยวด้วยความเจ็บปวด ในจำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 転 (ten) “หมุน” กับ 倒 (tou) “ล้ม” เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

一世一代 (いっせいいちだい)

Is sei ichi dai

หนึ่ง สมัย หนึ่ง ยุค

หมายความว่า คนที่มีชีวิตอยู่ในช่วงเดียวกัน ในจำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 世 (sei) “สมัย” กับ 代 (dai) “ยุค” เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

一生懸命 (いっしょうけんめい)

Is shou ken mei

หนึ่ง ชีวิตความเป็นอยู่ แขนง ชะตาชีวิต

หมายความว่า ขยันขันแข็ง พยายามมุมานะ ในจำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 生 (shou) “ชีวิตความเป็นอยู่” กับ 命 (mei) “ชะตาชีวิต” เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

再思三考 (さいしさんこう)

Sai shi san kou

อีก คิด สาม ไตร่ตรอง

หมายความว่า การคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ

ในสำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 思 (shi) “คิด” กับ 考 (kou) “ไตร่ตรอง” เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

2.2 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม มีลักษณะและความหมายของคำในสำนวน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

百売千買 (ひゃくばいせんばい)

Hyaku bai sen bai

ร้อย ขาย พัน ซื้อ

หมายความว่า ทำมาค้าขึ้น กิจการรุ่งเรือง ขายดิบขายดี
ในสำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 売 (bai) “ขาย” กับ 買 (bai) “ซื้อ” เป็นคำที่มีความหมายตรงกันข้าม

十進九退 (じっしんくたい)

Jis shin ku tai

สิบ ก้าวหน้า เก้า ถอยหลัง

หมายความว่า ไม่ราบรื่น มีอุปสรรค ไม่ไปถึงไหน
ในสำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 進 (shin) “ก้าวหน้า” กับ 退 (tai) “ถอยหลัง” เป็นคำที่มีความหมายตรงกันข้าม

一上一下 (いちじょういちげ)

Ichi jou ichi ge

หนึ่ง บน หนึ่ง ล่าง

หมายความว่า การจัดการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในเวลานั้น
ในสำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 上 (jou) “บน” กับ 下 (ge) “ล่าง” เป็นคำที่มีความหมายตรงกันข้าม

九死一生 (きゅうしっしょう)

Kyuu shi is shou

เก้า ตาย หนึ่ง เกิด

หมายความว่า รอดจากปากเหี้ยวปากกา ผ่านมาได้อย่าง
หวุดหวิด ในสำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 死 (shi) “ตาย” กับ 生 (shou) “เกิด” เป็นคำที่มีความหมายตรงกันข้าม

千慮一失 (せんりょいつしつ)

Sen ryo is shitsu

พัน คำนี้้ง หนึ่ง พลาด

หมายความว่า คิดว่าดีหรือเก่งแค่ไหนก็ย่อมมีวันพลาดพลั้งจนได้
ในสำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 慮 (ryo) “คำนี้้ง” กับ 失 (shin) “พลาด” เป็นคำที่มีความหมายตรงกันข้าม

2.3 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรใช้คำที่มีความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกัน มีลักษณะและความหมายของคำในสำนวน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

千門万户 (せんもんばんこ)

Sen mon ban ko

พัน ประตูบ้าน หมื่น หลังคาเรือน หมายความว่า การตั้งบ้านเรือนอยู่กันอย่างหนาแน่น การอาศัยอยู่รวมกันอย่างแออัด

ในสำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 門 (mon) “ประตูบ้าน” กับ 戸 (ko) “หลังคาเรือน” เป็นคำที่มีความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกันคือ คำเรียกส่วนประกอบของบ้าน

万紫千红 (ばんしせんこう)

Ban shi sen kou

หมื่น สีม่วง ห้า สีแดง

เต็มไปด้วยสีสัน สีสันมากมาย สีสันสวยงาม

ในสำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 紫 (shi) “สีม่วง” กับ 紅 (kou) “สีแดง” เป็นคำที่มีความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกันคือ คำเรียกสี

朝四暮三 (ちょうしぼさん)

Chou shi bo san

เช้า สี่ ค่ำ สาม

หมายความว่า 1. เส้นผมบังภูเขา 2. ใช้คำพูดหรือหาวิธีหลอกลวงคนได้อย่างแยบยล 3. การทำมาหากิน การยั้งชีพ

ในสำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 朝 (chou) “เช้า” กับ 暮 (bo) “ค่ำ” เป็นคำที่มีความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกันคือ คำบอกเวลา

五臟六腑 (ごぞうろっふ)

Go zou rop pu

ห้า ทรวงอก หก ช่องท้อง

หมายความว่า ตับ ไต ไส้ พุง เครื่องใน อวัยวะภายใน

ในสำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 臟 (zou) กับ 腑 (pu) เป็นคำที่มีความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกันคือ คำเรียกส่วนประกอบของร่างกาย

丸山八海 (くせんはっかい)

Ku sen hak kai

เก้า ภูเขา แปด ทะเล

หมายความว่า ทิวทัศน์โลก โลกมีทั้งดินและน้ำ

ในสำนวนนี้ คำที่ 2 กับคำที่ 4 คือคำว่า 山 (sen) กับ 海 (kai)

เป็นคำที่มีความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกันคือ คำเรียกสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

3. สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีการซ้ำตัวเลขและซ้ำคำ

จากการศึกษาพบว่า สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขมีการซ้ำในสำนวนอยู่ 3 ลักษณะ คือ การซ้ำตัวเลข การซ้ำคำ และการซ้ำทั้งตัวเลขและการซ้ำคำ

3.1 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีการซ้ำตัวเลข

การซ้ำตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร มี 2 ลักษณะคือ การซ้ำของตัวเลขเพียงตัวเดียว และการซ้ำของตัวเลขสองตัว

3.1.1 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีการซ้ำของตัวเลขเพียงตัวเดียว

การซ้ำของตัวเลขเพียงตัวเดียวในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรพบเฉพาะลักษณะการใช้ตัวเลขสลับกับคำ โดยตัวเลขที่สามารถนำมาซ้ำได้นั้นมีเพียงเลข 「一」 ichi (หนึ่ง) 「三」 san (สาม) 「五」 go (ห้า) 「六」 roku (หก) 「七」 shichi, nana (เจ็ด) 「十」 juu (สิบ) 「百」 hyaku (ร้อย) และ 「千」 sen (พัน) ดังตัวอย่าง

「一」 หนึ่ง กับ 「一」 หนึ่ง

一栄一落 (いちえいいちらく)

หนึ่ง รุ่ง หนึ่ง ตก

มีขึ้นมีลง มีรุ่งเรืองและตกต่ำ ทุกข์สุขสลับกันไป

「三」 สาม กับ 「三」 สาม

三浴三薰 (さんよくさんくん)

สาม อาบ สาม ทา

นึกถึงใจเขาใจเรา การใส่ใจความรู้สึกของผู้อื่น

「五」 ห้า กับ 「五」 ห้า

五分五分 (ごふごふ)

ห้า ส่วน ห้า ส่วน

เสมอกัน เท่ากัน ไม่มีอะไรเด่นหรือด้อยกว่า

「六」 หก กับ 「六」 หก

六言六蔽 (りくげんりくへい)

แน่วแน่ ยึดมั่นในศีลธรรม

หก บอก หก ปิดบัง

「七」 เจ็ด กับ 「七」 เจ็ด

七死七生 (しちししちしょう)

ไม่มีวันสูญสลาย มีตัวตายตัวแทน

เจ็ด ตาย เจ็ด เกิด

「十」 สิบ กับ 「十」 สิบ

十人十色 (じゅうにんといろ)

ต่างจิตต่างใจ สิบคนก็สิบแบบ

สิบ คน สิบ สี

「百」 ร้อย กับ 「百」 ร้อย

百発百中 (ひゃつぱつひゃくちゅう)

แม่นยำ ตรงเป้าหมาย

ร้อย ออก ร้อย กลาง

「千」 พัน กับ 「千」 พัน

海千山千 (うみせんやません)

ผ่านร้อนผ่านหนาวมามาก

ทะเล พัน ภูเขา พัน

คนที่มีประสบการณ์โชกโชน

3.1.2 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีการซ้ำของตัวเลขสองตัว

การซ้ำของตัวเลขสองตัวในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรนั้นพบน้อยมาก เท่าที่ปรากฏในข้อมูลนี้มีเพียง 2 สำนวน โดยเป็นการซ้ำของตัวเลขสองตัวเรียงชิดติดกัน คือ

三々五々 (さんさんごご)

สาม สาม ห้า ห้า

การรวมกันเป็นกลุ่มย่อยๆ การตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นหย่อมๆ

万々千々 (ばんばんせんせん)

หมื่น หมื่น พัน พัน

จำนวนหรือปริมาณมากมายมหาศาล

3.2 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีการซ้ำคำ

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข มีการซ้ำคำใน 2 ลักษณะ คือ การซ้ำคำที่อยู่ชิดติดกัน และการซ้ำคำที่มีได้อยู่ชิดติดกัน

3.2.1 สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีการซ้ำคำที่อยู่ชิดติดกัน

ตัวอย่าง

一士諤諤 (いっしがくかく)

一水盈盈 (いっすいえいえい)
 九臯鳴鶴 (きゅうこうのめいかく)
 盈盈一水 (えいえい いっすい)

3.2.2 สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีการซ้ำคำที่มีได้อยู่ชิดติดกัน

ตัวอย่าง

三拜九拜 (さんぱいきゅうはい)
 千朵万朵 (せんだばんだ)
 再三再四 (さいさんさいし)
 無二無三 (むにむさん)
 四苦八苦 (しくはく)
 千波万波 (せんばばんば)
 千言万言 (せんげんばんげん)

3.3 สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีทั้งการซ้ำตัวเลขและการซ้ำคำ

ตัวอย่าง

三三两两 (さんさんりょうりょう)

จะเห็นได้ว่า รูปแบบของสำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขตัวเดียวในสำนวนมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ สำนวนที่มีตัวเลขในสำนวน 2 ตัว และ สำนวนสำนวนที่มีตัวเลข 3 ตัว ตามลำดับ สำนวนที่มีตัวเลข 4 ตัวในสำนวนพบน้อยที่สุด ลักษณะการปรากฏของคำในสำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข มี 3 ลักษณะได้แก่ การใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน การใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม และการใช้คำที่มีความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ส่วนการซ้ำในสำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขมี 3 ลักษณะ ได้แก่ การซ้ำตัวเลข การซ้ำคำ และการซ้ำทั้งตัวเลขและการซ้ำคำ

บทที่ 5

ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร

การวิเคราะห์ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เรื่องความหมายแฝงของคำตามที่ 木藤冬樹 (1991) 山口まり子 (1997) 丸山圭三郎 (2014) กาญจนา นาคสกุลและคณะ (2521) และ วิไลศักดิ์ กิ่งคำ (2558) ซึ่งได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 สรุปได้ว่า ความหมายแฝงคือความหมายโดยนัยหรือความหมายในระดับลึกนอกเหนือไปจากความหมายประจำรูปคำ ซึ่งต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ทางภาษาในการตีความจึงจะได้ความหมายของสำนวน ดังนั้นการวิเคราะห์ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร จะพิจารณาวิเคราะห์ทั้งสำนวนเพื่อให้เข้าใจความหมายและเห็นภาพรวมของความหมายทั้งหมด

จากความหมายดังกล่าวผู้วิจัยจะใช้เป็นเกณฑ์วิเคราะห์ความหมายของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

1. ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ
 2. ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ไม่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ
- ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงเกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณคือสำนวนที่มีลักษณะของความหมายบอกจำนวนปริมาณหรือความถี่ว่ามากหรือน้อยแต่ไม่สามารถแจกแจงจำนวนหรือปริมาณดังกล่าวได้โดยการนับ สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะ ได้แก่

- 1.1 ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่บ่งปริมาณหรือจำนวนมาก
 - 1.2 ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่บ่งปริมาณหรือจำนวนน้อย
 - 1.3 ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่บ่งปริมาณหรือจำนวนทั้งหมด
- มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่บ่งปริมาณหรือจำนวนมาก

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขให้ความหมายว่ามีปริมาณหรือจำนวนมากคือสำนวนที่มีตัวเลขบ่งปริมาณหรือจำนวนมากแต่ไม่สามารถแจกแจงจำนวนหรือปริมาณมากได้โดยการนับตัวเลขที่มีความหมายแฝงว่ามีปริมาณหรือจำนวนมากในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร มีดังนี้

1.1.1 เลข 三 san (สาม)

เลข 三 san (สาม) ใช้เป็นพื้นฐานของตัวเลขที่บ่งบอกความหมายแฝงว่ามีปริมาณหรือจำนวนมากได้ เพราะในสมัยโบราณญี่ปุ่นรับระบบการเขียน ตัวอักษรคันจิ รวมทั้งอักษรคันจิที่เป็นตัวเลขนี้มาจากภาษาจีนซึ่งชาวจีนสมัยนั้นมีความคิดว่า เลข 三 san (สาม) เป็นตัวเลขที่เป็นต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง ดังที่เล่าจื๊อ (ซันตง, 2543: 76) กล่าวไว้ว่า “แต่ให้กำเนิดหนึ่ง หนึ่งให้กำเนิดสอง สองให้กำเนิดสาม และสามให้กำเนิดสรรพสิ่ง” ตัวอย่างเช่น

三思後行 (さん/し/こう/こう)

San/shi/kou/kou

สาม คิด แล้ว ทำ

คิดให้รอบคอบก่อนแล้วลงมือปฏิบัติ

損者三友 (そん/しや/さん/ゆう)

San/sha/san/yuu

สูญเสีย คน สาม เพื่อน

คบคนไม่ดีเป็นเพื่อนมีแต่เสียกับเสีย

ลักษณะของเพื่อนที่ไม่ควรคบ 3 อย่าง คือ

รูปร่างอัปลักษณ์ ไม่ซื่อสัตย์ และดีแต่พูด

約法三章 (やく/ほう/さん/しょう)

Yaku/hou/san/shou

คร่าว กฎ สาม บท

กำหนดกฎอย่างง่ายๆ มาให้สัญญา กับมวลชน

การที่เลข 三 san (สาม) แสดงความหมายแฝงว่า “มาก” ได้ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าตัวเลขอื่นที่เป็นผลคูณของเลข 三 san (สาม) สามารถนำมาใช้แสดงความหมายแฝงว่า “มาก” ได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ ผลคูณของ เลข 三 san (สาม) หมายถึง ผลลัพธ์ที่ได้จากการคูณของเลข 三 san (สาม) กับตัวเลขอื่น ในที่นี้ได้แก่ 六 rouku (หก) เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากสามคูณสอง (3x2), 九 kyuu, ku (เก้า) เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากสามคูณสาม (3x3), 十二 juu-ni (สิบสอง) เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากสามคูณสี่ (3x4) และ 三十六 san-juu-roku (สามสิบหก) เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากสามคูณสิบสอง (3x12) ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

六親不和 (ろく/しん/ふ/わ)

Roku/shin/hu/wa

หก สายเลือด ไม่ ประองตอง

คนในเครือญาติกันไม่กลมเกลียวปรองดองกัน

ใช้บรรยายถึงการทะเลาะเบาะแว้งกันในหมู่ญาติ

九損一德 (く/そん/いっ/とく)

Ku/son/it/toku

เก้า ขาดทุน หนึ่ง โชคดี

ได้ไม่คุ้มเสีย ลงทุนมากได้ผลประโยชน์น้อย

三十六計 (さん/じゅう/ろく/けい)

San/juu/roku/kei

พยายามทุกวิถีทางในการดำเนินการ

สามสิบหกวางแผน

1.1.2 เลข 十 juu (สิบ)

เลข 十 juu (สิบ) นับเป็นตัวเลขที่ใหญ่ตัวหนึ่งในมโนทัศน์ของชาวญี่ปุ่นมาตั้งแต่โบราณ ซึ่งมีหลักฐานที่ทราบโดยทั่วไปว่า ชาวญี่ปุ่นนำระบบตัวเลขของจีนเข้ามาปรับใช้ซึ่งในยุคสมัยนั้น มีความเชื่อกันว่า เลข 十 juu (สิบ) เป็นจุดสูงสุดของจำนวนเต็ม แม้ว่ายุคสมัยจะเปลี่ยนแปลงไปแล้วแต่ความคิดเกี่ยวกับตัวเลขในมุมมองดังกล่าวยังคงอยู่ในความรู้สึกนึกคิดโดยรวม และก่อให้เกิดปรากฏการณ์ทางการสื่อความหมายของตัวเลขนี้ในลักษณะที่มีความหมายแฝงว่า “มาก” ตัวอย่างเช่น

十全健康 (じゅう/ぜん/けん/こう)

Juu/zen/ken/kou

สุขภาพสมบูรณ์มากปลอดภัยทุกอย่าง

สิบ ทั้งหมด แข็งแรง สงบสุข

十行俱下 (じゅう/ぎょう/か)

Juu/gyou/gu/ka

อ่านหนังสือได้เร็วมาก

สิบ บรรทัด นอกเหนือ ข้างล่าง

นอกจากนี้ ตัวเลขที่เป็นผลคูณของ เลข 十 juu (สิบ) ได้แก่ เลข 百 hyaku (ร้อย), 千 sen (พัน) และ 万 man (หมื่น) ล้วนแล้วแต่มีความหมายแฝงว่า “มาก” เพราะตัวเลขเหล่านี้เป็นผลคูณของเลข 十 juu (สิบ) กับจำนวนอื่น ในขณะที่ตัวเลขเหล่านี้เองก็แสดงถึงจำนวนมากอยู่แล้ว จึงมีความเหมาะสมและง่ายที่จะใช้แสดงความหมายว่า “ปริมาณหรือจำนวนมากมาย” เช่น

百川归海 (ひゃく/せん/き/かい)

Hyaku/sen/ki/kai

การมารวมตัวกันของคนจำนวนมากมหาศาล

ร้อย แม่น้ำ กลับ ทะเล

千朵万朵 (せん/だ/ばん/だ)

Sen/da/ban/da

สภาพที่มีดอกไม้จำนวนมาก กิ่งไม้ที่เต็มไปด้วยดอกไม้

พัน ห้อย หมื่น ย้อย

万馬奔騰 (ばん/ば/ほん/とう)

Sen/ba/hon/tou

เป็นที่นิยมแพร่หลายมากมายเหลือเกิน

หมื่น ม้า วิ่งรอบ คัดลอก

1.1.3 เลข 十 juu (สิบ) ประกอบกับเลข 九 kyuu, ku (เก้า)

เลข 十 juu (สิบ) และ เลข 九 kyuu, ku (เก้า) ต่างเป็นตัวเลขที่มีความหมายโดยตรงตามตัวที่แสดงถึงจำนวนหรือปริมาณมากอยู่แล้ว ดังนั้นเมื่อนำเลขสองตัวนี้มาใช้ในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรในลักษณะที่เป็นรูปสำนวนแบบ 十 A 九 B จึงทำให้เกิดความหมายแฝงว่า “มีสัดส่วนหรือปริมาณที่มากเมื่อเทียบกับปริมาณทั้งหมด” ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

十進九退 (じっ/しん/く/たい)

Jis/shin/ku/tai

สิบ ก้าวหน้า เก้า ถอยหลัง

การมีอุปสรรคขวากหนามมากเหลือเกิน

ถึงขนาดทำสิบครั้งล้มเหลวเก้าครั้ง

十羊九牧 (じゅう/よう/きゅう/ぼく)

Juu/you/kyuu/boku

สิบ แพะ เก้า คนเลี้ยงปศุสัตว์

เมื่อเทียบกับประชากรทั้งหมดแล้วมีคนเลว

หรือมาตรการมากจนเกินไปในสังคม

十室九空 (じっ/しつ/きゅう/くう)

Jis/shitsu/kyuu/kuu

สิบ ห้อง เก้า ว่าง

คนส่วนใหญ่ล้มหายตายจากไปเหลือแต่บ้านร้าง

จากภัยพิบัติครั้งใหญ่ การกดขี่ข่มเหงที่ไม่เป็น

ธรรม และความวุ่นวายจากศึกสงคราม

1.1.4 เลข 五 go (ห้า)

เลข 五 go (ห้า) สำหรับชาวญี่ปุ่นถือเป็นจำนวนครึ่งหนึ่งของจำนวนเต็ม 十 juu (สิบ) ดังนั้นเลข 五 go (ห้า) จึงสามารถใช้แสดงถึงจำนวนหรือปริมาณที่มากได้เช่นเดียวกับเลข 三 san (สาม) ดังตัวอย่างในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข ต่อไปนี้

五趣生死 (ご/しゅ/しよ/う/じ)

Go/shu/shou/ji

ห้า รสนิยม เกิด ตาย

การเวียนว่ายตายเกิด

五色無主 (ご/しき/む/しゅ)

Go/shiki/mu/shu

ห้า สี ไม่ เจ้าของ

ความหวาดกลัวอย่างสุดขีด

五穀豊穰 (ご/こく/ほう/じょう)

Go/koku/hou/jou

ห้า ธัญพืช อุดมสมบูรณ์ ดิน

การเก็บเกี่ยวผลผลิตได้จำนวนมาก

การติดดอกออกผลมากของพืชที่ปลูกไว้

1.1.5 เลข 三 san (สาม) ใช้ร่วมกับเลข 五 go (ห้า) หรือเลข 六 roku (หก)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข 三 san (สาม) ใช้ร่วมกับเลข 五 go (ห้า) หรือเลข 九 kyuu, ku (เก้า) แล้วมีความหมายว่า “มาก” ได้แก่สำนวนต่อไปนี้

三令五申 (さん/れい/ご/しん)

San/rei/go/shin

การออกคำสั่งหรือพูดซ้ำๆ หลายครั้ง

สาม สั่ง ห้า บอก

三老五更 (さん/ろう/ご/こう)

San/rou/go/kou

ผู้อาวุโสที่มีประสบการณ์สูง

สาม ชรา ห้า เปลี่ยนแปลง

三綱五常 (さん/こう/ご/じょう)

San/kou/go/jou

จรรยาพื้นฐานที่มนุษย์ควรยึดถือให้มั่นคง

สาม เชือก ห้า เสมอ

三跪九叩 (さん/き/きゅう/こう)

San/ki/kyuu/kou

การขอบคุณด้วยจิตสำนึกอย่างสุดซึ้ง

สาม กู้เข้า เก้า หน้าผากถูพื้น

三拝九拝 (さん/ぱい/きゅう/はい)

San/pai/kyuu/hai

การขอร้องหรือขอร้องหลายๆ ครั้ง

สาม คำนับ เก้า ไหว้

三旬九食 (さん/じゅん/きゅう/しょく)

San/jun/kyuu/shoku

ยากจนมาก

สาม ช่วงละสิบ เก้า อาหาร

1.1.6 เลข 五 go (ห้า) ประกอบกับเลข 六 roku (หก) หรือ 十 juu (สิบ)

เลข 六 roku (หก) เมื่อปรากฏเพียงลำพังในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรจะให้ความหมายโดยตรง แต่เมื่อ เลข 六 roku (หก) ประกอบกับเลข 五 go (ห้า) ในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรกลับให้ความหมายแฝงว่า “มาก” และเมื่อเลข 五 go (ห้า) ประกอบกับตัวเลขที่มากกว่า เช่น เลข 十 juu (สิบ) แล้วก็ให้ความหมายว่ามากได้เช่นกัน ดังตัวอย่างสำนวนต่อไปนี้

五角六張 (ご/かく/ろく/ちょう)

Go/kaku/roku/chou

วันอัปมงคล วันแห่งความโชคร้ายหายนะ

ห้า มุม หก ซี่ง

五風十雨 (ごふう/じゅう/う)

Go/fuu/juu/u

ห้า ลม สิบ ฝน

สถานการณ์ที่สงบราบรื่นมาก

五倫十起 (ごりん/じっ/き)

Go/rin/jik/ki

ห้า พวกพ้อง สิบ เกิดขึ้น

การไต่คำนึงถึงแต่เรื่องส่วนตนเป็นอย่างมาก

1.1.7 เลข 百 hyaku (ร้อย) ประกอบกับเลข 千 sen (พัน) และเลข 千 sen (พัน) ประกอบกับเลข 万 man (หมื่น)

การประกอบกันของตัวเลข 百 hyaku (ร้อย) กับเลข 千 sen (พัน) และเลข 千 sen (พัน) กับเลข 万 man (หมื่น) ในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร ให้ความหมายแฝงว่า “มาก” ได้ เนื่องจากเลข 百 hyaku (ร้อย), เลข 千 sen (พัน) และเลข 万 man (หมื่น) ล้วนแล้วแต่เป็นผลคูณของเลข 十 juu (สิบ) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

百術千慮 (ひゃく/じゆつ/せん/りよ)

Hyaku/jutsu/sen/ryo

ร้อย ฝีมือ พัน คิดพิจารณา

การคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบมาก

百縦千随 (ひゃく/しゅう/せん/ずい)

Hyaku/shou/sen/zui

ร้อย ตั้งตรง พัน เป็นตามทีคิด

อดทนรับฟังคำติชมจากผู้อื่นอย่างใจเย็นมาก

หรือ การเป็นไปตามที่ตนคิด/คาดหวังไว้

千軍万馬 (せん/ぐん/ばん/ば、せん/ぐん/まん/ば)

Sen/gun/ban/ba

พัน ทหาร หมื่น ม้า

กองทัพขนาดใหญ่ที่มีมาที่ประกอบไปด้วย

ทหารและม้าจำนวนมากมาย

千山万水 (せん/ざん/ばん/すい)

Sen/zan/ban/sui

พัน ภูเขา หมื่น น้ำ

มีภูเขาและแม่น้ำจำนวนมากมาย

สภาพธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์มาก

แวดล้อมไปด้วยภูเขาและแม่น้ำ

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่า สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข 百 hyaku (ร้อย) เลข 千 sen (พัน) และเลข 万 man (หมื่น) เหล่านี้มีความหมายแฝงที่แสดงการเน้นย้ำถึงปริมาณหรือจำนวนว่า “มากเป็นพิเศษ” กล่าวคือ การแสดงถึงสรรพสิ่งที่มากเป็นพิเศษ หรือแสดงถึงการกระทำที่เกิดขึ้นหลายครั้ง หลายหน

1.2 ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่บ่งปริมาณหรือจำนวนน้อย

ตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีความหมายแฝงว่า ปริมาณหรือจำนวนน้อยในภาษาญี่ปุ่นมีเพียงเลข 一 ichi (หนึ่ง) และเลข 三 san (สาม) เท่านั้น มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 เลข 一 ichi (หนึ่ง)

ตัวอย่าง

一牛鳴地 (いち/ぎゅう/めい/ち)

Ichi/gyou/mei/chi

ระยะทางไกลมาก

หนึ่ง วัว ร้อง พื้น

一時緩急 (いち/じ/かん/きゅう)

Ichi/ji/kan/kyuu

ความช้าหรือเร็วในช่วงเวลาหนึ่ง กรณีฉุกเฉิน

หนึ่ง เวลา หลวม กระทั่งหัน

一毛不拔 (いち/もう/ふ/ばつ)

Ichi/mou/ku/batsu

ตระหนี่ถี่เหนียวมากแม้แต่ขนเส้นเดียวก็ไม่ยอมให้ร่วง

หนึ่ง เส้นขน ไม่ หลุดร่วง

1.2.2 เลข 一 ichi (หนึ่ง) ประกอบกับ 半¹han (ครึ่ง)

ตัวอย่าง

一文半銭 (いち/もん/はん/せん)

Ichi/mon/han/sen

เงินทองเพียงน้อยนิด เศษเงิน

หนึ่ง ประโยค ครึ่ง เศษสตางค์

一言半句 (いち/げん/はん/く)

Ichi/gen/han/ku

คำหรือวลีสั้นๆ พูดได้ไม่เต็มปากเต็มคำ

หนึ่ง คำ ครึ่ง วลี

一知半解 (いち/ち/はん/かい)

Ichi/chi/han/kai

รู้ๆ ปลายๆ รู้ไม่จริง

หนึ่ง รู้ ครึ่ง เข้าใจ

1.2.3 เลข 一 ichi (หนึ่ง) ประกอบกับเลข 一 ichi (หนึ่ง) ในลักษณะ 一 A 一 B

โดยที่ A และ B เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ นอกจากจะมีความหมายแฝงว่า “น้อย” แล้ว ยังมี ความหมายแฝงอื่นอีก เช่น มีความหมายแฝงว่า “ทั้งหมด” และ “อย่างเดียวกัน” ซึ่งจะนำเสนอในหัวข้อถัดไป

ตัวอย่าง

¹半 han (ครึ่ง) ถือว่าเป็นคำบอกจำนวน แต่ไม่ถือว่าเป็นจำนวนนับ

一草一木 (いっ/そう/いち/ぼく)
Is/sou/ichi/boku จำนวนน้อยมาก
หนึ่ง หญ้า หนึ่ง ต้นไม้

一世一代 (いっ/せい/いち/だい)
Is/sei/ichi/dai ครั้งเดียวในชีวิต
หนึ่ง โลก หนึ่ง รุ่น

一糸一毫 (いっ/し/いち/ごう)
Is/shi/ichi/gou จำนวนน้อยมาก
หนึ่ง ด้าย หนึ่ง เข็ม

1.2.4 เลข 一 ichi (หนึ่ง) ประกอบกับเลข 三 san (สาม), 百 hyaku (ร้อย), 千 sen (พัน), 万 man (หมื่น) ซึ่งเป็นตัวเลขที่ใช้บ่งชี้ปริมาณมาก แต่เมื่อมีเลข 一 ichi (หนึ่ง) ประกอบกับตัวเลขใดตัวเลขหนึ่งในจำนวนแล้ว ตัวเลขที่บ่งปริมาณมากเหล่านี้จะช่วยให้เห็นถึงปริมาณน้อยที่มีอยู่ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

举一反三 (きょ/いち/はん/さん)
Kyo/ichi/han/san ยกตัวอย่างเพียงตัวอย่างเดียวก็สามารถ
ยก หนึ่ง หวน สาม อนุมานเรื่องต่างๆ ได้มากมาย

一罰百戒 (いち/ばつ/ひゃっ/かい)
Ichi/batsu/hyak/kai การทำผิดของคนๆ เดียวทำให้คนอื่นเดือดร้อน
หนึ่ง โทษ ร้อย ตำหนิ หรือถูกตำหนิไปด้วย

一字千金 (いち/じ/せん/きん)
Ichi/ji/sen/kin สำนวนที่ประณีต มีคุณค่าสูง วรรณทอง วลีเด็ด
หนึ่ง ตัวอักษร พัน ทอง

一粒万倍 (いち/りゅう/まん/ばい)
Ichi/ryuu/man/bai ปลุกข้าวเมล็ดเดียวแต่เก็บเกี่ยวผลได้จำนวนมาก
หนึ่ง เมล็ด หมื่น เท่า เริ่มต้นจากสิ่งเล็กๆ แต่เกิดผลที่ยิ่งใหญ่

1.2.5 เลข 三 san (สาม) เมื่อประกอบกับเลข 二 ni (สอง) เลข 四 yon (สี่) และเลข 五 go (ห้า) ในจำนวนจะให้ความหมายแฝงว่า น้อย

ตัวอย่าง

二束三文 (に/そく/さん/もん)
 Ni/souk/san/mon² ราคาถูกมาก
 สอง กำ สาม สตางค์

三々五々 (さん/さん/ご/ご)
 San/san/go/go เป็นกลุ่มๆ กลุ่มละ 3-4 คน
 สาม สาม ห้า ห้า

言三語四 (げん/さん/ご/し)
 San/san/ryou/ryou แค่สามสี่คำ
 คำพูด สาม ภาษา สี่

1.3 ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่บ่งปริมาณหรือจำนวนทั้งหมด

ตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรในภาษาญี่ปุ่นที่มีความหมายแฝงว่า มีปริมาณหรือจำนวนทั้งหมด มีดังต่อไปนี้

1.3.1 เลข 一 ichi (หนึ่ง)

จากการวิเคราะห์ความหมายของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข 一 ichi (หนึ่ง) ที่ประกอบกับอักษรคันจิตัวอื่นในสำนวน พบว่า มีความหมายแฝงถึงการบ่งปริมาณหรือจำนวนทั้งหมด ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

一韻到底 (いち/いん/とら/てい)
 Ichi/in/tou/tei เหมือนกันต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ
 หนึ่ง เสียง ถึง กันปัง

一路平安 (いち/ろ/へい/あん)
 Ichi/ro/hei/an ปลอดภัยตลอดทาง เดินทางโดยสวัสดิภาพ
 หนึ่ง ทาง ราบเรียบ สงบ

一網打尽 (いち/もう/だ/じん)
 Ichi/mou/da/jin การจับได้มากในครั้งเดียว การรวบตัวได้ทั้งหมดในคราวเดียว
 หนึ่ง ตาข่าย ดี จนหมด

จะเห็นได้ว่า ชาวญี่ปุ่นมีวิธีการแยกแยะความแตกต่างของสิ่งของที่แยกแยะโดยไม่ได้มองว่า

²文 (もん) mon หน่วยเงินตราที่เล็กที่สุดในสมัยโบราณของญี่ปุ่น ปัจจุบันไม่ใช่แล้ว ในที่นี้ผู้วิจัยใช้แปลเทียบกับคำว่า สตางค์ในภาษาไทย เพื่อให้เห็นภาพว่าเป็นหน่วยเงินตราที่มีค่าน้อยที่สุดตามความรู้สึกของคนไทย

มากหรือน้อยเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกัน แต่กลับมองถึงความสัมพันธ์และเอกภาพระหว่างมากและน้อย กล่าวคือ จำนวนน้อยนับเป็นจำนวนๆ หนึ่งในสิ่งของทั้งหมดของจำนวนมากซึ่งประกอบกันเข้าเป็นจำนวนเดียวกัน

1.3.2 เลข 一 ichi (หนึ่ง) ประกอบกับเลข 一 ichi (หนึ่ง) ในลักษณะโครงสร้างของ สำนวนแบบ 一 A 一 B โดยที่ A และ B เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน งานวิจัยนี้พบว่า สามารถให้ความหมายแฝงที่บ่งถึงปริมาณหรือจำนวนทั้งหมดได้

ตัวอย่าง

一生一世 (いっしょういっせ)

Is/shou/is/se

ตลอดชั่วชีวิต

หนึ่ง ชีวิต หนึ่ง ชั่วชีวิต

一五一十 (いちごいちじゅう)

ichi/go/ichi/juu

ตั้งแต่ต้นจนจบ จำนวนทั้งสิ้น

หนึ่ง ห้า หนึ่ง สิบ

一木一草 (いちぼくいっそう)

ichi/boku/is/sou

1. จำนวนทั้งหมด 2. จำนวนน้อยนิด

หนึ่ง ต้นไม้ หนึ่ง หญ้า

1.3.3 เลข 四 yon (สี่)

ตัวอย่าง

四門出遊 (しもんしゅつゆう)

Shi/mon/shutsu/yuu

การเวียนว่ายตายเกิด ความเป็นไปของชีวิตมนุษย์

สี่ ประตู ออก เทียว

四海一家 (しかいいか)

Shi/kai/ik/ka

ทุกแห่งหนล้วนเป็นบ้านได้

สี่ ทะเล หนึ่ง บ้าน

四面楚歌 (しめんそか)

Shi/men/so/ka

มีศัตรูรอบด้าน ถูกตีรอบด้าน

สี่ ด้าน รัฐฉู่³ เพลง

การที่เลข 四 yon (สี่) มีความหมายแฝงว่า ทั้งหมด อาจมีสาเหตุมาจากปัจจัย 3 ประการ คือ ประการแรก ปัจจัยด้านเสียงของคำในภาษาญี่ปุ่นที่เลข 四 yon (สี่) เป็นคำพ้องเสียงกับคำว่า 死 shi ใน 死ぬ shinu (ตาย) เป็นกริยามีความหมายว่า ตาย ซึ่งถือเป็นการจบสิ้นทุกสิ่งอย่าง ชาวญี่ปุ่นจึงเชื่อว่า เลข

³ ชื่อนครแห่งหนึ่งของจีนสมัยโบราณ

四 yon (สี่) เป็นเลขอัปมงคลและพยายามหลีกเลี่ยงการใช้ตัวเลขนี้ ประการที่สอง ปัจจัยด้านสถานที่ที่มนุษย์ถือว่าตนเป็นจุดศูนย์กลางทิศทางจะมีทั้งหมด 4 ทิศ คือ เหนือ ใต้ ออก ตก หรือ หน้า หลัง ซ้าย ขวา และประการสุดท้าย ปัจจัยด้านเวลา ชาวญี่ปุ่นแบ่งปีหนึ่ง ๆ ออกเป็น 4 ฤดู คือ ใบไม้ผลิ ร้อน ใบไม้ร่วง หนาว นอกจากนี้มนุษย์ก็มีมือเท้าทั้งสิ้น สภากฎมิตศาสตร์ประเทศญี่ปุ่นยังแบ่งออกเป็น 4 เกาะ คือ ฮกไกโด ฮนชู คิวชู ชิโกกุ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ให้ความรู้สึกของคำว่า ทั้งหมด ทุกอย่าง

1.3.4 เลข 八 hachi (แปด)

ความหมายแฝงของเลข 八 hachi (แปด) ในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร เหมือนกับเลข 四 yon (สี่) เพราะชาวญี่ปุ่นมีความคิดว่าเลข 八 hachi (แปด) เป็นเลขทวิคูณของเลข 四 yon (สี่) ดังนั้นจึงมีความหมายแฝงว่า ทั้งหมด เช่นเดียวกับ เลข 四 yon (สี่) หากแต่ชาวญี่ปุ่นไม่ได้เชื่อว่าเลข 八 hachi (แปด) เป็นเลขอัปมงคลแต่อย่างใด

ตัวอย่าง

八方美人 (はっほうびじん)

Hap/pou/bi/jin

คนที่เป็นมิตรกับทุกคน คนที่ดูดีไปหมด

แปด ทิศทาง สวย คน

八面美人 (はちめんびじん)

Hachi/men/bi/jin

คนที่ดูดีไปหมด คนที่เป็นมิตรกับทุกคน

แปด ด้าน สวย คน

八面玲瓏 (はちめんれいろ)

Hachi/men/rei/rou

กลมกลิ้งไปทั่วทุกด้าน น้ำกลิ้งบนใบบอน

แปด ด้าน ปราดเปรี้ยว

1.3.5 เลข 十 juu (สิบ)

เลข 十 juu (สิบ) ในระบบตัวเลขของญี่ปุ่นจัดอยู่ในกลุ่มของจำนวนเต็ม ดังนั้นนอกจากจะมีความหมายว่า เลขเก้าบวกกับเลขหนึ่งหรือเลขห้าบวกกับเลขห้า ฯลฯ แล้ว ยังมีบทบาทในการนำไปใช้กล่าวครอบคลุมและมีความหมายแฝงว่า ทั้งหมด

ตัวอย่าง

十全十美 (じゅうぜんじゅうび)

Juu/zen/juu/bi

สมบูรณ์แบบ ดีหมดทุกอย่าง

สิบ ทั้งหมด สิบ สวย

十人十色 (じゅうにんといろ)

Juu/nin/to/iro

แตกต่างกันหมด ต่างจิตต่างใจ

สิบ คน สิบ สี

十人十腹 (じゅうにんとはら)

Juu/nin/to/hara

ไม่เหมือนกันสักอย่าง แตกต่างทั้งหมด

สิบ คน สิบ ท้อง

1.3.6 เลข 四 yon (สี่) ประกอบกับเลข 十 juu (สิบ)

จากผลการวิเคราะห์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข 四 yon (สี่) เลข 十 juu (สิบ) อยู่ในสำนวนเดียวกันพบว่า มีความหมายแฝงว่า ทั้งหมด ทุกอย่าง อาจเป็นเพราะ เลข 四 yon (สี่) และเลข 十 juu (สิบ) ต่างก็มีความหมายแฝงว่า ทั้งหมด ทุกอย่าง ดังนั้นการนำเอาเลข 四 yon (สี่) มาประกอบกับเลข 十 juu (สิบ) ในสำนวนจึงนับเป็นการเน้นย้ำความหมายดังกล่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตัวอย่าง

四角八方 (しかくはっぽう)

Shi/kaku/hap/pou

ทุกทิศทุกทาง

สี่ มุม แปด ทิศ

四通八達 (しつうはったつ)

Shi/tsuu/hat/tatsu

ส่งผ่านไปถึงทุกแห่ง

สี่ ผ่าน แปด ถึง

四方八方 (しほうはっぽう)

Shi/hou/hap/pou

ทั่วทุกสารทิศ

สี่ ทิศ แปด ทิศ

นอกจากตัวเลขต่างๆ ในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรข้างต้นนี้จะมีความแฝงว่า ทั้งหมด ทุกอย่าง แล้ว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ยังพบว่า มีสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขอื่นอีกที่ปรากฏเป็นคู่กันในสำนวนและมีความหมายแฝงว่า ทั้งหมด ทุกอย่าง ตัวอย่าง

三者三様 (さんしゃさんよう)

san/sha/san/you

สามคนสามแบบ แตกต่างกันทุกคน

สาม คน สาม ลักษณะ

五臟六腑 (ごぞうろっふ)

go/zou/rop/pu

อวัยวะภายในร่างกายทั้งหมด

ห้า ทรวงอก หก ช่องท้อง

三綱五常 (さんこうごじょう)

san/kou/go/jou

แบบอย่างของศีลธรรมที่สำคัญทั้งหมดในชีวิต

สาม หลัก ห้า จรรยา

2. ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ไม่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ

ผลการวิเคราะห์ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ไม่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณพบว่า มีตัวเลขในสำนวนที่มีความหมายแฝงที่ไม่เกี่ยวข้องกับจำนวนหรือปริมาณอย่างหลากหลาย โดยแต่ละสำนวนมีตัวเลข 2 ตัวประกอบกันและให้ความหมายที่ไม่เกี่ยวข้องกับจำนวนหรือปริมาณ สามารถแบ่งได้เป็น 7 ลักษณะ คือ

- 1) สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เวลา
- 2) สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เปลี่ยนแปลง
- 3) สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า ไม่เปลี่ยนแปลง
- 4) สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า วุ่นวาย
- 5) สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เพียงลำพัง
- 6) สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เหมือนกัน อย่างเดียวกัน

โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เวลา

ตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่ให้ความหมายแฝงเกี่ยวกับเวลาสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ตัวเลขที่ให้ความหมายว่า “เวลาสั้นๆ” และตัวเลขที่ให้ความหมายแฝงว่า “เวลายาวนาน” มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ตัวเลขที่ให้ความหมายว่า เวลาสั้นๆ

ตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่ให้ความหมายแฝงว่า เวลาสั้นๆ นั้นมีเพียง เลข 「一」 ichi (หนึ่ง) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

一日片時 (いちじつへんじ)

Ichi/jitsu/hen/ji

ช่วงเวลาสั้นๆ ระยะเวลาเพียงเล็กน้อย

หนึ่ง วัน ข้างเดียว เวลา

一網打尽 (いちもうだじん)

Ichi/mou/da/jin

การจับได้มากในครั้งเดียว การรวบตัวได้ทั้งหมดในคราวเดียว

หนึ่ง ตาข่าย ดี สิ้นสุด

一目即了 (いちもくそくりょう)

Ichi/moku/sou/ryou

ชั่วพริบตาเดียว ทันควัน ทันที

หนึ่ง ตา ทันทิ เสร็จสิ้น

一目瞭然 (いちもくりょうぜん)

Ichi/moku/ryou/zen มองปราดเดียวก็รู้ เป็นที่ประจักษ์แก่สายตา
หนึ่ง ตา ชัดเจน เป็นเช่นนั้น

一夜検校 (いちやけんぎょう)

Ichi/ya/ken/gyou กลายเป็นเศรษฐีในชั่วข้ามคืน ร่ำรวยในชั่วพริบตาเดียว
หนึ่ง คืน ประหยัด โรงเรียน

2.1.2 ตัวเลขที่ให้ความหมายว่า เวลายาวนาน

ตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่ให้ความหมายแฝงว่า เวลายาวนาน นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นตัวเลขที่ให้ความหมายแฝงว่า “มาก” อยู่แล้ว ซึ่งได้แก่ เลข 「三」 san (สาม) เลข 「百」 hyaku (ร้อย) เลข 「千」 sen (พัน) มี 97 สำนวน และ เลข 「万」 man (หมื่น) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

一日三秋 (いちにちさんしゅう)

Ichi/niche/san/shuu รอคอยอย่างกระวนกระวาย รู้สึกว่าวันเวลาผ่านไปช้า
หนึ่ง วัน สาม ฤดูใบไม้ร่วง

百年大計 (ひゃくねんたいけい)

Hyaku/nen/tai/kei แผนงานขนาดใหญ่ที่ใช้เวลาดำเนินการนาน
ร้อย ปี ใหญ่ แผนงาน

一日千秋 (いちにちせんしゅう)

Ichi/niche/sen/shuu รู้สึกว่าวันเวลาผ่านไปช้ามาก คณึงคิดด้วยจิตใจที่ร้อนรุ่ม
หนึ่ง วัน พัน ฤดูใบไม้ร่วง

千秋万古 (せんしゅうばんこ)

Sen/shuu/ban/ko เวลาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ชั่วฉับจิบรันตร์
พัน ฤดูใบไม้ร่วง หมื่น เก่า

千秋万歳 (せんしゅうばんざい)

Sen/shuu/ban/zai อายุยืนนาน ขอให้อายุยืนหมื่นปี
พัน ฤดูใบไม้ร่วง หมื่น ปี

2.2 สำนวนที่มีตัวเลขที่ให้ความหมายแฝงว่า เปลี่ยนแปลง

ตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่ให้ความหมายแฝงว่า เปลี่ยนแปลง

มีดังนี้

2.2.1 เลข 「一」 ichi (หนึ่ง) ประกอบกับเลข 「一」 ichi (หนึ่ง)

เมื่อเลข 「一」 ichi (หนึ่ง) ประกอบกับเลข 「一」 ichi (หนึ่ง) ในสำนวนในลักษณะ — A — B จะให้ความหมายแฝงว่าเปลี่ยนแปลง

ตัวอย่าง

一竜一蛇 (いちりょういちだ)

lchi/ryou/ichi/da

ปรับเปลี่ยนตัวตนไปตามกาลเวลา ไม่ยึดติดอยู่กับสถานะใด

หนึ่ง มังกร หนึ่ง งู

一闔一闢 (いっこういちびやく)

lk/kou/ichi/byaku

ปิดๆ เปิดๆ จิตใจโลเล การเปลี่ยนกลับไปมา

หนึ่ง เปิด หนึ่ง ปิด

一虚一盈 (いっきよいちえい)

lk/kyo/ichi/ei

เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่มีความแน่นอน

หนึ่ง ว่างเปล่า หนึ่ง งอก

一举一动 (いっきよいちどう)

lk/kyo/ichi/dou

ความเคลื่อนไหวไปมาไม่หยุดนิ่ง

หนึ่ง ยกขึ้น หนึ่ง เคลื่อนที่

一虚一满 (いっきよいちまん)

lk/kyoichi/man

เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา คาดเดาได้ยาก

หนึ่ง ว่างเปล่า หนึ่ง เต็ม

2.2.2 เลข 「三」 san (สาม) ประกอบกับเลข 「二」 ni (สอง)

ตัวอย่าง

三心二意 (さんしんじい)

san/shin/ji/i

สองจิตสองใจ

สาม ใจ สอง ความหมาย

三草二木 (さんそうにもく)

san/sou/ni/moku

ถ้าดูแลและขัดเกลา ก็จะเกิดประโยชน์ได้ทั้งนั้น

สาม วัชพืช สอง ต้นไม้

三平二满 (さんぺいじまん)

san/pei/ji/man

ความสันติที่ไม่อาจวางใจได้

สาม สงบ สอง พอใจ

三長兩短 (さんちょうりょうたん)
 san/chou/ryou/tan มีอันเป็นไป
 สาม ยาว สอง สั้น

三頭兩緒 (さんとうりょうしよ)
 san/tou/ryou/sho หัวหางไม่เท่ากัน
 สาม หัว สอง เริ่มต้น

2.3 จำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า ไม่เปลี่ยนแปลง

จำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า ไม่เปลี่ยนแปลง ในจำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษร ภาษาญี่ปุ่นพบว่ามี เลข 「一」 ichi (หนึ่ง) และ เลข 「二」 ni (สอง) ซึ่งในจำนวนที่ใช้เลข 「一」 ichi (หนึ่ง) นอกจากจะใช้เลข 「一」 ichi (หนึ่ง) เพียงตัวเดียวในจำนวนแล้วยังพบว่าใช้ในลักษณะ 一 A 不 B (ichi/A/fu/B)

一件落着 (いっけんらくちやく)
 ik/ken/raku/chaku ได้ข้อยุติ ผลสรุป แก้ไขได้
 หนึ่ง เรื่องราว ตก มาถึง

終始一貫 (しゅっしゅいかん)
 shuu/shi/ik/kan เหมือนกันตั้งแต่ต้นจนจบ ไปตลอดตลอดฝั่ง
 จบ เริ่ม หนึ่ง ตลอดทะเล

一心不乱 (いっしんふらん)
 Is/shin/fu/ran มีสมาธิแน่วแน่ มุ่งมั่นไม่หวั่นไหว
 หนึ่ง ใจ ไม่ วุ่นวาย

一刀兩断 (いっとうりょうだん)
 It/tou/ryou/dan การตัดสินใจโดยไม่ลังเล ฟันธง
 หนึ่ง ดาบ คู่ ตัดสิน

一蹶不振 (いっけつふしん)
 ik/ketsu/fu/shin ไม่มีทางกู้คืนให้เหมือนเดิมได้ พุบลงอย่างไม่มีวันฟื้นคืนมาได้
 หนึ่ง ล้มลง ไม่ ขยับ

2.4 จำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า วุ่นวาย

ตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่ให้ความหมายแฝงว่า วุ่นวาย มีดังต่อไปนี้

2.4.1 เลข 「三」 san (สาม) ประกอบกับ เลข 「四」 shi, yon (สี่)

เมื่อ เลข 「三」 san (สาม) ประกอบกับ เลข 「四」 shi, yon (สี่) ไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะหรือรูปแบบใดในสำนวนก็ตามจะให้ความหมายว่า “วุ่นวายและยุ่งเหยิง” ตัวอย่าง

三寒四温 (さんかんしおん)

san/kan/shi/on

เดี่ยวหนาวเดี่ยวร้อนเอาแน่นอนไม่ได้

สาม หนาว สี่ อุ่น

三従四徳 (さんじゆしとく)

san/juu/shi/toku

เรื่องหุ้มหิมเข็มงวดสำหรับสตรี

สาม เชื่องฟัง สี่ คุณธรรม

説三道四 (せつさんどうし)

setsu/san/dou/shi

คุยเปะปะมั่วไปหมด

อธิบาย สาม ถนน สี่

朝三暮四 (ちょうさんぼし)

chou/san/bo/shi

รู้อยู่แก้ไขแต่ไม่ยอมรับ สับขาหลอก

เช้า สาม ค่ำ สี่

2.4.2 เลข 「七」 shichi, nana (เจ็ด) ประกอบกับเลข 「八」 hachi (แปด)

เมื่อ เลข 「七」 shichi, nana (เจ็ด) ประกอบกับเลข 「八」 hachi (แปด) ไม่ว่าจะอยู่ในจะให้ความหมายแฝงเช่นเดียวกับการใช้ เลข 「三」 san (สาม) ประกอบกับ เลข 「四」 shi, yon (สี่) กล่าวคือให้ความหมายว่า “วุ่นวายและยุ่งเหยิง” ตัวอย่าง

七嘴八舌 (しちしはちぜつ)

shichi/shi/hachi/zetsu

คนคุยกันวุ่นวายเสียงดัง

เจ็ด มุมปาก แปด ลิ้น

七縦八横 (しちしゅうはちおう)

shichi/shou/hachi/o

สับสนอลห่ม่าน อลเวงวุ่นวาย

เจ็ด ยาว แปด กว้าง

七転八倒 (しちてんぱつとう)

shichi/ten/bat/tou

เจ็ด หมุน แปด ล้ม

ล้มลุกคลุกคลาน หมุนกลิ้งฝุ่นลบ

七難八苦 (しちなんはっく)

shichi/nan/hak/ku

เจ็ด ยาก แปด ทุกข์

ทุกข์ยากลำบากไม่มีวันจบสิ้น

2.5 ส่วนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เพียงลำพัง

ตัวเลขในส่วนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่ให้ความหมายแฝงว่า เพียงลำพัง

คือ เลข 「一」 ichi (หนึ่ง)

ตัวอย่าง

一意孤行 (いちいこう)

Ichi/i/ko/kou

หนึ่ง ความเห็น ลำพัง กระทำ

การทำอะไรตามลำพังโดยไม่ยอมฟังความเห็นคนอื่น

一面之辞 (いちめんのじ)

Ichi/men/no/ji

หนึ่ง ด้าน ของ คำพูด

การฟังความข้างเดียว การไม่ยอมรับความเห็นของผู้อื่น

孤灯一穗 (ことういっすい)

Ko/tou/is/sui

ลำพัง โคมไฟ หนึ่ง ปลายแหลม

แสงสว่างปลายอุโมงค์ การอยู่อย่างโดดเดี่ยวตามลำพัง

頑固一徹 (がんこいつてつ)

Gan/ko/it/tetsu

ดื้อ แข็ง หนึ่ง ทะลุ

ยืนกรานไม่ยอมเปลี่ยนแปลง ยืนกระต่ายขาเดียว

2.6 ส่วนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เหมือนกัน อย่างเดียวกัน

ตัวเลขในส่วนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่ให้ความหมายแฝงว่า เหมือนกัน อย่าง

เดียวกัน คือ เลข 「一」 ichi (หนึ่ง)

ตัวอย่าง

迷悟一如 (めいごいちによ)

Mei/go/ichi/nyo

ลังเล ตรัสรู้ หนึ่ง ไม่ต่างกัน

สิ่งใดๆในโลกล้วนเกิดมาจากการที่เดียวกัน

一心一德 (いっしんいっとく)

Is/shin/it/toku

ความปรารถนาเดียวกัน ความศรัทธาเดียวกัน

หนึ่งใจ หนึ่งความมุ่งมั่น

迷悟一途 (めいごいっと)

Mei/go/it/to

สิ่งใดๆ ในโลกล้วนเกิดมาจากที่เดียวกัน

งงงวย รู้แจ้ง หนึ่งหนทาง

名実一体 (めいじついったい)

Mei/jitsu/it/tai

ชื่อเสียงกับตัวตนที่แท้จริงเหมือนกัน เก่งหรือดีสมกับคำเล่าลือ

ชื่อ ความจริง หนึ่งร่างกาย

靈肉一致 (れいにくいっち)

Rei/niku/it/chi

ร่างกายและจิตใจตรงกัน กายใจรวมเป็นหนึ่งเดียว

วิญญาณ เนื้อ หนึ่งทำ

จากผลการวิเคราะห์ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ตัวเลขทุกตัวที่ปรากฏในสำนวนล้วนมีความหมายแฝงทั้งสิ้น กล่าวคือ ตัวเลขมิได้เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนับหรือแสดงจำนวนนับแต่อย่างใด เพราะไม่สามารถแจกแจงจำนวนหรือความถี่ในการนับ แต่ล้วนเป็นตัวเลขที่ใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่อสื่อความหมายถึงสิ่งอื่น

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข และเพื่อวิเคราะห์ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรในภาษาญี่ปุ่น

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้จากการรวบรวมและสังเคราะห์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข จากพจนานุกรมสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น (四字熟語辞典) จำนวน 5 เล่ม ได้แก่

1. 四字熟語・成句辞典』(竹田 晃、1998)
2. 漢検四字熟語辞典 (日本漢字教育振興会、2012)
3. 早引き 四字熟語大辞典改訂第2版 (ナツメ社、2012)
4. 用例でわかる四字熟語辞典 改訂第2版 (学研、2014)
5. 新明解四字熟語辞典 第二版 (三省堂、2013)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่ามีสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขทั้งสิ้น 1,611 สำนวน สำหรับเป็นข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในงานวิจัยนี้

การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข ใช้เกณฑ์การวิเคราะห์โครงสร้างของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นของภสสินธุ์ แผลงศร (2557) กล่าวคือ จะพิจารณาจากตำแหน่งของคำที่ปรากฏในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข แล้วจำแนกลักษณะของสำนวนจากตัวเลขที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ

การวิเคราะห์ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นใช้เกณฑ์เรื่องความหมายแฝงของคำตามที่ 木藤冬樹 (1991) 山口 まり子 (1997) 丸山圭三郎 (2014) กาญจนานาคสกุลและคณะ (2521) และ วิไลศักดิ์ กิ่งคำ (2558) ผสมผสานกัน กล่าวคือ วิเคราะห์ความหมายโดยนัยหรือความหมายในระดับลึกนอกเหนือไปจากความหมายประจำรูปคำ ซึ่งต้องไขการตีความจึงจะได้ความหมายของสำนวน

การนำเสนอผลการวิจัย มี 3 ตอน ได้แก่

1. ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข
2. ลักษณะทั่วไปของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข
3. ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่น สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข พบว่า มีสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขทั้งสิ้น 1,611 สำนวน และมีครบทุกอักษรตัวเลข ตั้งแต่อักษรตัวเลข 「零」 rei (ศูนย์) ถึง อักษรตัวเลข 「卅」 chou (สามสิบ) โดยมีสำนวนที่มีตัวเลข 「一」 ichi (หนึ่ง) มากที่สุด คือ 556 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 34.51 รองลงมาคือ เลข 「三」 san (สาม) มี 206 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 12.78 ถัดไปคือ เลข 「千」 sen (พัน) มี 178 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 11.05 และ เลข 「万」 man (หมื่น) มี 175 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 10.86 ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข ซึ่งมี 3 ด้าน ได้แก่ รูปแบบของสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข การปรากฏของคำในสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข การซ้ำตัวเลขและคำในสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

1.2.1 รูปแบบของสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข

ลักษณะรูปแบบของสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่น สามารถแบ่งตาม โครงสร้างของสำนวน ได้ 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขตัวเดียว พบว่ามีจำนวน มากที่สุดคือ 889 สำนวน และมีครบทุกตัวเลข 2) สำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสองตัว พบว่า มีจำนวน 770 สำนวน โดยมีเกือบทุกตัวเลข ยกเว้นเลข 「零」 rei (ศูนย์) และเลข 「卅」 chou (สามสิบ) 3) สำนวนที่สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสามตัว พบว่ามีจำนวน 11 สำนวน และ 4) สำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขสี่ตัวพบว่ามีน้อยมาก คือ 3 สำนวน เท่านั้น

1.2.2 การปรากฏของคำในสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข

การปรากฏของคำในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขพบว่า การปรากฏของคำใน สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข มี 3 ลักษณะ คือ สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้คำที่มีความหมาย ใกล้เคียงกัน สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม และสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรใช้คำที่มีความหมายอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

1.2.3 การซ้ำตัวเลขและคำในสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข

การซ้ำตัวเลขและคำในสำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขพบว่า สำนวนคันจิ ประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขมีการซ้ำในสำนวนอยู่ 3 ลักษณะ คือ การซ้ำตัวเลข การซ้ำคำ และการซ้ำทั้ง ตัวเลขและการซ้ำคำ

1.3 ผลการวิเคราะห์ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลข พบว่า ตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรในภาษาญี่ปุ่นมีความหมายแฝง แบ่งออกได้ 2 ลักษณะ คือ ความหมาย แฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ และความหมายแฝงของ

ตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ไม่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ และเมื่อพิจารณาอย่างละเอียดปรากฏผล ดังนี้

1.3.1 ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ พบว่า มี 3 ลักษณะ ได้แก่ ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่บ่งปริมาณหรือจำนวนมาก ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่บ่งปริมาณหรือจำนวนน้อย และ ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่บ่งปริมาณหรือจำนวนทั้งหมด

1.3.2 ความหมายแฝงของตัวเลขในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ไม่เกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ พบว่า มี 6 ลักษณะ คือ สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงเกี่ยวกับเวลา สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เปลี่ยนแปลง สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า ไม่เปลี่ยนแปลง สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า รุนแรง สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เพียงลำพัง และ สำนวนที่มีตัวเลขให้ความหมายแฝงว่า เหมือนกัน ทีเดียว

2. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่น สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ชาวญี่ปุ่นนิยมและขึ้นชอบเลขคี่

จากจำนวนสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่นทั้งสิ้น 1,611 สำนวน มีสำนวนที่มีเลขคี่ (奇数-kisuu) ปรากฏอยู่มากถึง 900 สำนวน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 55.87 สามารถกล่าวได้ว่าชาวญี่ปุ่นนิยมและขึ้นชอบเลขคี่แล้ว การดำรงชีวิตประจำวันของชาวญี่ปุ่นโดยทั่วไปนิยมและขึ้นชอบตัวเลขที่เป็นเลขคี่ ได้แก่ เลข 「一」 ichi (1) เลข 「三」 san (3) เลข 「五」 go (5) และเลข 「七」 shichi, nana (7) และไม่นิยมหรือไม่ชอบใช้เลขคู่ (偶数-guusuu) ได้แก่ เลข 「二」 ni (2) เลข 「四」 shi, yon (4) และเลข 「六」 roku (6) เท่าใดนัก

ดังจะเห็นได้จากกรณีการให้ของขวัญและของกำนัลทุกคนจะให้สิ่งของที่เป็นเลขคี่เสมอ รวมถึงเงินที่ให้เป็นของขวัญปีใหม่ และเงินช่วยงานในพิธีการฉลองเนื่องในโอกาสต่างๆ ก็จะเป็นจำนวนเงินที่เป็นเลขคี่ กล่าวคือ จะใส่ซองให้เป็นจำนวนเงินตั้งแต่ 1,000 เยน (1 千円 issen-en) 3,000 เยน (3 千円 sansen-en) 5,000 เยน (5 千円 gosen-en) หรือ 10,000 เยน (1 万円 ichiman-en) 30,000 เยน (3 万円 sanman-en) 50,000 เยน (5 万円 goman-en) เพราะชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อว่า เลขคี่นั้นหารลงตัวจึงมักทำให้เกิดเชื่อมโยงไปถึงเรื่องการแบ่งแยก แยก แยก กระจัดกระจาย ซึ่งถือเป็นเรื่องไม่ดี ดังนั้นจึงเป็นมารยาทและธรรมเนียมปฏิบัติสืบต่อกันมาในสังคมโดยจะหลีกเลี่ยงการให้สิ่งของหรือเงินที่เป็นเลขคู่

เวลาไปไหว้พระที่ศาลเจ้าชาวญี่ปุ่นยังนิยมทำบุญโดยใช้เงินเหรียญ 5 เยน (五円 go-en) หย่อนใส่ในตู้ไม้รับบริจาค ซึ่งนอกจากเลข 5 จะเป็นเลขคี่แล้ว จำนวนเงิน 5 เยน (五円 go-en) ยังออก

เสียงเหมือนกับคำว่า 二縁・御縁 (go-en) ที่มีความหมายว่า “สายสัมพันธ์หรือบุญกรรมที่ทำร่วมกันมา” นอกจากนี้ชาวญี่ปุ่นยังนิยมชมชอบเงินจำนวน 15 เยน (15円 juugo-en) 25 เยน (25円 nijuu-go-en) และ 45 เยน (45円 yonjuugo-en) เพราะออกเสียงตรงกับคำว่า 十分二縁 (juubungo-en) บุญกรรมที่ทำร่วมกันมาอย่างเพียงพอ 二重二縁 (nijuugo-en) สายสัมพันธ์ซ้อนกันสองชั้น 始終二縁 (shijuugo-en) สายสัมพันธ์ตั้งแต่ต้นจนจบ แต่ชาวญี่ปุ่นจะหลีกเลี่ยงการทำบุญด้วยเหรียญ 10 เยน เพราะจำนวนเงิน 10 เยน ออกเสียงตรงกับคำว่า 遠縁 (too-en) มีความหมายว่า ความสัมพันธ์แบบห่างๆ หรือญาติห่างๆ

พิธีทำบุญฉลองวันเกิดครบรอบ 7 วันของเด็กญี่ปุ่นจะจัดขึ้นในช่วงกลางคืนของวันที่ 7 หลังคลอดออกมาลืมหัดโลกได้ 7 วัน ซึ่งเป็นพิธีการสำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตเด็ก และยังมีพิธีการฉลองการเจริญเติบโตของเด็กที่เรียกว่า 七五三 (shichi-go-san/7-5-3) เป็นพิธีการฉลองสำหรับเด็กผู้ชายที่มีอายุครบ 3 ขวบ และ 5 ขวบ และเด็กผู้หญิงอายุครบ 3 ขวบ และ 7 ขวบ โดยครอบครัวที่มีเด็กอายุครบรอบเหล่านี้พ่อแม่จะให้เด็กสวมใส่ชุดกิโมโนแบบทางการและพาไปไหว้พระทำพิธีที่วัดในวันที่ 15 เดือนเดือนพฤศจิกายน (11月 15日) ซึ่งเป็นเลขคี่ทั้งสิ้น

วันเฉลิมฉลองเทศกาลสำคัญประจำปีของชาวญี่ปุ่นล้วนเป็นวันที่ตรงกับเลขคี่ทั้งสิ้น ได้แก่ วันที่ 7 เดือนมกราคม (1月7日) เป็นวันที่ชาวญี่ปุ่นกินข้าวต้มใส่สมุนไพรมะนาว 7 ชนิด เพื่อความโชคดีและมีสุขภาพแข็งแรง วันที่ 3 เดือนมีนาคม (3月3日) เป็นเทศกาลเด็กผู้หญิง วันที่ 5 เดือนพฤษภาคม (5月5日) เป็นวันเด็กผู้ชาย วันที่ 7 เดือนกรกฎาคม (7月7日) เป็นวันเทศกาลทงทานะบะตะ และวันที่ 9 เดือนกันยายน (9月9日) เป็นวันวันสารทวิษุวัต (กลางวันจะเท่ากับการคืน)

หลักฐานเกี่ยวกับตัวเลขที่สำคัญและเป็นที่ยืนยันได้อย่างดีอีกอย่างหนึ่งว่าชาวญี่ปุ่นชื่นชอบเลขคี่คือ บทกวีไฮกุ (俳句-haiku) ที่มีข้อบังคับทางฉันทลักษณ์ว่าต้องประกอบไปด้วยคำจำนวน 17 พยางค์ต่อหนึ่งบทแบบ 5-7-5 กล่าวคือ 1 บทมี 3 วรรค วรรคที่หนึ่งมี 5 พยางค์ วรรคที่สองมี 7 พยางค์ และวรรคสุดท้ายมี 5 พยางค์ และบทกลอนโบราณญี่ปุ่น (和歌-waka) ก็มีข้อบังคับทางฉันทลักษณ์ว่าต้องประกอบไปด้วยคำจำนวน 31 พยางค์ต่อหนึ่งบทแบบ 5-7-5-7-7 กล่าวคือ 1 บทมี 5 วรรค วรรคที่หนึ่งมี 5 พยางค์ วรรคที่สองมี 7 พยางค์ วรรคที่สามมี 5 พยางค์ วรรคที่สี่มี 7 พยางค์ และวรรคสุดท้ายมี 7 พยางค์

จะเห็นได้ว่า ชาวญี่ปุ่นนิยมและชื่นชอบเลขคี่อย่างเทิดทูนศรัทธาทำให้การใช้เลขคี่มีอยู่ทั่วไปในทางกลับกันไม่พึงปรารถนาเลขคู่เท่าใดนัก ยกเว้นเลข 「八」 hachi (8) ที่ญี่ปุ่นถือว่าเลข 8 เป็นเลขมงคล กล่าวคือ มีความเชื่อว่า เป็นเลขแห่งความสมบูรณ์ ความสมดุลงาม ที่มาจากความเชื่อเรื่องศาสตร์แห่งความสมดุลงามของลัทธิขงจื้อ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะได้รับอิทธิพลจากจีนมาตั้งแต่สมัยโบราณที่แบ่งเลข 1 ถึงเลข 10 ออกเป็นเลขคี่และเลขคู่ ซึ่งให้ค่าเลขคี่แทนสวรรค์กับแสงสว่าง และให้ค่าเลขคู่แทนนรกกับเงามืด ในลักษณะตรงกันข้ามแบบสวรรค์กับนรกและแสงสว่างกับเงามืด จึงเกิดความเชื่อว่าเลขคี่เป็นเลขมงคล และเลขคู่เป็นเลขที่ส่อไปในทางอัปมงคล

2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับเลขมงคลและเลขไม่เป็นมงคล

เป็นที่ทราบกันดีว่า ทั้งชาวไทย ชาวจีน และชาวญี่ปุ่นต่างมีความเชื่อเกี่ยวกับตัวเลขมงคลและตัวเลขที่ไม่เป็นมงคลอยู่ในสังคมด้วยกันทั้งสิ้น

ชาวญี่ปุ่นนอกจากจะนิยมและชื่นชอบเลขคี่แล้วยังถือว่า เลข 「三」 san (3) เป็นเลขมงคล เพราะเป็นเลขที่แสดงถึงโลกมนุษย์ สวรรค์ และนรก ครอบคลุมทุกแง่มุมของชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย ทั้งสิ่งของ เรื่องราว และจิตใจ หรือแม้แต่ครอบครัวที่ยอมรับกันว่าเป็นครอบครัวสมบูรณ์ยังต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือพ่อแม่ลูกที่อยู่กันอย่างพร้อมเพียง สิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือ มีการนำสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปเชื่อมโยงกับเลข 「三」 san (3) และออกเสียงคำหรือสำนวนให้สอดคล้องกับ เลข 「三」 san (3) ที่ให้ความหมายที่ดีและเกิดจินตนาการในด้านบวกว่า ดีที่สุดหรือยิ่งใหญ่ที่สุด 3 อย่าง อันเป็นที่รู้จักและยอมรับกันทั่วไป เช่น คำเรียกปราสาทที่ยิ่งใหญ่ของญี่ปุ่น 3 แห่ง (三大城-sandaijou) อันได้แก่ ปราสาทโอซากะ (大阪城-oosakajou) ปราสาทนาโงยะยะ (名古屋城-nagoyajou) และปราสาทคุมะโมะโตะ (熊本城-kumamotojou) คำเรียกสวนสาธารณะและอุทยานแห่งชาติที่มีชื่อเสียงที่สุด 3 แห่ง (三大名園-sandaimeien) ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเคอิระกุ (偕楽園-kairakuen) อุทยานแห่งชาติเคนโระกุ (兼六園-kenrokuen) และอุทยานแห่งชาติโคะระกุ (後楽園-korakuen) คำเรียกภูเขาที่ใหญ่และสูงที่สุด 3 แห่ง (三大名山-sandaimeizan) ได้แก่ ภูเขาฟูจิ (富士山-fujizan) ภูเขาฮะกุซัง (白山-hakuzan) ภูเขา ทะเตะยะมะ (立山-tateyama)

เลข 「八」 hachi (8) ถึงแม้เป็นเลขคู่แต่ด้วยลักษณะของตัวอักษรคันจิที่ดูยืดหยุ่นและมีความหมายว่า แผ่กว้างออกไป ชาวญี่ปุ่นเชื่อตามคติของชาวจีนโบราณที่ว่าตัวเลข 「八」 hachi (8) เป็นตัวเลขแห่งอนาคตที่สดใสและความหวังอันรุ่งเรือง ชาวญี่ปุ่นจึงชื่นชอบและถือว่าเป็นเลขมงคลอีกเลขหนึ่ง ดังจะเห็นได้จาก ญี่ปุ่นสมัยก่อนแบ่งรูปแบบการปกครองออกเป็น 8 แคว้น/มณฑล (大八州 (国) -daihasshuu(kuni) และแบ่งพื้นที่ตามสภาพภูมิศาสตร์ออกเป็น 8 เกาะใหญ่ (大八島-daihattou) ซึ่งแสดงความหมายถึงความภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิดว่าเป็นประเทศที่กว้างใหญ่และสวยงามยิ่ง นอกจากนี้ชาวญี่ปุ่นยังเชื่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณด้วยว่า ตนสืบเชื้อสายมาจากดวงอาทิตย์ กล่าวคือ เชื่อกันว่ามีกำเนิดมาจากทิศใดทิศหนึ่งจาก 8 ทิศโดยมีดวงอาทิตย์เป็นศูนย์กลาง ดังนั้นตัวเลข 「八」 hachi (8) จึงให้ความหมายว่า สมบูรณ์แบบ (完璧-kanpeki) ความแข็งแกร่ง (強さ-tsuyosa) บรรลุถึงขั้นสูงสุด (最高至上-saikoushijou)

เลขที่ชาวญี่ปุ่นมักหลีกเลี่ยงโดยเชื่อกันว่าเป็นเลขไม่เป็นมงคลคือ เลข 「四」 shi, yon (4) กับ เลข 「九」 kyuu, ku (9) โดยเลข 「四」 shi, yon (4) ออกเสียงตรงกับคำว่า 死 (shi) หมายถึง ความตาย และเลข 「九」 kyuu, ku (9) ออกเสียงตรงกับคำว่า 苦 (ku) หมายถึง ทุกข์ยาก ลำบาก จึงถือว่าเป็นเลขไม่ดีและไม่เป็นมงคลที่ควรหลีกเลี่ยง กอรปกับประเทศญี่ปุ่นตั้งอยู่เกาะโดยมีทะเลล้อมรอบและเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติบ่อยครั้งมาตั้งสมัยโบราณ ต้องอาศัยความอดทนและมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าเพื่อให้ผ่านพ้นภัยพิบัติและเรื่องราวที่ไม่สามารถหาคำตอบในขณะนั้นไปให้ได้ จึงเกิดข้อห้ามต่างๆ ขึ้นในสังคม เพื่อขจัดความเป็นไปได้ที่จะก่อให้เกิดเหตุร้ายและภัยพิบัติเหล่านั้น ชาวญี่ปุ่นจึงพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีไว้ก่อนเท่าที่จะสามารถทำได้ นอกจากนี้ยังหลีกเลี่ยงการใช้เลข 14 (十四-juushi) และ 24 (二十四-nijuushi)

เพราะออกเสียงตรงกับคำว่า 重死 (juushi) ตายรุนแรง และ 二重死 (nijuushi) ตายรุนแรงซ้ำซ้อน ซึ่งถือว่าเป็นลางไม่ดี

เลขจำนวน 3396 (sansankuroku) 4279 (shininaku) 4989 (shikuhachiku) และ 8342 (hachisanshini) ก็เช่นกันชาวญี่ปุ่นมักจะหลีกเลี่ยงไม่ใช้หากสามารถทำได้เพราะออกเสียงตรงกับสำนวนและวลีว่า 散散苦勞 (sansankurou) ทุกข์ยากลำบากซ้ำๆ 死に泣く (shi ni naku) ร้องไห้เสียใจกับการตาย 四苦八苦 (shikuhakku) ความลำบากยากแค้น การตรากตรำลำเค็ญ 破産死 (hasanshini) ตายเพราะล้มละลาย รวมถึงจะเลี่ยงการใช้เลข 94 (kyuujuuyon/kushi) ด้วยเพราะออกเสียงเหมือนกับคำว่า 苦死 (kushi) ที่แปลว่าทุกข์ยากลำบากจนตาย ยิ่งไปกว่านั้นด้วยเหตุผลเดียวกันนี้ ปกติชาวญี่ปุ่นจึงห้ามให้ของขวัญกับบุคคลอื่นเป็น หวี (櫛-kushi) สำหรับหวีผมอย่างเด็ดขาด

ดังนั้น เพื่อเลี่ยงข้อห้ามเหล่านี้ชาวญี่ปุ่นจึงออกเสียงเลข 4 ว่า ยง (よん yon) หรือ โยะ (よ yo) เพื่อใช้เชื่อมโยงไปถึงคำว่า 良し (yoshi) หรือ 良い (yoi) หมายถึงความดีหรือดี ซึ่งมีชาวญี่ปุ่นบางคนตัดสินใจจดทะเบียนรถและอ่านป้ายทะเบียนรถด้วยความเข้าใจในแง่ดีกับหมายเลข 4444 ว่า よしよしよしよし (yoshi yoshi yoshi yoshi) นอกจากนี้ยังมีโฆษณาทางโทรทัศน์กล่าวถึงเบอร์โทรศัพท์แบบไม่เสียเงินหมายเลข 0120-444-444 ด้วยหน้าตายิ้มแย้มอย่างมีอารมณ์ขันว่า ~よんよんよん、よんよんよん (yon yon yon, yon yon yon) ถือกลยุทธ์การโฆษณาที่แยบยลเพื่อให้ผู้ชมจดจำหมายเลขโทรศัพท์ได้

เลข 「四」 shi, yon (4) แม้จะเชื่อกันว่าเป็นเลขที่ไม่เป็นมงคล แต่เมื่อพยายามนำไปใช้ร่วมกับตัวเลขอื่นกลับให้ความรู้สึกในทางบวกได้ เช่น หมายเลขทะเบียนรถ 8400 (hachi-shi-rei-rei) อ่านออกเสียงให้ฟังตรงกับคำว่า 走れ (hashire) หมายความว่า วิ่งได้ หรือออกรถได้ หมายเลขโทรศัพท์ของร้านขายยา 1424 (ichi-shi-ni-shi) อ่านออกเสียงให้ฟังตรงกับคำว่า 医師不要 (ishifuyou) หมายความว่า ไม่จำเป็นต้องพึ่งหมอ หมายเลขโทรศัพท์ของสำนักพิมพ์หรือบริษัทสื่อสิ่งพิมพ์ 3746 (san-nana-shi-roku) อ่านออกเสียงให้ฟังตรงกับคำว่า みな読む (minayomu) หมายความว่า ทุกคนอ่านหรือใครๆ ก็อ่านกัน ทั้งนี้ชาวญี่ปุ่นยังประยุกต์การออกเสียงตัวเลขที่ไม่ค่อยจะเป็นมงคลนักและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ให้สอดคล้องวิถีชีวิตที่ต้องเร่งรีบทำธุรกิจการแข่งขันแข่งกับเวลา โดยจะเห็นได้จากร้านซักรีดหรือร้านสะดวกซื้อต่างๆ เรียกหมายเลข 8814 (hachi-hachi-ichi-yon) ว่า 早やいよ (hayaiyo) ซึ่งมีความหมายว่า เร็วนะ

จะเห็นได้ว่า ความเป็นนามธรรมของตัวเลขนั้นเกี่ยวข้องกับองศาของความเชื่อและความลึกลับที่มีอยู่ในธรรมชาติ แต่การใช้ตัวเลขในภาษาญี่ปุ่นนั้นเป็นอิทธิพลจากความรู้สึกของคำหรือการออกเสียงคำที่มีตัวเลขเหล่านั้นมากกว่าการได้รับอิทธิพลทางด้านศาสนา ดังนั้นชาวญี่ปุ่นจึงพยายามทุกวิถีทางที่ปรับใช้ตัวเลขที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดท่ามกลางตัวเลขทั้งที่เป็นเลขมงคลและเลขไม่เป็นมงคล

2.3 ความหมายแฝงทางด้านภาษาของตัวเลขในสำนวนญี่ปุ่น

แต่เดิมตัวเลขเป็นเพียงเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์แทนค่าในการนับและแสดงจำนวนเท่านั้น แต่เมื่อนำตัวเลขมาใช้ร่วมกับตัวอักษรหรือคำอื่นๆ ในสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรแล้วจะทำให้ตัวเลขมี

ความหมายต่างไปจากเดิม เนื่องจากอิทธิพลด้านวัฒนธรรมและสภาพสิ่งแวดล้อม ผสมผสานกับความรู้สึกนึก
คิดของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อตัวเลข ทำให้ในมุมมองของชาวญี่ปุ่นนอกจากตัวเลขจะเป็นเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่
ใช้ในการนับและแสดงจำนวนแล้วยังใช้สื่อความหมายต่างๆ อีกมากมายที่มีได้สื่อถึงความหมายเดิมของตัวเลข

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับตัวเลขมีเป็นจำนวนมาก ล้วนแต่
เป็นการใช้ตัวเลขเพื่อสื่อความหมายแฝงหรือความหมายเปรียบเทียบต่างๆ ทั้งสิ้น เช่น

บรรยายคนเหลวไหล ขี้เบื่อไม่มีความอดทนทำอะไรไม่ประสบความสำเร็จว่า

三日坊主 (みっかぼうず)

mik/ka/bou/zu

เหลวไหลขี้เบื่อไม่มีความอดทน ทำอะไรติดต่อกันได้ไม่นาน

สาม วัน พระ เจ้านาย

บรรยายสภาพความวุ่นวายแตกความสามัคคีไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันว่า

四分五裂 (しぶんごれつ)

shi/bun/go/retsu

ความแตกแยกวุ่นวาย สิ่งที่เป็นกลุ่มก้อนไม่เป็นหนึ่งเดียว

สี่ ส่วน ห้า ฉีก

เรียกบุคคลที่ตระหนี่ถี่เหนียวมากแม้แต่ขนเส้นเดียวก็ไม่ยอมให้ร่วงว่า

一毛不拔 (いちもうふぼつ)

ichi/mou/fu/batsu

ตระหนี่ถี่เหนียวมากแม้แต่เศษเสี้ยวก็ไม่ยอมให้ใคร

หนึ่ง ขน ไม่ ร่วง

บรรยายสภาพการเฝ้าตั้งตาอย่างกระวนกระวายด้วยความรักใคร่ห่วงใยอย่างมากว่า

一日千秋 (いちじつせんしゅう)

ichi/jitsu/sen/shuu

การรอคอยอย่างใจจดจ่อ การตั้งตารออย่างกระวนกระวาย

หนึ่ง วัน พัน ฤดูไปไม่ร่วง

บรรยายสถานการณ์ที่รอดความเป็นความตายมาได้อย่างปฏิหารย์ว่า

九死一生 (きゅうしっしょう)

kyuu/shi/is/shuu

รอดชีวิตได้อย่างหวุดหวิด

เก้า ตาย หนึ่ง ชีวิต

ชื่นชมบุคคลที่ต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ นานาอย่างอดทนโดยไม่ละความพยายามว่า

七転八起 (しちてんぱっき)

shichi/ten/hak/ki

การล้มแล้วลุกไม่ละความพยายาม

เจ็ด หมุน แปด ลุกขึ้น

บรรยายสภาพที่กำลังทำมาค้าขึ้นมีลูกค้ามาอุดหนุนกันอย่างมากมายว่า

千客万来 (せんきやくばんらい)

sen/kyaku/ban/rai

ลูกค้าล้นหลาม กิจการค้าขายรุ่งเรือง

พัน ลูกค้า หมื่น มา

จะเห็นได้ว่าตัวเลขต่างๆ ข้างต้น มิได้เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนับและแสดงจำนวนแต่อย่างใด ล้วนแต่เป็นการใช้ตัวเลขในเชิงเปรียบเทียบเพื่อสื่อความหมายถึงสิ่งอื่นได้อย่างลงตัว ทั้งนี้ ต้องอาศัยการเรียนรู้และวิเคราะห์จากประสบการณ์ในการตีความจึงจะเข้าถึงความหมายของจำนวนที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้เหมาะสมตรงกับบริบทที่ต้องการสื่อสาร

ภาษาเป็นวัฒนธรรมและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับบุคคลในสังคมครบทุกมิติ ปรากฏการณ์ทางภาษาเช่นนี้ กล่าวคือ ความหมายของจำนวนคณิจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขดังกล่าวเหล่านี้มีผลมาจากการกำหนดทางวัฒนธรรม ดังนั้นถ้ามีพื้นฐานความเข้าใจในวัฒนธรรมของภาษาที่ศึกษาแล้วย่อมจะทำให้เข้าใจภาษานั้นได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลสรุปและการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำจำนวนคณิจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขไปสอนควรแน่ใจว่าผู้เรียนมีความพร้อมในเรื่องของระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่นหรือไม่ อย่างไรก็ตาม อาจารย์ผู้สอนอาจเลือกเฉพาะจำนวนที่เห็นว่าน่าสนใจและเป็นประโยชน์ไปใช้สอนที่ละจำนวน โดยอธิบายจำนวนที่มีอักษรคณิจิตัวเลขและอักษรคณิจิตัวอื่นๆ ที่อยู่ใ้ในจำนวนไปพร้อมกัน

2. ควรสอนจำนวนคณิจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขจากจำนวนที่มีตัวเลขน้อยไปหามากเรียงตามลำดับ กล่าวคือ เริ่มสอนตั้งแต่จำนวนที่มีเลข 一、二、三、四、五、六、七、八、九、十、百、千、万、億、兆、零 และควรพยายามสอนจำนวนที่มีเลขตัวเดียวอยู่ในจำนวนก่อนเพื่อป้องกันความสับสนและเข้าใจความหมายผิด

3. เมื่ออธิบายความหมายของจำนวนและยกตัวอย่างการใช้ตามบริบทต่างๆ แล้ว ควรเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ อาจเป็นเกมปริศนาคำทาย การวาดภาพความหมายของจำนวนตามที่คุณเรียนเข้าใจ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และกระตุ้นความสนใจ

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเพื่อกำหนดว่าจำนวนใดที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวต่างประเทศควรรู้และใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน เพราะมีทั้งจำนวนที่เราคุ้นเคยและไม่คุ้นเคยอยู่มากและหลากหลาย

2. ควรทำการวิจัยเพื่อจัดกลุ่มทางความหมายตามประเภทเนื้อความหรือตามสถานการณ์ที่นำจำนวนคณิจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขไปใช้สื่อสารอย่างละเอียด รวมถึงจำนวนจำนวนคณิจิประสม 4 ตัวอักษรจำนวนอื่นด้วย

3. ควรทำการวิจัยสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวอักษรอื่นๆ ปรากฏอยู่ เช่น คำเรียกอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย คำเรียกสัตว์ต่างๆ ว่ามีจำนวนเท่าใด รวมถึงลักษณะและความหมายของสำนวน เพื่อให้ทราบปรากฏการณ์ทางภาษาในแง่มุมอื่นต่อไป

4. ควรทำวิจัยเปรียบเทียบสำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรในภาษาญี่ปุ่นว่ามีสำนวนใดคล้ายคลึงกับสำนวนของไทย เพื่อแสดงให้เห็นว่าคนไทยและคนญี่ปุ่นมีทัศนคติหรือค่านิยมเหมือนและแตกต่างกันอย่างไรหรือไม่

บรรณานุกรม

ภาษาญี่ปุ่น

- 益岡隆志 (2013) 『日本語構文意味論』 くろしお
- 奥平卓、和田武司 (1991) 『楽しむ四字熟語』 岩波書店〈岩波ジュニア新書〉
- 旺文社編 (1992) 『成語林—故事ことわざ慣用句』 旺文社
- 学研辞典編集部 (2014) 『用例でわかる四字熟語辞典』 改訂第2版 学研
- 丸山圭三郎 (1983、2012) 『ソシユールを読む』 岩波書店とその講談社学術文庫
- 丸山圭三郎 (1983) 『文化記号学の可能性／「言葉とは何か」＝ソシユール言語学入門』 日本放送出版協会 (2014/6/19 : Google blog より転載)
- 岩波書店辞典編集部 (2002) 『岩波四字熟語辞典』 岩波書店
- 岩波書店辞典編集部 (2007) 『四字熟語ひとくち話』、岩波書店〈岩波新書〉
- 故事・ことわざ研究会：編著 (2012) 『早引き 四字熟語大辞典』 ナツメ社
- 高島俊男 (2009) 『ちょっとヘンだぞ四字熟語 お言葉ですが… 10』 文藝春秋
- 三省堂編修所 (1995) 『大辞林』 第二版. 三省堂
- 三省堂編修所 (1998) 『新明解四字熟語辞典』 三省堂
- 三省堂編修所 (2013) 『新明解四字熟語辞典』 第二版. 三省堂
- 山口 まり子 (1997) [J. S. ミルの名辞・本質命題・定義について: 'denotation' と 'connotation' をめぐるミルの意味論の予備的考察] 哲學 101
- 松本曜 (2003) 『シリーズ認知言語学入門第3巻 認知意味論』 大修館書店
- 池上 嘉彦 (1984) 『記号論への招待』 岩波新書
- 竹田 晃 (1998) 『四字熟語・成句辞典』 講談社
- 日本漢字能力検定協会 (2012) 『漢検四字熟語辞典』 第二版. 日本漢字教育振興会
- 別役実 (2005) 『左見右見四字熟語』 大修館書店
- 木藤冬樹 (1991) 『コノテーシン—感・主観のはざままで—』 東京外国語論集第43号
- 靱山洋介 (2010) 「百科事典的意味観」 山梨正明他(編) 『認知言語学論考』 No. 9, 東京, ひつじ書房
- 靱山洋介 (2001) 『多義語の複数の意味を統括するモデルと比喻』 山梨正明他編 認知言語学論考 1 : 29-58 ひつじ書房
- 靱山洋介 (2002) 『認知意味論のしくみ』 研究社
- ウンベルト・エーコ (著) / 池上 嘉彦 (翻訳) (2013) 『記号論 1, 2』 講談社学術文庫

ภาษาไทย

- กาญจนา นาคสกุลและคณะ. (2521). การใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เล็ดไทย.
- ชัยญูพร ปริญญาวุฒิชัย. (2543). การเปรียบเทียบสำนวนที่มีตัวเลขในภาษาจีนและภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉิน หยงหลิน. (2526). สำนวนจีนและสำนวนไทย: การศึกษาเปรียบเทียบ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภสินธุ์ แผลงศร. (2557). โยะจิกุโงะ: สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

วิลัยศักดิ์ กิ่งคำ. (2558) <http://cyberlab.lh1.ku.ac.th/elearn/faculty/human/hm20/lesson4.htm>

เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2558

อรรธยา สุวรรณระดา. (2555). เลข 3 5 และ 7 กับตำนานเทพญี่ปุ่นในโคะจิกิ. เอกสารหลังการประชุมวิชาการระดับชาติ เครือข่ายญี่ปุ่นศึกษาในประเทศไทย ครั้งที่ 5.

อารีย์ รุ่งพระแสง. (2555). ที่มาและความหมายแฝงของตัวเลขจีน. วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ปีที่ 34 (2555) ฉบับที่ 1

ภาษาอังกฤษ

Chang Jingyu (1995) *Hanyu cihui yu wenhua* "Chinese words and Culture" Beijing: Beijing Daxue Chubanshe

Cruse, D. A. (1986) *Lexical Semantics*, Cambridge: Cambridge University Press.

Langacker, R. W. (1987) *Foundation of Cognitive Grammar Vol. 1*, Stanford: Stanford University Press.

Langacker, R. W. (2008) *Cognitive Grammar: A Basic Introduction*, Oxford: Oxford University Press.

Needham, Joseph. (1979). *Science and Civilization in China*. Cambridge, UK: Cambridge University Press

Richards J.C; Platt J.T; Weber H. (1985). *Longman dictionary of applied linguistics*. Harlow, Essex, England: Longman

Zhou, Lee (1996). *Mathematical modeling of fluidized-bed chlorination of rutile*. USA: University of Utah Press.

ภาคผนวก

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขที่ใช้ในงานวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีตัวเลขในภาษาญี่ปุ่น” เรียงลำดับตามหมายเลขและเสียงอ่านในภาษาญี่ปุ่น

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「零」 rei (ศูนย์)

孤影飄零 (こえいひょうれい)
孤苦零丁 (こくれいてい)
困窮零落 (こんきゅうれいらく)
斷簡零墨 (だんかんれいぼく)
斷編零楮 (だんぺんれいちよ)
斷編零墨 (だんぺんれいぼく)
凋零磨滅 (ちょうれいまめつ)
片簡零墨 (へんかんれいぼく)
零絹尺楮 (れいけんせきちよ)
零丁孤苦 (れいていこく)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「一」 ichi (หนึ่ง)

夷險一節 (いけんいつせつ)
衣帶一江 (いたいいつこう)
一意繫心 (いちいけいしん)
一意攻苦 (いちいこうく)
一意孤行 (いちいここう)
一意專心 (いちいせんしん)
一衣帶水 (いちいたいすい)
一意奮鬪 (いちいふんとう)
一飲一啄 (いちいんいつたく)
一韻到底 (いちいんとうてい)
一榮一辱 (いちえいいちじょく)
一榮一落 (いちえいいちらく)
一榮一枯 (いちえいいつこ)
一詠一觴 (いちえいいつしょう)
一円一帶 (いちえんいつたい)
一往一來 (いちおういちらい)
一往深情 (いちおうしんじょう)
一往情深 (いちおうじょうしん)
一往直前 (いちおうちよくぜん)
一往邁進 (いちおうまいしん)
一往無前 (いちおうむぜん)
一月三舟 (いちがつさんしゅう)
一雁高空 (いちがんこうくう)
一牛吼地 (いちぎゅうこうち)
一牛鳴地 (いちぎゅうめいち)

一行三昧 (いちぎょうざんまい)
 一行知識 (いちぎょうちしき)
 一行半句 (いちぎょうはんく)
 一芸一能 (いちげいいちのう)
 一月三舟 (いちげつさんしゅう)
 一言一句 (いちげんいっく)
 一言一行 (いちげんいっこう)
 一言九鼎 (いちげんきゅうてい)
 一言居士 (いちげんこじ)
 一言隻句 (いちげんせきく)
 一言千金 (いちげんせんきん)
 一言半句 (いちげんはんく)
 一元描写 (いちげんびょうしゃ)
 一期一会 (いちごいちえ)
 一伍一什 (いちごいちじゅう)
 一語一句 (いちごいっく)
 一合一離 (いちごういちり)
 一業所感 (いちごうしょかん)
 一毫不拔 (いちごうふばつ)
 一語九鼎 (いちごきゅうてい)
 一期四相 (いちごしそう)
 一語半語 (いちごはんご)
 一牛鳴地 (いちごみょうち)
 一言一句 (いちごんいっく)
 一言一行 (いちごんいっこう)
 一言居士 (いちごんこじ)
 一言隻句 (いちごんせきく)
 一言半句 (いちごんはんく)
 一言万鈞 (いちごんばんきん)
 一言片句 (いちごんへんく)
 一言芳恩 (いちごんほうおん)
 一新紀元 (いちしんきげん)
 一時緩急 (いちじかんきゅう)
 一字三礼 (いちじさんらい)
 一字千金 (いちじせんきん)
 一日九回 (いちじつきゅうかい)
 一日九遷 (いちじつきゅうせん)
 一日三秋 (いちじつさんしゅう)
 一日千秋 (いちじつせんしゅう)
 一日之長 (いちじつのちょう)
 一日片時 (いちじつへんし)
 一日片時 (いちじつへんじ)
 一時之傑 (いちじのけつ)
 一時名流 (いちじのめいりゅう)
 一字半句 (いちじはんく)

一字百金 (いちじひゃっきん)
 一字不識 (いちじふしき)
 一字不説 (いちじふせつ)
 一字褒貶 (いちじほうへん)
 一時名流 (いちじめいりゅう)
 一汁一菜 (いちじゅういっさい)
 一入再入 (いちじゅうさいじゅう)
 一樹之陰 (いちじゆのかげ)
 一樹百穫 (いちじゆひゃっかく)
 一上一下 (いちじょういちげ)
 一杖一鉢 (いちじょういっぱつ)
 一場春夢 (いちじょうのしゅんむ)
 一時流行 (いちじりゅうこう)
 一字連城 (いちじれんじょう)
 一塵不染 (いちじんふせん)
 一塵法界 (いちじんほっかい)
 一族郎党 (いちぞくろうとう)
 一代英雄 (いちだいのえいゆう)
 一諾千金 (いちだくせんきん)
 一団和氣 (いちだんのわき)
 一堂和氣 (いちどうのわき)
 一読三嘆 (いちどくさんたん)
 一日三秋 (いちにちさんしゅう)
 一日千秋 (いちにちせんしゅう)
 一日千里 (いちにちせんり)
 一日之長 (いちにちのちょう)
 一日不食 (いちにちふしょく)
 一日片時 (いちにちへんじ)
 一人当千 (いちにんとうせん)
 一人当百 (いちにんとうひゃく)
 一念化生 (いちねんけしょう)
 一念三千 (いちねんさんぜん)
 一念通天 (いちねんつうてん)
 一念万年 (いちねんばんねん)
 一念発心 (いちねんほっしん)
 一能一芸 (いちのういちげい)
 一暴十寒 (いちばくじっかん)
 一罰百戒 (いちばつひゃっかい)
 一盤散沙 (いちばんさんさ)
 一病息災 (いちびょうそくさい)
 一分一厘 (いちぶいちりん)
 一分自慢 (いちぶじまん)
 一物一景 (いちぶついつけい)
 一別以来 (いちべついらい)
 一望際涯 (いちぼうさいがい)

一望千頃 (いちぼうせんけい)
 一望千里 (いちぼうせんり)
 一望無垠 (いちぼうむぎん)
 一木一草 (いちぼくいっそう)
 一木難支 (いちぼくなんし)
 一枚看板 (いちまいかんばん)
 一味合体 (いちみがったい)
 一味爽涼 (いちみそうりょう)
 一味徒党 (いちみととう)
 一味同心 (いちみどうしん)
 一味郎党 (いちみろうとう)
 一面之詞 (いちめんのし)
 一面之辭 (いちめんのじ)
 一網打尽 (いちもうだじん)
 一毛不拔 (いちもうふばつ)
 一網無遺 (いちもうむい)
 一目十行 (いちもくじゅうぎょう)
 一目即了 (いちもくそくりょう)
 一目瞭然 (いちもくりょうぜん)
 一問一答 (いちもんいっとう)
 一門数竈 (いちもんすうそう)
 一文半錢 (いちもんはんせん)
 一文不知 (いちもんふち)
 一文不通 (いちもんふつう)
 一夜檢校 (いちやけんぎょう)
 一夜十起 (いちやじつき)
 一葉知秋 (いちようちしゅう)
 一落千丈 (いちらくせんじょう)
 一利一害 (いちりいちがい)
 一離一合 (いちりいちごう)
 一里撓椎 (いちりどうつい)
 一笠一杖 (いちりゅういちじょう)
 一粒百行 (いちりゅうひゃくぎょう)
 一粒万倍 (いちりゅうまんばい)
 一竜一蛇 (いちりょういちだ)
 一竜一猪 (いちりょういっちょ)
 一了百当 (いちりょうひゃくとう)
 一了百了 (いちりょうひゃくりょう)
 一力当先 (いちりょくとうせん)
 一旅中興 (いちりょちゅうこう)
 一縷千金 (いちるせんきん)
 一縷千鈞 (いちるせんきん)
 一蓮托生 (いちれんたくしょう)
 一劳永逸 (いちろうえいいつ)
 一六勝負 (いちろくしょうぶ)

一路順風 (いちろじゅんぷう)
 一路平安 (いちろへいあん)
 一塊之肉 (いっかいのにく)
 一攫千金 (いっかくせんきん)
 一攫万金 (いっかくばんきん)
 一家眷族 (いっかけんぞく)
 一家眷属 (いっかけんぞく)
 一家相伝 (いっかそうでん)
 一家団欒 (いっかだんらん)
 一割之利 (いっかつのり)
 一竿風月 (いっかんのふうげつ)
 一竿風月 (いっかんふうげつ)
 一喜一憂 (いっきいちゆう)
 一貴一賤 (いっきいっせん)
 一氣呵成 (いっきかせい)
 一饋七起 (いっきしちき)
 一饋十起 (いっきじつき)
 一騎当千 (いっきとうせん)
 一簣之功 (いっきのこう)
 一丘一壑 (いっきゆういちがく)
 一裘一葛 (いっきゆういっかつ)
 一丘之貉 (いっきゆうのかく)
 一丘之貉 (いっきゆうのかく)
 一虚一盈 (いっきよいちえい)
 一虚一実 (いっきよいちじつ)
 一挙一動 (いっきよいちどう)
 一虚一滿 (いっきよいちまん)
 一境四面 (いっきようしめん)
 一挙双擒 (いっきよそうきん)
 一挙両失 (いっきよりようしつ)
 一挙両全 (いっきよりようぜん)
 一挙両利 (いっきよりようり)
 一琴一鶴 (いっकिनいっかく)
 一句一語 (いっくいちご)
 一薰一蕕 (いっくんいちゆう)
 一決雌雄 (いっけつしゆう)
 一欠十求 (いっけつじつきゆう)
 一蹶不振 (いっけつふしん)
 一結杳然 (いっけつようぜん)
 一件落着 (いっけんらくちやく)
 一闔一關 (いっこういちびやく)
 一口三舌 (いっこうさんぜつ)
 一向所感 (いっこうしょかん)
 一口兩舌 (いっこうりょうぜつ)
 一国一城 (いっこくいちじょう)

一国三公 (いっこくさんこう)
 一刻三礼 (いっこくさんらい)
 一刻千金 (いっこくせんきん)
 一刻千秋 (いっこくせんしゅう)
 一顧傾国 (いっこけいこく)
 一顧傾城 (いっこけいせい)
 一壺千金 (いっこせんきん)
 一狐之腋 (いっこのえき)
 一顧万両 (いっこばんりょう)
 一呼百応 (いっこひゃくおう)
 一呼百諾 (いっこひゃくだく)
 一切有情 (いっさいうじょう)
 一切皆空 (いっさいかいくう)
 一切合切 (いっさいがっさい)
 一歳九遷 (いっさいきゅうせん)
 一切衆生 (いっさいしゅじょう)
 一切即一 (いっさいそくいち)
 一殺多生 (いっさつたしょう)
 一糸一毫 (いっしいちごう)
 一弛一張 (いっしいちちょう)
 一士諤諤 (いっしがくがく)
 一死七生 (いっししちしょう)
 一子相伝 (いっしそうでん)
 一枝巢林 (いっしそうりん)
 一失一得 (いっしついつとく)
 一視同仁 (いっしどうじん)
 一視之仁 (いっしのじん)
 一紙半銭 (いっしはんせん)
 一瀉千里 (いっしやせんり)
 一瀉百里 (いっしやひゃくり)
 一種一瓶 (いっしゅいっぺい)
 一聚一散 (いっしゅういっさん)
 一宿一飯 (いっしゅくいっばん)
 一觴一詠 (いっしょういちえい)
 一笑一顰 (いっしょういっぴん)
 一生懸命 (いっしょうけんめい)
 一唱三嘆 (いっしょうさんたん)
 一唱三歎 (いっしょうさんたん)
 一笑千金 (いっしょうせんきん)
 一将万骨 (いっしょうばんこつ)
 一生不犯 (いっしょうふぼん)
 一所懸命 (いっしょけんめい)
 一所不住 (いっしょふじゅう)
 一心一意 (いっしんいちい)
 一心一計 (いっしんいっけい)

一心一向 (いっしんいっこう)
 一進一退 (いっしんいったい)
 一心一徳 (いっしんいっとく)
 一身輕舟 (いっしんけいしゅう)
 一新更始 (いっしんこうし)
 一心精進 (いっしんしょうじん)
 一身寵愛 (いっしんちょうあい)
 一心同体 (いっしんどうたい)
 一心不乱 (いっしんふらん)
 一心発起 (いっしんほつき)
 一水盈盈 (いっすいえいえい)
 一水四見 (いっすいしけん)
 一醉千日 (いっすいせんにち)
 一炊之夢 (いっすいのゆめ)
 一寸光陰 (いっすんのこういん)
 一寸赤心 (いっすんのせきしん)
 一寸丹心 (いっすんのたんしん)
 一成一旅 (いっせいいちりょ)
 一盛一衰 (いっせいいっすい)
 一世一代 (いっせいちだい)
 一世之冠 (いっせいのかん)
 一世師表 (いっせいのしひょう)
 一世木鐸 (いっせいのぼくたく)
 一世之雄 (いっせいのゆう)
 一世風靡 (いっせいふうび)
 一成不易 (いっせいふえき)
 一成不變 (いっせいふへん)
 一夕九徙 (いっせききゅうし)
 一夕三遷 (いっせきさんせん)
 一石二鳥 (いっせきにちょう)
 一殺多生 (いっせつたしょう)
 一錢一厘 (いっせんいちりん)
 一箭双雕 (いっせんそうちょう)
 一措一画 (いっそいっかく)
 一草一木 (いっそういちぼく)
 一即一切 (いっそくいっさい)
 一体分身 (いったいぶんしん)
 一旦一夕 (いったんいっせき)
 一短一長 (いったんいっちょう)
 一篲一瓢 (いったんいっぴょう)
 一旦豁然 (いったんかつぜん)
 一旦緩急 (いったんかんきゅう)
 一篲之食 (いったんのし)
 一治一乱 (いっちいちらん)
 一致協力 (いっちきょうりよく)

一致団結 (いっちだんけつ)
 一知半解 (いっちはんかい)
 一致百慮 (いっちひゃくりよ)
 一張一弛 (いっちょういっし)
 一朝一夕 (いっちょういっせき)
 一長一短 (いっちょういったん)
 一超直入 (いっちょうじきにゆう)
 一朝之忿 (いっちょうのいかり)
 一朝之患 (いっちょうのうれい)
 一朝富貴 (いっちょうのふうき)
 一朝有事 (いっちょうゆうじ)
 一枕黄粱 (いっちんのこうりょう)
 一定不變 (いっていふへん)
 一擲乾坤 (いってきけんこん)
 一擲千金 (いってきせんきん)
 一擲百万 (いってきひゃくまん)
 一徹短慮 (いってつたんりよ)
 一徹無垢 (いってつむく)
 一点一画 (いってんいっかく)
 一天四海 (いってんしかい)
 一点素心 (いってんそしん)
 一天万乘 (いってんばんじょう)
 一刀三拝 (いっとうさんぱい)
 一刀三礼 (いっとうさんらい)
 一刀両断 (いっとうりょうだん)
 一得一失 (いっとくいっしつ)
 一徳一心 (いっとくいっしん)
 一得之愚 (いっとくのぐ)
 一斗百篇 (いっとひゃっぺん)
 一斗百編 (いっとひゃっぺん)
 一敗塗地 (いっばいとち)
 一髮千鈞 (いっばつせんきん)
 一発双貫 (いっばつそうかん)
 一発必中 (いっばつひっちゅう)
 一波万頃 (いっばばんけい)
 一波万波 (いっばばんば)
 一飯君恩 (いっばんくんおん)
 一飯千金 (いっばんせんきん)
 一斑全豹 (いっばんぜんびょう)
 一飯之恩 (いっばんのおん)
 一飯之徳 (いっばんのとく)
 一飯之報 (いっばんのむくい)
 一筆啓上 (いっぴつけいじょう)
 一筆勾消 (いっぴつこうしょう)
 一筆勾断 (いっぴつこうだん)

一筆抹殺 (いっぴつまっさつ)
 一筆抹倒 (いっぴつまっとう)
 一瓢一箪 (いっぴょういったん)
 一瓢之飲 (いっぴょうのいん)
 一顰一笑 (いっぴんいっしょう)
 一貧一富 (いっぴんいっぷ)
 一碧万頃 (いっぺきばんけい)
 一片氷心 (いっぺんのひょうしん)
 一片氷心 (いっぺんひょうしん)
 一步一趨 (いっぽいっすう)
 一飽一襲 (いっぼういっしゅう)
 一本調子 (いっぽんちょうし)
 盈盈一水 (えいえいいつすい)
 会三帰一 (えさんきいち)
 嫣然一笑 (えんぜんいっしょう)
 鉛刀一断 (えんとういちだん)
 鉛刀一割 (えんとういっかつ)
 開卷第一 (かいかんだいいち)
 開口一番 (かいこういちばん)
 煥然一新 (かんぜんいっしん)
 勸百諷一 (かんびやくふういつ)
 管豹一斑 (かんびょういっばん)
 鎧袖一触 (がいしゅういっしょく)
 頑固一徹 (がんこいつてつ)
 顔子一瓢 (がんしいっぴょう)
 季布一諾 (きふのいちだく)
 九牛一毛 (きゅうぎゅうのいちもう)
 九死一生 (きゅうしいっしょう)
 九仞一簣 (きゅうじんいっき)
 窮余一策 (きゅうよのいっさく)
 举一反三 (きよいちはんさん)
 協力一致 (きょうりよくいっち)
 梟盧一擲 (きょうろいつてき)
 挙国一致 (きよこくいっち)
 許由一瓢 (きよゆういっぴょう)
 槿花一日 (きんかいちじつ)
 槿花一朝 (きんかいっちょう)
 緊禪一番 (きんこんいちばん)
 義理一遍 (ぎりいっぺん)
 空山一路 (くうざんいちろ)
 俱会一处 (くえいっしょ)
 九損一得 (くそんいっとく)
 愚者一得 (ぐしゃのいっとく)
 群鷄一鶴 (ぐんけいいっかく)
 群鷄一鶴 (ぐんけいのいっかく)

形影一如 (けいえいいちによ)
 鷄群一鶴 (けいぐんのいっかく)
 契合一致 (けいごういっち)
 桂林一枝 (けいりんのいっし)
 乾坤一擲 (けんこんいってき)
 擊柝一声 (げきたくいっせい)
 言文一致 (げんぶんいっち)
 言文一途 (げんぶんいっと)
 举一反三 (こいちはんさん)
 举一反三 (こいちみょうさん)
 功虧一簣 (こうきいっき)
 更始一新 (こうしいっしん)
 光芒一閃 (こうぼういっせん)
 黃梁一炊 (こうりょういっすい)
 孤行一意 (ここういちい)
 孤灯一穗 (ことういっすい)
 渾然一体 (こんぜんいったい)
 五日一石 (ごじついっせき)
 梧桐一葉 (ごどういちよう)
 三衣一鉢 (さんえいっぱち)
 三衣一鉢 (さんえいっぱつ)
 三世一爨 (さんせいいっさん)
 三衣一鉢 (さんねいっぱつ)
 四海一家 (しかいいっか)
 四絃一声 (しげんいっせい)
 四絃一撥 (しげんいっぱつ)
 至上一往 (しじょういちおう)
 終古一定 (しゅうこいってい)
 衆口一致 (しゅうこういっち)
 終始一貫 (しゅうしいっかん)
 秋天一碧 (しゅうてんいっぺき)
 春宵一刻 (しゅんしょういっこく)
 上下一心 (しょうかいっしん)
 正笏一揖 (しょうしゃくいちゆう)
 正直一徹 (しょうじきいってつ)
 食客一千 (しょっかくいっせん)
 臣一主二 (しんいつしゅに)
 身心一如 (しんしんいちによ)
 心身一如 (しんしんいちによ)
 真実一路 (しんじついちろ)
 深情一往 (しんじょういちおう)
 身心一如 (しんじんいちによ)
 振臂一呼 (しんぴいっこ)
 十寒一暴 (じっかんいちばく)
 十死一生 (じっしいっしょう)

紫電一閃 (じてんいっせん)
 十日一水 (じゅうじついっすい)
 十年一日 (じゅうねんいちじつ)
 十年一劍 (じゅうねんいっけん)
 十年一昔 (じゅうねんひとむかし)
 十死一生 (じゅっしいっしょう)
 純一無垢 (じゅんいつむく)
 純一無雜 (じゅんいつむぎつ)
 純一無上 (じゅんいつむじょう)
 順逆一視 (じゅんぎゃくいつし)
 情深一往 (じょうしんいちおう)
 尋常一様 (じんじょういちよう)
 水天一色 (すいてんいっしょく)
 水天一碧 (すいてんいっぺき)
 星河一天 (せいがいってん)
 青山一髮 (せいざんいっぱつ)
 生死一如 (せいしいちによ)
 精神一到 (せいしんいっとう)
 精神統一 (せいしんとういつ)
 千金一刻 (せんきんいっこく)
 千金一笑 (せんきんいっしょう)
 千金一擲 (せんきんいってき)
 千鈞一髮 (せんきんいっぱつ)
 千載一会 (せんざいいちえ)
 千載一遇 (せんざいいちぐう)
 千載一合 (せんざいいちごう)
 千載一時 (せんざいいちじ)
 專心一意 (せんしんいちい)
 千年一日 (せんねんいちじつ)
 千篇一律 (せんぺんいちりつ)
 千編一律 (せんぺんいちりつ)
 千篇一体 (せんぺんいったい)
 千里一曲 (せんりいっきよく)
 千慮一失 (せんりよのいっしつ)
 千慮一得 (せんりよのいっとく)
 全豹一斑 (ぜんびょういっぱん)
 滄海一滴 (そうかいいってき)
 滄海一粟 (そうかいのいちぞく)
 巢林一枝 (そうりんいっし)
 即時一杯 (そくじいっぱい)
 粟粒一炊 (ぞくりゅういっすい)
 大海一滴 (たいかいいってき)
 大声一喝 (たいせいいっかつ)
 搏沙一散 (たんさいっさん)
 丹心一寸 (たんしんいっすん)

短慮一徹 (たんりょいってつ)
 大喝一声 (だいかついつせい)
 大死一番 (だいしいちばん)
 打成一片 (だじょういっぺん)
 知行一致 (ちこういっち)
 知行合一 (ちこうごういつ)
 知者一失 (ちしゃのいっしつ)
 智者一失 (ちしゃのいっしつ)
 忠孝一致 (ちゅうこういっち)
 寵愛一身 (ちようあいっしん)
 頂門一針 (ちようもんのいっしん)
 天一地二 (てんいちちに)
 天下第一 (てんかだいいち)
 天涯一望 (てんがいいちぼう)
 天地一指 (てんちいっし)
 禰衡一覽 (でいこうのいちらん)
 当代第一 (とうだいだいいち)
 当頭一棒 (とうとういちぼう)
 斗南一人 (となんのいちにん)
 豚蹄一酒 (とんていいいっしゅ)
 同仁一視 (どうじんいっし)
 同風一俗 (どうふういちぞく)
 同腹一心 (どうふくいっしん)
 曇華一現 (どんげいちげん)
 南柯一夢 (なんかのいちむ)
 二者選一 (にしやせんいつ)
 二者択一 (にしやたくいつ)
 忍之一字 (にんのいちじ)
 背水一戰 (はいすいいっせん)
 破顔一笑 (はがんいっしょう)
 白首一節 (はくしゅいっせつ)
 伯樂一顧 (はくらくいっこ)
 伯樂一顧 (はくらくのいっこ)
 万死一生 (ばんしいっしょう)
 万死一生 (ばんしいっせい)
 万能一心 (ばんのういっしん)
 万物一馬 (ばんぶついちば)
 万物一齊 (ばんぶついつせい)
 万物一府 (ばんぶついつぷ)
 万緑一紅 (ばんりよくいっこう)
 一目十行 (ひとめじゅうぎょう)
 一人相撲 (ひとりずもう)
 百聞一見 (ひやくぶんいっけん)
 百慮一失 (ひやくりよのいっしつ)
 百慮一得 (ひやくりよのいっとく)

表裏一体 (ひょうりいったい)
 貧者一灯 (ひんじやのいっとう)
 貧女一灯 (ひんじよのいっとう)
 眉間一尺 (びかんいっしゃく)
 不説一字 (ふせついちじ)
 蜉蝣一期 (ふゆうのいちご)
 無骨一徹 (ぶこついつてつ)
 武骨一辺 (ぶこついつぺん)
 無骨一辺 (ぶこついつぺん)
 物心一如 (ぶっしんいちによ)
 物我一体 (ぶつがいったい)
 平安一路 (へいあんいちろ)
 碧落一洗 (へきらくいっせん)
 霹靂一声 (へきれきいっせい)
 凡聖一如 (ぼんしょういちによ)
 万里一空 (ばんりいっくう)
 万能一心 (まんのうちいっしん)
 眉間一尺 (みけんいっしゃく)
 脈絡一貫 (みやくらくいっかん)
 妙法一乘 (みょうほういちじょう)
 迷悟一如 (めいごいちによ)
 迷悟一体 (めいごいったい)
 迷悟一途 (めいごいっと)
 名実一体 (めいじついったい)
 命令一下 (めいれいいっか)
 面目一新 (めんぼくいっしん)
 面目一新 (めんもくいっしん)
 物我一体 (もつがいったい)
 唯一不二 (ゆいいつふじ)
 維摩一默 (ゆいまいちもく)
 維摩一默 (ゆいまのいちもく)
 雷同一律 (らいどういちりつ)
 戮力一心 (りくりよくいっしん)
 涼風一陣 (りょうふういちじん)
 輪奐一新 (りんかんいっしん)
 励声一番 (れいせいいちばん)
 靈肉一致 (れいにくいっち)

สำนวนคั่นจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「二」 ni (สอง)

一石二鳥 (いっせきにちょう)
 寡二少双 (かじしょうそう)
 君命無二 (くんめいむに)
 最上無二 (さいじょうむに)
 三心二意 (さんしんじい)

三十二相 (さんじゅうにそう)
 三草二木 (さんそうにもく)
 三平二満 (さんぺいじまん)
 遮二無二 (しゃにむに)
 臣一主二 (しんいつしゅに)
 自他不二 (じたふに)
 十二因縁 (じゅうにいんねん)
 十二大願 (じゅうにだいがん)
 精忠無二 (せいちゅうむに)
 尺二秀才 (せきじのしゅうさい)
 天一地二 (てんいちちに)
 同行二人 (どうぎょうににん)
 二河白道 (にがびやくどう)
 二者選一 (にしやせんいつ)
 二者択一 (にしやたくいつ)
 二重人格 (にじゅうじんかく)
 二姓之好 (にせいのこう)
 二桃三士 (にとうさんし)
 二人三脚 (ににんさんきゃく)
 二枚看板 (にまいかんばん)
 百二河山 (ひやくにのかざん)
 百二山河 (ひやくにのさんが)
 不事二君 (ふじにくん)
 二股膏藥 (ふたまたこうやく)
 不同不二 (ふどうふじ)
 仏凡不二 (ぶつぼんふに)
 文武二道 (ぶんぶにどう)
 凡聖不二 (ぼんしょうふに)
 無二無三 (むにむさん)
 迷悟不二 (めいごふに)
 唯一不二 (ゆいいつふじ)
 良二千石 (りょうじせんせき)
 良二千石 (りょうにせんせき)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「三」 san (สาม)

一月三舟 (いちがつさんしゅう)
 一行三昧 (いちぎょうざんまい)
 一月三舟 (いちげつさんしゅう)
 一字三礼 (いちじさんらい)
 一日三秋 (いちじつさんしゅう)
 一讀三嘆 (いちどくさんたん)
 一日三秋 (いちにちさんしゅう)
 一念三千 (いちねんさんぜん)
 一口三舌 (いっこうさんぜつ)

一国三公 (いっこくさんこう)
 一刻三礼 (いっこくさんらい)
 一唱三嘆 (いっしょうさんたん)
 一唱三歎 (いっしょうさんたん)
 一夕三遷 (いっせきさんせん)
 一刀三拜 (いっとうさんぱい)
 一刀三礼 (いっとうさんらい)
 韋編三絶 (いへんさんぜつ)
 益者三楽 (えきしゃさんごう)
 益者三友 (えきしゃさんゆう)
 会三帰一 (えさんきいち)
 円融三諦 (えんにゆうさんたい)
 喙長三尺 (かいちょうさんじゃく)
 華封三祝 (かほうのさんしゆく)
 帰依三宝 (きえさんぼう)
 帰依三宝 (きえさんぼう)
 隔歴三諦 (きやくりやくさんたい)
 九夏三伏 (きゅうかさんぷく)
 九棘三槐 (きゅうきょくさんかい)
 举一反三 (きよいちはんさん)
 儀同三司 (ぎどうさんし)
 堯階三尺 (ぎょうかいさんじゃく)
 君子三畏 (くんしのさんい)
 君子三戒 (くんしのさんかい)
 君子三樂 (くんしのさんらく)
 戲作三昧 (げさくざんまい)
 言三語四 (げんさんごし)
 举一反三 (こいちはんさん)
 举一反三 (こいちみょうさん)
 叩頭三拜 (こうとうさんぱい)
 狡兔三窟 (こうとさんくつ)
 狡兔三穴 (こうとさんけつ)
 虎溪三笑 (こけいさんしょう)
 五障三従 (ごしょうさんじゅう)
 歳寒三友 (さいかんさんゆう)
 歳寒三友 (さいかんのさんゆう)
 再三再四 (さいさんさいし)
 再思三考 (さいしさんこう)
 再思三省 (さいしさんせい)
 作史三長 (さくしのさんちょう)
 作文三上 (さくぶんさんじょう)
 三衣一鉢 (さんえいっぱち)
 三衣一鉢 (さんえいっぱつ)
 三槐九棘 (さんかいきゅうきょく)
 三角関係 (さんかくかんけい)

三寒四温 (さんかんしおん)
 三界皆苦 (さんがいかいく)
 三界苦輪 (さんがいくりん)
 三界乞食 (さんがいこつじき)
 三界火宅 (さんがいのかたく)
 三界無安 (さんがいむあん)
 三界無宿 (さんがいむしゆく)
 三界流転 (さんがいるてん)
 三月庭訓 (さんがつていきん)
 三跪九叩 (さんききゆうこう)
 三跪九拝 (さんききゆうはい)
 三疊三浴 (さんきんさんよく)
 三薰三沐 (さんくんさんもく)
 三軍暴骨 (さんぐんばくこつ)
 三綱五常 (さんこうごじょう)
 三顧之礼 (さんこのれい)
 三業供養 (さんごうくよう)
 三国伝来 (さんごくでんらい)
 三三五五 (さんさんごご)
 三豕己亥 (さんしきがい)
 三思九思 (さんしきゆうし)
 三豕金根 (さんしきんこん)
 三思後行 (さんしこうこう)
 三豕涉河 (さんししょうか)
 三豕渡河 (さんしとか)
 三枝之礼 (さんしのれい)
 三車火宅 (さんしゃかたく)
 三者三様 (さんしゃさんよう)
 三舎退避 (さんしゃたいひ)
 三者鼎談 (さんしゃていだん)
 三者鼎立 (さんしゃていりつ)
 三秋之思 (さんしゅうのおもい)
 三種神器 (さんしゅうのじんぎ)
 三心二意 (さんしんじい)
 三日新婦 (さんじつしんぷ)
 三尺秋水 (さんじゃくしゅうすい)
 三尺秋水 (さんじゃくのしゅうすい)
 三汁七菜 (さんじゅうしちさい)
 三徙四徳 (さんじゅうしとく)
 三十而立 (さんじゅうじりつ)
 三十二相 (さんじゅうにそう)
 三十六策 (さんじゅうろくさく)
 三十六計 (さんじゅうろっけい)
 三旬九食 (さんじゅんきゅうしょく)
 三寸之轄 (さんずんのくさび)

三寸不律 (さんずんふりつ)
 三世一爨 (さんせいいっさん)
 三聖吸酸 (さんせいきゅうさん)
 三世同居 (さんせいどうきょ)
 三世同爨 (さんせいどうさん)
 三世同財 (さんせいどうざい)
 三世同堂 (さんせいどうどう)
 三牲之養 (さんせいのよう)
 三尺童子 (さんせきのどうじ)
 三世因果 (さんぜいんが)
 三世十方 (さんぜじっぼう)
 三世了達 (さんぜりょうだつ)
 三千世界 (さんぜんせかい)
 三千寵愛 (さんぜんちょうあい)
 三千寵愛 (さんぜんのちょうあい)
 三草二木 (さんそうにもく)
 三足鼎立 (さんそくていりつ)
 三蔵法師 (さんぞうのほっし)
 三蔵法師 (さんぞうほうし)
 三諦円融 (さんたいえんにゆう)
 三諦止観 (さんたいしかん)
 三多三上 (さんたさんじょう)
 三段論法 (さんだんろんぼう)
 三徴七辟 (さんちょうしちへき)
 三頭両緒 (さんとうりょうしよ)
 三人市虎 (さんにんしこ)
 三人成虎 (さんにんせいこ)
 三人文殊 (さんにんもんじゅ)
 三衣一鉢 (さんねいっぱつ)
 三年味噌 (さんねんみそ)
 三拝九叩 (さんぱいきゅうこう)
 三拝九拝 (さんぱいきゅうはい)
 三百代言 (さんびやくだいげん)
 三分鼎足 (さんぶんていそく)
 三分鼎立 (さんぶんていりつ)
 三釜之養 (さんぷのよう)
 三平二満 (さんぺいじまん)
 三密瑜伽 (さんみつゆが)
 三面六臂 (さんめんろっぴ)
 三浴三薰 (さんよくさんくん)
 三輪空寂 (さんりんくうじゃく)
 三輪清浄 (さんりんしょうじょう)
 三輪体空 (さんりんたいくう)
 三令五申 (さんれいごしん)
 三老五更 (さんろうごこう)

市虎三伝 (しこさんでん)
 舌先三寸 (したさきさんずん)
 舌先三分 (したさきさんぶ)
 七五三縄 (しめなわ)
 秋霜三尺 (しゅうそうさんじゃく)
 食客三千 (しょっかくさんぜん)
 慈尊三会 (じそんさんね)
 慈母三遷 (じぼさんせん)
 熟読三思 (じゆくどくさんし)
 入木三分 (じゅぼくさんぶ)
 垂涎三尺 (すいぜんさんじゃく)
 説三道四 (せつさんどうし)
 贅沢三昧 (ぜいたくざんまい)
 草廬三顧 (そうろさんこ)
 損者三楽 (そんしゃさんごう)
 損者三友 (そんしゃさんゆう)
 損者三楽 (そんじゃさんごう)
 損者三友 (そんじゃさんゆう)
 朝三暮四 (ちょうさんぼし)
 張三李四 (ちょうさんりし)
 張三呂四 (ちょうさんりよし)
 朝四暮三 (ちょうしぼさん)
 長者三代 (ちょうじゃさんだい)
 長舌三寸 (ちょうぜつさんずん)
 天下三分 (てんかさんぶん)
 桃三李四 (とうさんりし)
 堂高三尺 (どうこうさんじゃく)
 土階三尺 (どかいさんじゃく)
 土階三等 (どかいさんとう)
 読書三到 (どくしょさんとう)
 読書三余 (どくしょさんよ)
 読書三昧 (どくしょざんまい)
 南無三宝 (なむさんぼう)
 二桃三士 (にとうさんし)
 二人三脚 (ににんさんきゃく)
 人三化七 (にんさんばけしち)
 念仏三昧 (ねんぶつざんまい)
 白衣三公 (はくいのかんこう)
 風流三昧 (ふうりゅうざんまい)
 放蕩三昧 (ほうとうざんまい)
 北窓三友 (ほくそうのさんゆう)
 法華三昧 (ほっけざんまい)
 暮四朝三 (ぼしちょうさん)
 曼倩三冬 (まんせんさんとう)
 三日大名 (みっかだいみょう)

三日天下 (みっかてんか)
 三日法度 (みっかはつと)
 三日坊主 (みっかぼうず)
 三月庭訓 (みつきていきん)
 弥勒三会 (みろくさんね)
 無二無三 (むにむさん)
 孟母三居 (もうぼさんきょ)
 孟母三遷 (もうぼさんせん)
 約法三章 (やくほうさんしょう)
 遊蕩三昧 (ゆうとうざんまい)
 瑜伽三密 (ゆがさんみつ)
 遊戲三昧 (ゆげざんまい)
 陽関三疊 (ようかんさんじょう)
 六韜三略 (りくとうさんりやく)
 竜華三会 (りゅうげさんね)
 冷汗三斗 (れいかんさんと)
 冷水三斗 (れいすいさんと)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「四」 shi, yon (สี่)

一期四相 (いちごしそう)
 一境四面 (いっきょうしめん)
 一水四見 (いっすいしけん)
 一天四海 (いってんしかい)
 家徒四壁 (かとしへき)
 言三語四 (げんさんごし)
 口耳四寸 (こうじよんすん)
 黄霧四塞 (こうむしそく)
 再三再四 (さいさんさいし)
 三寒四温 (さんかんしおん)
 三従四德 (さんじゅうしとく)
 四字和平 (しうわへい)
 四海一家 (しかいicca)
 四海兄弟 (しかいけいてい)
 四海困窮 (しかいこんきゅう)
 四海天下 (しかいてんか)
 四海同胞 (しかいどうほう)
 四角四面 (しかくしめん)
 四衢八街 (しくはちがい)
 四苦八苦 (しくはっく)
 四弘誓願 (しぐぜいがん)
 四絃一声 (しげんいっせい)
 四絃一撥 (しげんいっぱつ)
 四荒八極 (しこうはっきょく)
 四公六民 (しこうろくみん)

四顧寥廓 (しこりょうかく)
 四散五裂 (しさんごれつ)
 四肢五体 (ししごたい)
 四十八願 (しじゅうはちがん)
 四十不惑 (しじゅうふわく)
 四神相応 (しじんそうおう)
 四世同堂 (しせいどうどう)
 四戦之国 (しせんのかくに)
 四戦之地 (しせんのかち)
 四塞之国 (しそくのかくに)
 四塞之地 (しそくのかち)
 四通八通 (したつはつつう)
 四大不調 (しだいふちょう)
 四地相応 (しちそうおう)
 四鳥之別 (しちょうのわかれ)
 四鳥別離 (しちょうべつり)
 四通五達 (しつうごたつ)
 四通八達 (しつうはつつ)
 四百四病 (しひやくしびょう)
 四百余州 (しひやくよしゅう)
 四分五裂 (しぶごれつ)
 四分五割 (しぶんごかつ)
 四分五散 (しぶんごさん)
 四分五剖 (しぶんごぼう)
 四分五落 (しぶんごらく)
 四分五裂 (しぶんごれつ)
 四方雑処 (しほうざっしょ)
 四曼相即 (しまんそうそん)
 四曼不離 (しまんふり)
 四民同等 (しみんどうとう)
 四無量心 (しむりょうしん)
 四門出遊 (しもんしゅつゆう)
 四門遊観 (しもんゆうかん)
 商山四皓 (しょうざんしこう)
 商山四皓 (しょうざんのしこう)
 相如四壁 (しょうじよしへき)
 四六時中 (しろくじちゅう)
 四六駢儷 (しろくべんれい)
 雪中四友 (せつちゅうのしゆう)
 説三道四 (せつさんどうし)
 朝三暮四 (ちょうさんぼし)
 張三李四 (ちょうさんりし)
 張三呂四 (ちょうさんりよし)
 朝四暮三 (ちょうしぼさん)
 天地四時 (てんちしいじ)

桃三李四 (とうさんりし)
 八万四千 (はちまんしせん)
 文房四宝 (ぶんぼうしほう)
 文房四宝 (ぶんぼうのしほう)
 駢四儷六 (べんしれいろく)
 暮四朝三 (ぼしちょうさん)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「五」 go (ห้า)

陰陽五行 (おんようごぎょう)
 九寸五分 (くすんごぶ)
 五蘊皆空 (ごうんかいこう)
 五蘊空寂 (ごうんくうじゃく)
 五蘊盛苦 (ごうんじょうく)
 五陰盛苦 (ごおんじょうく)
 五角六張 (ごかくろくちょう)
 五行相剋 (ごぎょうそうこく)
 五行相勝 (ごぎょうそうしょう)
 五行相生 (ごぎょうそうしょう)
 五劫思惟 (ごこうしゆい)
 五山十刹 (ござんじっせつ)
 五色霜林 (ごしきのそうりん)
 五趣生死 (ごしゆしょうじ)
 五障三従 (ごしょうさんじゅう)
 五石一石 (ごじついつせき)
 五十知命 (ごじゅうちめい)
 五十展転 (ごじゅうてんでん)
 五十天命 (ごじゅうてんめい)
 五盛陰苦 (ごじょうおんく)
 五濁悪世 (ごじょくあくせ)
 五体投地 (ごたいとうち)
 五風十雨 (ごふうじゅうう)
 五分五分 (ごぶごぶ)
 五方雜処 (ごほうざっしょ)
 五里霧中 (ごりむちゅう)
 五倫五常 (ごりんごじょう)
 五倫十起 (ごりんじっき)
 五輪著地 (ごりんじゃくち)
 三綱五常 (さんこうごじょう)
 三三五五 (さんさんごご)
 三令五申 (さんれいごしん)
 三老五更 (さんろうごこう)
 四散五裂 (しさんごれつ)
 四肢五体 (ししごたい)
 四通五達 (しつうごたつ)

四分五裂 (しぶごれつ)
 四分五割 (しぶんごかつ)
 四分五散 (しぶんごさん)
 四分五剖 (しぶんごぼう)
 四分五落 (しぶんごらく)
 四分五裂 (しぶんごれつ)
 七五三縄 (しめなわ)
 十誠五倫 (じっかいごりん)
 十風五雨 (じっふうごう)
 十惡五逆 (じゅうあくごぎゃく)
 十逆五惡 (じゅうぎゃくごあく)
 十五志学 (じゅうごしがく)
 十風五雨 (じゅうふうごう)
 天上五衰 (てんじょうごすい)
 天人五衰 (てんにんごすい)
 天人五衰 (てんにんのごすい)
 敦煌五竜 (とんこうごりょう)
 馬氏五常 (ばしのごじょう)
 目迷五色 (もくめいごしき)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「六」 roku (หก)

一六勝負 (いちろくしょうぶ)
 五角六張 (ごかくろくちょう)
 三十六策 (さんじゅうろくさく)
 三十六計 (さんじゅうろっけい)
 三面六臂 (さんめんろっぴ)
 四公六民 (しこうろくมิน)
 四六時中 (しろうくじちゅう)
 四六駢儷 (しろうくべんれい)
 常命六十 (じょうみょうろくじゅう)
 八面六臂 (はちめんろっぴ)
 比丘六物 (びくろくもつ)
 駢四儷六 (べんしれいろく)
 六日菖蒲 (むいかのあやめ)
 六日菖蒲 (むいかのしょうぶ)
 六言六蔽 (りくげんのりくへい)
 六言六蔽 (りくげんりくへい)
 六合同風 (りくごうどうふう)
 六菖十菊 (りくしょうじゅうぎく)
 六尺之孤 (りくせきのこ)
 六韜三略 (りくとうさんりゃく)
 六根自在 (ろくこんじざい)
 六趣輪廻 (ろくしゅりんね)
 六親不和 (ろくしんふわ)

六十耳順 (ろくじゅうじじゅん)
 六十六部 (ろくじゅうろくぶ)
 六塵不染 (ろくじんふせん)
 六道輪廻 (ろくどうりんね)
 六道輪回 (ろくどうりんね)
 六波羅蜜 (ろくはらみつ)
 六根清浄 (ろっこんしょうじょう)
 六波羅蜜 (ろっぱらみつ)

สำนวนคันทวิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「七」 shichi, nana (เจ็ด)

一饋七起 (いっきしちき)
 一死七生 (いっししちしょう)
 倚馬七紙 (いばしちし)
 有卦七年 (うけしちねん)
 過去七仏 (かこしちぶつ)
 三汁七菜 (さんじゅうしちさい)
 三徵七辟 (さんちょうしちへき)
 七擒七縱 (しちきんしちしょう)
 七華八裂 (しちけはちれつ)
 七死七生 (しちししちしょう)
 七嘴八舌 (しちしはちぜつ)
 七種菜羹 (しちしゅのさいこう)
 七縱七擒 (しちしょうしちきん)
 七縱八橫 (しちしょうはちおう)
 七生報国 (しちしょうほうこく)
 七十古稀 (しちじゅうこき)
 七重欄盾 (しちじゅうらんじゅん)
 七轉八起 (しちてんはっき)
 七轉八倒 (しちてんぱっとう)
 七難九厄 (しちなんくやく)
 七難八苦 (しちなんはっく)
 七步成詩 (しちほせいし)
 七步之才 (しちほのさい)
 七步八叉 (しちほはっさ)
 七里結界 (しちりけっかい)
 七珍万宝 (しっちんまんぼう)
 七轉八倒 (しってんぱっとう)
 七五三繩 (しめなわ)
 竹林七賢 (ちくりんしちけん)
 竹林七賢 (ちくりんのしちけん)
 陳思七步 (ちんししちほ)
 人三化七 (にんさんばけしち)
 北斗七星 (ほくとしちせい)
 法華七喻 (ほっけしちゆ)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「八」 hachi (แปด)

永字八法 (えいじはっぽう)
 岡目八目 (おかめはちもく)
 傍目八目 (おかめはちもく)
 弓道八節 (きゅうどうはっせつ)
 九山八海 (くせんはっかい)
 結縁八講 (けちえんはっこう)
 胡説八道 (こせつはちどう)
 四角八方 (しかくはっぽう)
 四衢八街 (しくはちがい)
 四苦八苦 (しくはっく)
 子建八斗 (しけんはっと)
 四荒八極 (しこうはっきょく)
 四達八通 (したつはつつう)
 七嘴八舌 (しちしはちぜつ)
 七縦八横 (しちしょうはちおう)
 七転八起 (しちてんはっき)
 七顛八起 (しちてんはっき)
 七転八倒 (しちてんぱっとう)
 七顛八倒 (しちてんぱっとう)
 七難八苦 (しちなんはっく)
 七步八叉 (しちほはっさ)
 四通八達 (しつうはったつ)
 十中八九 (じっちゅうはっく)
 七顛八倒 (しってんぱっとう)
 四方八方 (しほうはっぽう)
 射法八節 (しゃほうはっせつ)
 十中八九 (じゅうちゅうはっく)
 十八史略 (じゅうはっしりやく)
 瀟湘八景 (しょうしょうはっけい)
 天門登八 (てんもんとうはち)
 八元八愷 (はちげんはちがい)
 八字打開 (はちじだかい)
 八大地獄 (はちだいじごく)
 八熱地獄 (はちねつじごく)
 八面美人 (はちめんびじん)
 八面玲瓏 (はちめんれいろう)
 八面六臂 (はちめんろっぴ)
 八紘為宇 (はっこういう)
 八紘一字 (はっこういちう)
 八索九丘 (はっさくきゅうきゅう)
 八宗兼学 (はっしゅうけんがく)
 八方美人 (はっぽうびじん)
 花八層倍 (はなはっそうばい)

百人煩惱 (ひゃくはちぼんのう)
八咫之鏡 (やたのかがみ)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「九」 kyuu, ku (เก้า)

一言九鼎 (いちげんきゅうてい)
一語九鼎 (いちごきゅうてい)
一日九回 (いちじつきゅうかい)
一日九遷 (いちじつきゅうせん)
一歲九遷 (いっさいきゅうせん)
一夕九徙 (いっせききゅうし)
鶴鳴九臯 (かくめいきゅうこう)
九夏三伏 (きゅうかさんぷく)
九棘三槐 (きゅうきよくさんかい)
九牛一毛 (きゅうぎゅうのいちもう)
九臯鳴鶴 (きゅうこうのめいかく)
九死一生 (きゅうしいっしょう)
九仞一簣 (きゅうじんいっき)
九仞之功 (きゅうじんのこう)
九腸寸断 (きゅうちょうすんだん)
九鼎大呂 (きゅうていたいりよ)
九年面壁 (きゅうねんめんぺき)
九流百家 (きゅうりゅうひゃっか)
藥九層倍 (くすりくそうばい)
九寸五分 (くすんごぶ)
九山八海 (くせんはっかい)
九損一得 (くそんいっとく)
九年之蓄 (くねんのたくわえ)
九年面壁 (くねんめんぺき)
九分九厘 (くぶくりん)
九品往生 (くほんおうじょう)
九品淨土 (くほんじょうど)
九品之台 (くほんのうてな)
九品蓮台 (くほんれんだい)
君子九思 (くんしのきゅうし)
洪範九疇 (こうはんきゅうちゅう)
三槐九棘 (さんかいきゅうきよく)
三跪九叩 (さんききゅうこう)
三跪九拜 (さんききゅうはい)
三思九思 (さんしきゅうし)
三旬九食 (さんじゅんきゅうしょく)
三拜九叩 (さんぱいきゅうこう)
三拜九拜 (さんぱいきゅうはい)
七難九厄 (しちなんくやく)
十室九虛 (じっしつきゅうきよ)

十室九空 (じっしつきゅうくう)
 十進九退 (じっしんくたい)
 十羊九牧 (じゅうようきゅうぼく)
 九十九髮 (つくもがみ)
 天保九如 (てんぽうきゅうじょ)
 八索九丘 (はっさくきゅうきゅう)
 百家九流 (ひゃっかきゅうりゅう)
 片言九鼎 (へんげんきゅうてい)
 面壁九年 (めんぺきくねん)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「十」 juu (สิบ)

一暴十寒 (いちばくじっかん)
 一目十行 (いちもくじゅうぎょう)
 一夜十起 (いちやじっき)
 一饋十起 (いっきじっき)
 一欠十求 (いっけつじっきゅう)
 韻鏡十年 (いんきょうじゅうねん)
 苦節十年 (くせつじゅうねん)
 五山十刹 (ござんじっせつ)
 五十知命 (ごじゅうちめい)
 五十展転 (ごじゅうてんでん)
 五十天命 (ごじゅうてんめい)
 五風十雨 (ごふうじゅうう)
 五倫十起 (ごりんじっき)
 三十而立 (さんじゅうじりつ)
 三十二相 (さんじゅうにそう)
 三十六策 (さんじゅうろくさく)
 三十六計 (さんじゅうろっけい)
 三世十方 (さんぜじっぼう)
 四十八願 (しじゅうはちがん)
 四十不惑 (しじゅうふわく)
 七十古稀 (しちじゅうこき)
 聚散十春 (しゅうさんじっしゅん)
 十誠五倫 (じっかいごりん)
 十寒一暴 (じっかんいちばく)
 十死一生 (じっしいっしょう)
 十室九虚 (じっしつきゅうきょ)
 十室九空 (じっしつきゅうくう)
 十進九退 (じっしんくたい)
 十風五雨 (じっふうごう)
 十惡五逆 (じゅうあくごぎやく)
 十逆五惡 (じゅうぎやくごあく)
 十五志学 (じゅうごしがく)
 十日一水 (じゅうじついつすい)

十全健康 (じゅうぜんけんこう)
 十全十美 (じゅうぜんじゅうび)
 十二因縁 (じゅうにいんねん)
 十二大願 (じゅうにだいがん)
 十人十色 (じゅうにんといろ)
 十人十腹 (じゅうにんとはら)
 十年一日 (じゅうねんいちじつ)
 十年一劍 (じゅうねんいっけん)
 十年一昔 (じゅうねんひとむかし)
 十風五雨 (じゅうふうごう)
 十万億土 (じゅうまんおくど)
 十羊九牧 (じゅうようきゅうぼく)
 十死一生 (じゅうしっしっしょう)
 常命六十 (じょうみょうろくじゅう)
 九十九髮 (つくもがみ)
 十日之菊 (とおかのきく)
 駑馬十駕 (どばじゅうが)
 八十種好 (はちじっしゅごう)
 一目十行 (ひとめじゅうぎょう)
 六菖十菊 (りくしょうじゅうぎく)
 六十耳順 (ろくじゅうじじゅん)
 六十六部 (ろくじゅうろくぶ)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「百」 hyaku (ร้อย)

一字百金 (いちじひゃっきん)
 一樹百穫 (いちじゅひゃっかく)
 一人当百 (いちにんとうひゃく)
 一罰百戒 (いちばつひゃっかい)
 一粒百行 (いちりゅうひゃくぎょう)
 一了百当 (いちりょうひゃくとう)
 一了百了 (いちりょうひゃくりょう)
 一呼百应 (いっこひゃくおう)
 一呼百諾 (いっこひゃくだく)
 一瀉百里 (いっしゃひゃくり)
 一致百慮 (いっちひゃくりよ)
 一擲百万 (いってきひゃくまん)
 一斗百篇 (いっとひゃっぺん)
 一斗百編 (いっとひゃっぺん)
 勸百諷一 (かんびゃくふういつ)
 九流百家 (きゅうりゅうひゃっか)
 議論百出 (ぎろんひゃくしゅつ)
 譎詐百端 (げっさひゃくだん)
 三百代言 (さんびゃくだいげん)
 四百四病 (しひゃくしびょう)

四百余州 (しひやくよしゅう)
 千孔百瘡 (せんこうひやくそう)
 千瘡百孔 (せんそうひやくこう)
 千方百計 (せんぼうひやくけい)
 千磨百鍊 (せんまひやくれん)
 斗酒百篇 (としゅひやくぺん)
 讀書百遍 (どくしょひやくぺん)
 年百年中 (ねんびやくねんじゅう)
 百代過客 (はくたいのかかく)
 破綻百出 (はたんひやくしゅつ)
 百依百順 (ひやくいひやくじゅん)
 百依百隨 (ひやくいひやくずい)
 百載無窮 (ひやくさいむきゅう)
 百挫不折 (ひやくざふせつ)
 百尺竿頭 (ひやくしゃくかんとう)
 百縱千隨 (ひやくしょうせんずい)
 百術千慮 (ひやくじゅつせんりょ)
 百順百依 (ひやくじゅんひやくい)
 百世之師 (ひやくせいのし)
 百世之利 (ひやくせいのり)
 百世不易 (ひやくせいふえき)
 百世不羈 (ひやくせいふき)
 百世不磨 (ひやくせいふま)
 百尺竿頭 (ひやくせきかんとう)
 百折不撓 (ひやくせつふとう)
 百川学海 (ひやくせんがつかい)
 百川帰海 (ひやくせんきかい)
 百戰百勝 (ひやくせんひやくしょう)
 百川赴海 (ひやくせんふかい)
 百戰鍊磨 (ひやくせんれんま)
 百戰練磨 (ひやくせんれんま)
 百鍛千練 (ひやくたんせんれん)
 百端待拳 (ひやくたんたいきょ)
 百代過客 (ひやくだいのかかく)
 百二河山 (ひやくにのかざん)
 百二山河 (ひやくにのさんが)
 百人百態 (ひやくにんひやくたい)
 百人百様 (ひやくにんひやくよう)
 百年河清 (ひやくねんかせい)
 百年大計 (ひやくねんたいけい)
 百年之業 (ひやくねんのぎょう)
 百年大計 (ひやくねんたいけい)
 百年之柄 (ひやくねんのへい)
 百八煩惱 (ひやくはちぼんのう)
 百売千買 (ひやくばいせんばい)

百福莊嚴 (ひやくふくしょうごん)
 百聞一見 (ひやくぶんいつけん)
 百万長者 (ひやくまんちょうじゃ)
 百味飲食 (ひやくみのおんじき)
 百藥之長 (ひやくやくのちょう)
 百様依順 (ひやくよういじゅん)
 百様玲瓏 (ひやくようれいろう)
 百里之才 (ひやくりのさい)
 百里之命 (ひやくりのめい)
 百慮一失 (ひやくりよのいっしつ)
 百慮一得 (ひやくりよのいっとく)
 百伶百利 (ひやくれいひやくり)
 百鍊成鋼 (ひやくれんせいこう)
 百鍊之鋼 (ひやくれんのはがね)
 百怪魑魅 (ひやくつかいちみ)
 百家九流 (ひやくつかきゅうりゅう)
 百花齊放 (ひやくつかせいほう)
 百家争鳴 (ひやくつかそうめい)
 百下百全 (ひやくつかひやくぜん)
 百花繚乱 (ひやくつかりょうらん)
 百鬼夜行 (ひやくつきやぎょう)
 百拳百捷 (ひやくつきよひやくしょう)
 百拳百全 (ひやくつきよひやくぜん)
 百計千方 (ひやくつけいせんぽう)
 百孔千瘡 (ひやくっこうせんそう)
 百口嘲謗 (ひやくっこうちょうぼう)
 百古不磨 (ひやくこふま)
 百發百中 (ひやくつぱつひやくちゅう)
 百福莊嚴 (ひやくつぷくしょうごん)
 百步穿楊 (ひやくつぽせんよう)
 武芸百般 (ぶげいひやくつぱん)
 文武百官 (ぶんぶひやくつかん)
 變態百出 (へんたいひやくしゅつ)
 百舌勘定 (もずかんじょう)
 勇氣百倍 (ゆうきひやくばい)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「千」 sen (พัน)

悪事千里 (あくじせんり)
 遺憾千万 (いかんせんばん)
 幾千幾万 (いくせんいくまん)
 一言千金 (いちげんせんきん)
 一字千金 (いちじせんきん)
 一日千秋 (いちじつせんしゅう)
 一諾千金 (いちだくせんきん)

一日千秋 (いちにちせんしゅう)
 一日千里 (いちにちせんり)
 一人当千 (いちにんとうせん)
 一念三千 (いちねんさんぜん)
 一望千頃 (いちぼうせんけい)
 一望千里 (いちぼうせんり)
 一落千丈 (いちらくせんじょう)
 一縷千金 (いちるせんきん)
 一縷千鈞 (いちるせんきん)
 一攫千金 (いっかくせんきん)
 一騎当千 (いっきとうせん)
 一刻千金 (いっこくせんきん)
 一刻千秋 (いっこくせんしゅう)
 一壺千金 (いっこせんきん)
 一瀉千里 (いっしゃせんり)
 一笑千金 (いっしょうせんきん)
 一醉千日 (いっすいせんにち)
 一擲千金 (いってきせんきん)
 一髮千鈞 (いっぱつせんきん)
 一飯千金 (いっばんせんきん)
 海千河千 (うみせんかわせん)
 鶴寿千歳 (かくじゅせんざい)
 寒松千丈 (かんしょうせんじょう)
 奇怪千万 (きかいせんばん)
 奇怪千万 (きっかいせんばん)
 皓月千里 (こうげつせんり)
 毫釐千里 (ごうりせんり)
 三千世界 (さんぜんせかい)
 三千寵愛 (さんぜんちょうあい)
 三千寵愛 (さんぜんのちょうあい)
 咫尺千里 (しせきせんり)
 失敬千万 (しっけいせんばん)
 失礼千万 (しつれいせんばん)
 笑止千万 (しょうしせんばん)
 食客一千 (しょっかくいっせん)
 食客三千 (しょっかくさんぜん)
 心外千万 (しんがいせんばん)
 舳艫千里 (じくろせんり)
 尺幅千里 (せきふくせんり)
 折衝千里 (せっしょうせんり)
 千違万別 (せんいばんべつ)
 千歡万悦 (せんかんばんえつ)
 千歡万喜 (せんかんばんき)
 千巖万壑 (せんがんばんがく)
 千客万来 (せんきゃくばんらい)

千金一刻 (せんきんいっこく)
 千金一笑 (せんきんいっしょう)
 千金一擲 (せんきんいってき)
 千鈞一髮 (せんきんいっぱつ)
 千金笑面 (せんきんしょうめん)
 千鈞之重 (せんきんのおもみ)
 千金之子 (せんきんの子)
 千金之珠 (せんきんのだま)
 千金之諾 (せんきんのだく)
 千金弊帚 (せんきんへいそう)
 千軍万馬 (せんぐんばんば)
 千荆万棘 (せんけいばんきょく)
 千言万句 (せんげんばんく)
 千言万言 (せんげんばんげん)
 千言万語 (せんげんばんご)
 千紅万紫 (せんこうばんし)
 千孔百瘡 (せんこうひやくそう)
 千呼万喚 (せんこばんかん)
 千古万古 (せんこばんこ)
 千古不易 (せんこふえき)
 千古不朽 (せんこふきゅう)
 千古不拔 (せんこふぱつ)
 千古不變 (せんこふへん)
 千古不磨 (せんこふま)
 千古不滅 (せんこふめつ)
 千古無窮 (せんこむきゅう)
 千恨万悔 (せんこんばんかい)
 千錯万綜 (せんさくばんそう)
 千差万別 (せんさばんべつ)
 千載一会 (せんざいいちえ)
 千載一遇 (せんざいいちぐう)
 千載一合 (せんざいいちごう)
 千載一時 (せんざいいちじ)
 千載不易 (せんざいふえき)
 千歳不易 (せんざいふえき)
 千山万岳 (せんざんばんがく)
 千山万水 (せんざんばんすい)
 千思万考 (せんしばんこう)
 千紫万紅 (せんしばんこう)
 千思万想 (せんしばんそう)
 千姿万態 (せんしばんたい)
 千思万慮 (せんしばんりよ)
 千秋万古 (せんしゅうばんこ)
 千秋万歳 (せんしゅうばんざい)
 千秋万世 (せんしゅうばんせい)

千秋万歳 (せんしゅうばんざい)
 千秋万歳 (せんしゅうまんざい)
 千種万別 (せんしゅばんべつ)
 千種万様 (せんしゅばんよう)
 千緒万端 (せんしよばんたん)
 千緒万縷 (せんしよばんる)
 千辛万苦 (せんしんばんく)
 千秋万歳 (せんじゅうばんざい)
 千乘之国 (せんじょうのくに)
 千乘万騎 (せんじょうばんき)
 千状万態 (せんじょうばんたい)
 千条万緒 (せんじょうばんちよ)
 千仞之谿 (せんじんのたに)
 千仞之山 (せんじんのやま)
 千瘡百孔 (せんそうひゃっこう)
 千村万落 (せんそんばんらく)
 千態万状 (せんたいばんじょう)
 千態万様 (せんたいばんよう)
 千端万緒 (せんたんばんちよ)
 千朶万朶 (せんだぼんだ)
 千緒万端 (せんちよばんたん)
 千頭万緒 (せんとうばんちよ)
 千人千色 (せんにんせんしよく)
 千年一日 (せんねんいちじつ)
 千波万波 (せんぱばんぱ)
 千般計較 (せんぱんけいこう)
 千兵万馬 (せんぺいばんば)
 千篇一律 (せんぺんいちりつ)
 千編一律 (せんぺんいちりつ)
 千篇一体 (せんぺんいったい)
 千變万化 (せんぺんばんか)
 千方百計 (せんぽうひゃっけい)
 千磨百鍊 (せんまひゃくれん)
 千門万户 (せんもんばんこ)
 千里一曲 (せんりいききよく)
 千里結言 (せんりけつげん)
 千里同風 (せんりどうふう)
 千里之足 (せんりのあし)
 千里之駕 (せんりのが)
 千里結言 (せんりのけつげん)
 千里之志 (せんりのこころざし)
 千里比隣 (せんりひりん)
 千里無煙 (せんりむえん)
 千里命駕 (せんりめいが)
 千慮一失 (せんりよのいっしつ)

千慮一得 (せんりよのいっとく)
 大千世界 (だいせんせかい)
 矗立千尺 (ちくりゅうせんせき)
 転戦千里 (てんせんせんり)
 唐突千万 (とうとつせんばん)
 八万四千 (はちまんしせん)
 跛鼈千里 (はべつせんり)
 跛鼈千里 (はべつもせんり)
 万古千秋 (ばんこせんしゅう)
 万紫千紅 (ばんしせんこう)
 万杵千砧 (ばんしょせんちん)
 万水千山 (ばんすいせんざい)
 万万千千 (ばんばんせんせん)
 卑怯千万 (ひきょうせんばん)
 飛雪千里 (ひせつせんり)
 百縦千随 (ひゃくしょうせんずい)
 百術千慮 (ひゃくじゅつせんりよ)
 百鍛千練 (ひゃくたんせんれん)
 百売千買 (ひゃくばいせんばい)
 百計千方 (ひゃっけいせんぼう)
 百孔千瘡 (ひゃっこうせんそう)
 不埒千万 (ふらちせんばん)
 無礼千万 (ぶれいせんばん)
 弊帚千金 (へいそうせんきん)
 壁立千仞 (へきりつせんじん)
 壁立千仞 (へきりつせんじん)
 万水千山 (まんすいせんざん)
 無念千万 (むねんせんばん)
 無法千万 (むほうせんばん)
 迷惑千万 (めいわくせんばん)
 沃野千里 (よくやせんり)
 羅綺千箱 (らきせんばこ)
 良二千石 (りょうじせんせき)
 良二千石 (りょうにせんせき)
 慮外千万 (りよがいせんばん)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「万」 man (หมื่น)

遺憾千万 (いかんせんばん)
 幾千幾万 (いくせんいくまん)
 遺臭万載 (いしゅうばんさい)
 遺臭万歳 (いしゅうばんさい)
 遺臭万世 (いしゅうばんせい)
 遺臭万年 (いしゅうばんねん)
 一言万鈞 (いちごんばんきん)

一念万年 (いちねんばんねん)
 一粒万倍 (いちりゅうまんばい)
 一攫万金 (いっかくばんきん)
 一顧万両 (いっこばんりょう)
 一将万骨 (いっしょうばんこつ)
 一擲百万 (いってきひゃくまん)
 一天万乘 (いってんばんじょう)
 一波万頃 (いっばばんけい)
 一波万波 (いっばばんば)
 一碧万頃 (いっぺきばんけい)
 雲煙万里 (うんえんばんり)
 雲泥万天 (うんでいばんてん)
 雲泥万里 (うんでいばんり)
 階前万里 (かいぜんばんり)
 家書万金 (かしょばんきん)
 氣炎万丈 (きえんばんじょう)
 奇怪千万 (きかいせんばん)
 奇怪千万 (きっかいせんばん)
 君子万年 (くんしばんねん)
 経緯万端 (けいゐばんたん)
 経緯万方 (けいゐばんぼう)
 懸軍万里 (けんぐんばんり)
 光焰万丈 (こうえんばんじょう)
 光炎万丈 (こうえんばんじょう)
 広廈万間 (こうかばんげん)
 失敬千万 (しっけいせんばん)
 七珍万宝 (しっちんまんぼう)
 失礼千万 (しつれいせんばん)
 趣舍万殊 (しゅしゃばんしゅ)
 瞬息万变 (しゅんそくばんぺん)
 笑止千万 (しょうしせんばん)
 諸事万端 (しよじばんたん)
 諸善万徳 (しよぜんばんとく)
 心外千万 (しんがいせんばん)
 十万億土 (じゅうまんおくど)
 青錢万選 (せいせんばんせん)
 千違万別 (せんいばんべつ)
 千歡万悦 (せんかんばんえつ)
 千歡万喜 (せんかんばんき)
 千巖万壑 (せんがんばんがく)
 千客万来 (せんきゃくばんらい)
 千軍万馬 (せんぐんばんば)
 千荆万棘 (せんけいばんきよく)
 千言万句 (せんげんばんく)
 千言万言 (せんげんばんげん)

千言万語 (せんげんばんご)
 千紅万紫 (せんこうばんし)
 千呼万喚 (せんこばんかん)
 千古万古 (せんこばんこ)
 千恨万悔 (せんこんばんかい)
 千錯万綜 (せんさくばんそう)
 千差万別 (せんさばんべつ)
 千山万岳 (せんざんばんがく)
 千山万水 (せんざんばんすい)
 千思万考 (せんしばんこう)
 千紫万紅 (せんしばんこう)
 千思万想 (せんしばんそう)
 千姿万態 (せんしばんたい)
 千思万慮 (せんしばんりょ)
 千秋万古 (せんしゅうばんこ)
 千秋万歳 (せんしゅうばんざい)
 千秋万世 (せんしゅうばんせい)
 千秋万歳 (せんしゅうばんぜい)
 千秋万歳 (せんしゅうまんざい)
 千種万別 (せんしゅばんべつ)
 千種万様 (せんしゅばんよう)
 千緒万端 (せんしよばんたん)
 千緒万縷 (せんしよばんる)
 千辛万苦 (せんしんばんく)
 千秋万歳 (せんじゅうばんざい)
 千乘万騎 (せんじょうばんき)
 千状万態 (せんじょうばんたい)
 千条万緒 (せんじょうばんちよ)
 千村万落 (せんそんばんらく)
 千態万状 (せんたいばんじょう)
 千態万様 (せんたいばんよう)
 千端万緒 (せんたんばんちよ)
 千朶万朶 (せんだばんだ)
 千緒万端 (せんちよばんたん)
 千頭万緒 (せんとうばんちよ)
 千波万波 (せんぱばんぱ)
 千兵万馬 (せんぺいばんば)
 千變万化 (せんぺんばんか)
 千門万户 (せんもんばんこ)
 前程万里 (ぜんていばんり)
 前途万里 (ぜんとばんり)
 蒼生万民 (そうせいばんみん)
 長者万灯 (ちょうじゃのまんとう)
 天下万民 (てんかばんみん)
 天涯万里 (てんがいばんり)

天地万象 (てんちばんしょう)
 天地万物 (てんちばんぶつ)
 天地万有 (てんちばんゆう)
 唐突千万 (とうとつせんばん)
 八万四千 (はちまんしせん)
 八万地獄 (はちまんじごく)
 八万奈落 (はちまんならく)
 波濤万里 (はとうばんり)
 波瀾万丈 (はらんばんじょう)
 万頃瑠璃 (ばんけいるり)
 万古千秋 (ばんこせんしゅう)
 万古長春 (ばんこちょうしゅん)
 万古長青 (ばんこちょうせい)
 万古不磨 (ばんこふま)
 万死一生 (ばんしいっしょう)
 万死一生 (ばんしいっせい)
 万紫千紅 (ばんしせんこう)
 万杵千砧 (ばんしよせんちん)
 万事如意 (ばんじによい)
 万寿無疆 (ばんじゅむきょう)
 万乘之君 (ばんじょうのきみ)
 万乘之国 (ばんじょうのくに)
 万乘之主 (ばんじょうのしゅ)
 万乘之尊 (ばんじょうのそん)
 万水千山 (ばんすいせんざい)
 万世不易 (ばんせいふえき)
 万世不刊 (ばんせいふかん)
 万世不朽 (ばんせいふきゅう)
 万世不滅 (ばんせいふめつ)
 万全之計 (ばんぜんのけい)
 万全之策 (ばんぜんのさく)
 万代不易 (ばんだいふえき)
 万代不刊 (ばんだいふかん)
 万代不朽 (ばんだいふきゅう)
 万代不変 (ばんだいふへん)
 万能一心 (ばんのういっしん)
 万馬奔騰 (ばんばほんとう)
 万万千千 (ばんばんせんせん)
 万物一馬 (ばんぶついちば)
 万物一齊 (ばんぶついつせい)
 万物一府 (ばんぶついつふ)
 万物殷富 (ばんぶついんぷ)
 万物齊同 (ばんぶつせいどう)
 万物逆旅 (ばんぶつのげきりよ)
 万物流転 (ばんぶつるてん)

万夫之望 (ばんぷのぼう)
 万夫不当 (ばんぷふとう)
 万邦無比 (ばんぼうむひ)
 万民太平 (ばんみんたいへい)
 万目睚眦 (ばんもくがいさい)
 万里長風 (ばんりちょうふう)
 万里同風 (ばんりどうふう)
 万里之望 (ばんりののぞみ)
 万里鵬程 (ばんりほうてい)
 万里鵬翼 (ばんりほうよく)
 万緑一紅 (ばんりよくいっこう)
 卑怯千万 (ひきょうせんばん)
 百万長者 (ひゃくまんちょうじゃ)
 不埒千万 (ふらちせんばん)
 無礼千万 (ぶれいせんばん)
 平沙万里 (へいさばんり)
 壁立万仞 (へきりつばんじん)
 鵬霄万里 (ほうしょうばんり)
 鵬程万里 (ほうていばんり)
 万言倚馬 (まんげんいば)
 万劫末代 (まんごうまつだい)
 万里一空 (ばんりいっこう)
 万水千山 (まんすいせんざん)
 万能一心 (まんのういっしん)
 万目睚眦 (まんもくがいさい)
 万万千千 (ばんばんせんせん)
 無念千万 (むねんせんばん)
 無法千万 (むほうせんばん)
 迷惑千万 (めいわくせんばん)
 用意万端 (よういばんたん)
 擁書万卷 (ようしょばんかん)
 腰纏万金 (ようてんばんきん)
 雷霆万鈞 (らいていばんきん)
 慮外千万 (りよがいせんばん)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「億」 oku (ร้อยล้าน)

十万億土 (じゅうまんおくど)

สำนวนคันจิประสม 4 ตัวอักษรที่มีเลข 「兆」 chou (ล้านล้าน)

兆載永劫 (ちょうさいようごう)

夢兆熊羆 (むちょうゆうひ)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ (ภาษาไทย)	นายณภสินธุ์ แผลงศร
ชื่อ (ภาษาอังกฤษ)	MR. NAPASIN PLAENGSORN
เกิดวันที่	22 กันยายน
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น
สถานที่ทำงาน	ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทรศัพท์ 02 260 1661 ต่อ 16247 E-mail: napasin@g.swu.ac.th
ประวัติการศึกษา	-Master of Arts in Japanese Studies (Linguistics) Tokyo University of Foreign Studies -Certificate in Japanese Language and Japanese Studies, Asia University, Tokyo, Japan -ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก